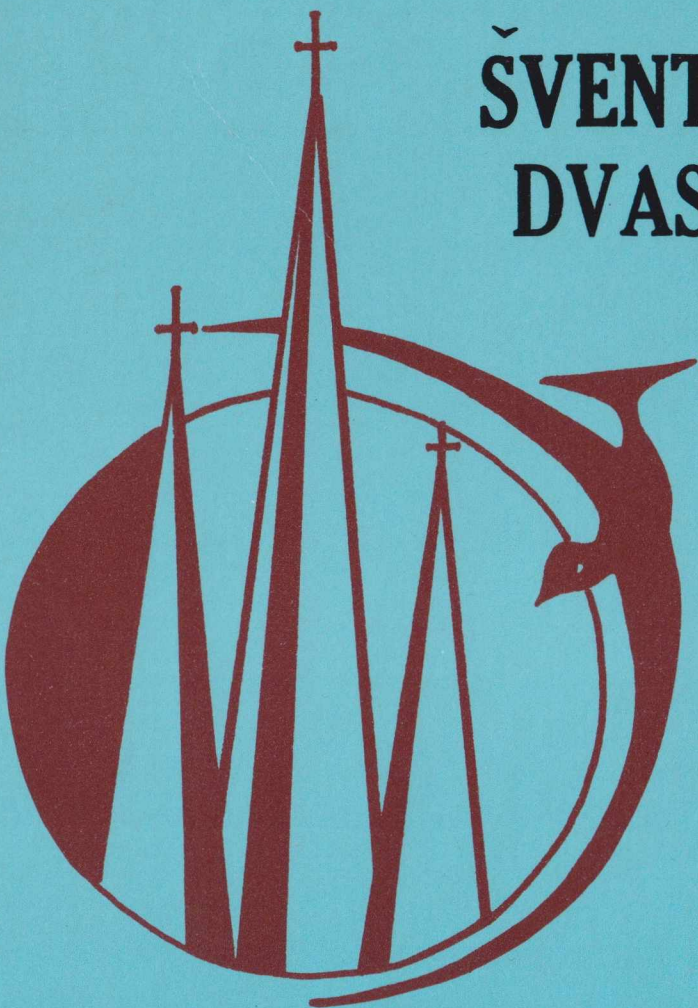

**ŠVENTOJI
DVASIA -**

**BAŽNYČIOS
ATNAUJINTOJA**

Vytautas Balčiūnas (1910.XI.21)

1933 m. Kaune išigijo Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakulteto baigimo diplomą, 1940 m. — teologijos licenciata. Gilinosi į Dvasinę teologiją to paties Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakultete dėstydamas (1940-1944) Asketiką ir mistiką ir Tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje (1940-1944) bei Lietuvių šv. Kazimiero kolegijoje Romoje (1945-1963) — Dvasinio gyvenimo pagrindus, visur kartu eidamas dvasios tėvo pareigas. 1952 m. išigijo Teologijos daktarata šv. Grigaliaus universitete Romoje, parašęs prancūzų kalba dizertaciją apie visuotinį pašaukimą krikščioniškon tobulybėn pagal šv. Pranciškų Salezietį, kurią Annecy Saleziečio Akademija tais pačiais metais atspausdino savo *Mémoires et Documents* 66-me tome. Eilę metų klausė Rég. Garrigou-Lagrange, O.P., ir Pauliaus Philippe, O.P., paskaitų įvairiais Dvasinio gyvenimo klausimais TT. Domininkonų vedamame Angelikumo ateneume Romoje. Nuo 1963 m. — savo atvykimo į JAV-bes — „Krikščionio Gyvenime“ knygų serijos faktinasis redaktorius.

1933 m. Panevėžio katedroje iššventintas kunigu Panevėžio vyskupijai, buvo kalėjimo kapelionas (1933-1936) ir dėstė tikybą pradžios mokyklose (1933-1939) bei gimnazijoje (1936-1939). Visą kunigavimo laiką — Lietuvoje ir užsienyje —, kur kviečiamas, vedė rekolekcijas moksleiviams, studentams, lietuviškoms parapijoms, vienuolijoms bei įvairioms tikinčiųjų grupėms.

ŠVENTOJI DVASIA

BAŽNYČIOS ATNAUJINTOJA

KRIKŠČIONIS GYVENIME

Redakcinė vadovybė: *prel. dr. Vytautas Balčiūnas*, Thompson, CT, JAV.
Dr. Juozas Girnius, Boston, MA, JAV. *Kun. dr. Juozas Prunskis*, Chicago, IL, JAV. *Kun. dr. Jonas Gutauskas*, Delhi, Ont., Kanada. *Kun. Stasys Yla*, Putnam, CT, JAV. *Prof. dr. Antanas Maceina*, Muenster, Vokietija. *Simas Sužiedėlis*, Brockton, MA, JAV.

ŠVENTOJI DVASIA BAŽNYČIOS ATNAUJINTOJA

CHARIZMATINIS BAŽNYČIOS ATSINAUJINIMAS

IR

BAŽNYČIOS VADOVŲ ŽODŽIAI

THE HOLY SPIRIT —
RENEWER OF THE CHURCH

THE CHARISMATIC RENEWAL
IN THE CHURCH
AND
THE THOUGHTS OF CHURCH LEADERS
CONCERNING IT

Paruošė prel. Vytautas Balčiūnas
Kalbą tikrino Petras Balčiūnas
Viršelį piešė ses. Ona Mikailaitė
Išleido Krikščionis Gyvenime 1976
P.O. Box 608, Putnam, CT 06260
Spaudė Immaculata Press
I.C.C., Putnam, CT 06260
Kaina \$2.00

T U R I N Y S

Apie leidinėli	9
CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO SAJŪDIS	
ŠIŲ DIENŲ KATALIKŲ BAŽNYČIOJE	13
Istorija bei statistika	13
Sekminininkai — sąjūdis ar sekta?	16
Kaip sąjūdis atsirado katalikuose?	17
Kodėl sąjūdį sunku vertinti?	20
CHARIZMATINIS BAŽNYČIOS ATSINAUJINIMAS	
Įvadinės pastabos	29
1. Šventoji Dvasia — Bažnyčios atnaujintoja	31
2. Charizmos ir jų paskirtis pirminėje Bažnyčioje	35
3. Charizmos laikų būvyje	38
4. Charizmų reiškimasis mūsų laikais	39
1) Protestantų Bažnyčiose	39
2) Katalikų Bažnyčioje	41
5. Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžio apraškos	44
6. Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžio vertinimas	46
1) Vyskupų mintis	48
2) Popiežiaus mintis	55
II Vatikano susirinkimo dvasioje	57
Pabaigai	59
Išvadinės pastabos apie Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį	60
ŠV. TĖVO PAULIAUS VI ŽODIS BENDROJOJE AUDIENCIJOJE 1974.X.16	
	65

JAV KATALIKŲ VYSKUPŲ KONFERENCIJOS TIRIAMOSIOS IR PRAKTINĖS SIELOVADOS KOMISIJOS PAREIŠKIMAS 1975.I.22	71
KANADOS VYSKUPŲ LAIŠKAS VISIEMS KANADOS KATALIKAMS 1975.IV.	83
Įvadas	83
I. Pagrindinė teigiama Charizmatinio atsinaujinimo kryptis	84
II. Neigiamieji bruožai	94
III. Charizmatinio atsinaujinimo bendradarbiavimas su Bažnyčia	98
IV. Nuolatiniai ryšiniai tarp ganytojų ir Charizmatinio atsinaujinimo	100
Bendroji išvada	100
SV. TEVO PAULIAUS VI KALBA TARPTAUTINIO KATALIKŲ CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO KONGRESO DALYVIAMS 1975.V.19	103
JAV TAUTINĖS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS PIRMININKO ARK. J.B. BERNARDINO KALBA KONTINENTINIAME KATALIKŲ CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO SUVAŽIAVIME NOTRE DAME, IN 1976.V.28	111
LITERATŪRA	121

APIE LEIDINĖLĮ

Pirmasis dalykas šiame leidinyje — ses. Onos Mikailaitės paskaita “Charizmatinis atsinaujinimo sąjūdis šių dienų Katalikų Bažnyčioje”, skaityta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Suvažiavime Teologijos sekcijoje 1973 m. rugpiūčio mėn. 31 d. Ji čia dedama, kokia buvo atspausdinta “Laiškuose Lietuviams” 1973 m. gruodžio mėn. numeryje.

Nuo to laiko pačiame sąjūdyje ir jo vertinime yra įvykę žymių pasikeitimų. Svarbesnieji iš jų įjungti į sekantį straipsnį — tai to paties L.K.M. Akademijos suvažiavimo atidaromajame posėdyje skaityta, tik čia praplėsta ir naujais duomenimis papildyta, mons. Vytauto Balčiūno paskaita apie Charizmatinį Katalikų Bažnyčios atsinaujinimą teologijos šviesoje.

Toliau spausdinami Bažnyčios vadovų žodžiai, išversti paruošusiojo šį leidinėlį. Čia jie dedami chronologine tvarka. Tik vienas iš jų — JAV Katalikų vyskupų konferencijos Tiriamosios ir praktinės sielovados komisijos pareiškimas — buvo atspausdintas “Darbininke”, 1975 m. 9, 10 ir 11 numeriuose. Visi kiti tik lietuviškai skaitantiems bus visai nauji.

Kitomis kalbomis, ypač anglų, apie Charizmatinį atsinaujinimą gausu knygų bei žurnalų ir straipsnių bei žinių periodinėje spaudoje. Tik lietuvių kalba nebuvo šiuo klausimu jokios knygos ir — be to, kas aukščiau paminėta — beveik nieko nebuvo rašyta laikraščiuose ir žurnaluose. Šiuo leidiniui norime bent dalinai užpildyti aną spragą.

Vytautas Balčiūnas

**CHARIZMATINIO
ATSINAUJINIMO
SAJŪDIS**

CHARIZMATINIS SĄJŪDIS ŠIŲ DIENŲ KATALIKŲ BAŽNYČIOJE

SESUO ONA MIKAILAITĖ

Istorija bei statistika

Prieš maždaug šešerius metus katalikiškoje padangėje pasirodė nauja kometa, kuri kelia nemažą susirūpinimą rimtai mąstančiųjų žmonių tarpe. Tai charizmatinis sąjūdis, populiariai vadinamas sekminininkų sąjūdžiu. Apie jį jau yra rašę daugumas katalikiškų laikraščių bei žurnalų ir apie jį sklinda įvairūs palankūs ir nepalankūs gandai. Kas jis yra? Iš kur jis atsirado? Ką gero ar blogo gali įnešti į smarkokai siūbuojantį Petro laivą, dar neaprimusį nuo povatikaninių audrų? Šio straipsnelio tikslas — duoti trumpą istorinę šio sąjūdžio apžvalgą ir kritišką jo įvertinimą.

Pirmiausia pažvelkime į sekminininkų istoriją bei statistiką. *Senieji sekminininkai* (amerikiečių spaudoje vadinami “classical pentecostals”), šio sąjūdžio pradininkai Amerikoje, kuri yra jų gimtinė, reiškiasi nuo 1906. JAV jų dabar yra apie keturi milijonai. Sekminininkų literatū-

ra labai pabrėžia skaičius, bet jų duodamus duomenis sunku patikrinti. Manoma, kad šiuo metu visam pasauly yra apie 10 milijonų sekminininkų. Europoje jų skaičiai sparčiausiai auga Italijoje ir Rusijoje. Prancūzijoje, Norvegijoje ir kituose Europos kraštuose sekminininkai yra gausiausi iš vadinamųjų “nepriklausomų” bažnyčių (free churches). Pietų Amerikoje sekminininkų yra keturis kartus daugiau negu kitų protestantų. Čilėje, pavyzdžiui, keturiolika procentų visų gyventojų priklauso sekminininkams, vadinasi, 700,000 narių iš 835,000 protestantų iš viso.

Neosekminininkai arba *naujieji sekminininkai* atsirado po 1950 m., kai vyko šio sąjūdžio atgimimas ir kai jis paplito tradicinių protestantų tarpe. Jau 1960 m. sąjūdis buvo gerokai išsisknijęs istorinėse protestantų bažnyčiose, t.y. liuteronų ir episkopų, o baptistai, presbiterijonai ir metodistai taip pat buvo gerokai paliesti. Šiuo metu atrodo, kad presbiterijonai palankiausiai žiūri į sekminininkų veiklą. Labiausiai ja susirūpinę ir nepatenkinti bene bus episkopai. 1963 m. gerai žinomas episkopų vyskupas Pike sudarė komisiją tirti sekminininkų doktrinai bei veiklai, o pats išleido ganytojišką laišką pasauliečiams ir kunigams, priklausančioms episkopų tikybai. Presbiterijonai taip pat yra darę studiją ir išleidę literatūros tuo klausimu. Jų pranešimas yra pozityviausias iš visų šiuolaikinių protestantų veikalų apie sekminininkus. Kiek šiuo metu yra protestantų sekminininkų, sunku pasakyti. Statistikos niekur neradau.

Katalikų sekminininkų yra daugiau kaip šimtas tūkstančių, o kiti mano, jog šiemet jų skaičius siekia ketvirtį milijono. Ir vėl tikslią statistiką sunku gauti. Katalikų sekminininkų mėnesinis žurnalas “New Covenant” turi 22,000 tiražą ir skelbiasi pasiekęs 90 kraštų. Š.m. birželio 1-3 dienomis Notre Dame universitete, Indianoje, vyko

katalikų sekminininkų metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 20,000 asmenų, apie 700 kunigų, 5-6 vyskupai ir 1 kardinolas — belgas Suenens. Suvažiavime buvo atstovaujama 25 pasaulio kraštams iš visų žemynų, išskyrus Antarktiką. Kuriama tarptautinė organizacija Amerikos katalikų sekminininkų vadų iniciatyva.

Šios trys sekminininkų grupės aiškiai skiriasi viena nuo kitos, bet taip pat yra ryšys tarp jų — ir istorinis, ir ekumeninio bendravimo. Įdomu, kad senieji sekminininkai mažiausiai nori tą ryšį pripažinti ir labiausiai nepasitiki bendravimu su kitais.

Kadangi sekminininkai yra sparčiausiai auganti religinė, krikščioniška bendruomenė, įdomi savo kultūrinėmis, psichologinėmis bei religinėmis apraiškomis, į ją jau yra atkreiptas visuomenės bei įvairių sričių mokslininkų dėmesys. Svarbesnieji vertinimai, padaryti nesekminininkų mokslininkų, yra Nils Bloch-Hoell, „The Pentecostal Movement“ (New York, 1964) ir Walter J. Hollenweger vieno tomo veikalas, kuris yra santrauka dešimties tomų enciklopedinės studijos, išleistos šveicarų pastoriaus. Apie katalikus sekminininkus gal objektyviausiai rašo Kilian McDonnell, benediktinas teologas. Jis dalyvavo studijinėje antropologų komisijoje iš Minnesotos Universiteto, kuri atliko mokslinę sekminininkų studiją, apimančią JAV, Pietų Amerikoj ir Europoje gyvenančius sekminininkus. Tos studijos pranešimo santrauka pasirodė 1968 m. „Journal for the Scientific Study of Religion“ ir taip pat ruošiamą knygą, kurioj surinkti duomenys bus pilnai išdėstyti.

Pats McDonnell yra rašęs apie sekminininkus įvairiuose katalikiškuose žurnaluose ir išleidęs labai įdomią knygutę „Catholic Pentecostalism: Problems in Evaluation“, 1971 m. Mc Donnell niekad nėra priklausęs sekminininkams, bet yra dalyvavęs jų pamaldose, susirinkimuose ir

t.t. Iš katalikų sekminininkų tarpo stipriausi rašytojai (moksliniu ir teologiniu atžvilgiu) yra kun. Edward O'Connor, jėzuitas Donald L. Gelpi ir pasaulietis teologas Kevin Ranaghan.

Sekminininkai — sąjūdis ar sekta?

Taigi atrodo, kad turime reikalą su gan plataus masto religine apraiška. Life, Time, Newsweek, U.S. News & World Report žurnalai yra dėję straipsnius apie sekminininkų veiklos įvairius aspektus. Krikščioniškame pasaulyje sekminininkai kelia šiek tiek susirūpinimo, baimės ir paprasto smalsumo. Teologai mandagiai ginčijasi, ar sekminininkai turėtų būti vadinami religiniu sąjūdžiu ar sekta. O kai kurie geros valios žmonės baiminasi, kad štai atsirado dar viena moderniųjų laikų erezija, mus, jau ir taip nusikamavusius žmonelius, toliau kankinti. Kaip čia iš tikrųjų yra?

Sekminininkai (senieji) niekuomet nepasižymėjo stipria teologija nei gera bibline egzegeze. Ne ta yra jų stiprybė ir ne dėl to jų skaičiai taip auga. Sekminininkai labai pabrėžia Šv. Dvasios veikimą pasaulyje, žmoguje — tiesiog akivaizdiniu, apčiuopiamu būdu. Jie tiki, kad be vandens krikšto (jie pripažįsta du sakramentus — krikštą ir komuniją, bet jų sakramentinė doktrina labai miglota) žmogus dar turi prašyti ir gauti Šv. Dvasios krikštą, nes taip pažadėta Šv. Rašte (žiūr. šv. *Povilo laiškus* ir *Apaštalų darbų* knygą). Šis Šv. Dvasios krikštas nėra sakramentinis; jis gali įvykti bet kur ir bet kada, be ar su žmogiškuoju tarpininku. Gavęs Šv. Dvasios krikštą, dar vadinamą antruoju palietimu (“the second touch”) arba paprastai malone (“the blessing”), žmogus pasikeičia taip radikaliai, kaip apaštalai Sekminių dieną. Geras krikščionis be Šv. Dvasios krikšto taip kalbėtų apie Dievo veikimą savo gyvenime: “Aš *tikiu*, kad Dievas tikrai yra ir

veikia mano gyvenime”. O po Šv. Dvasios krikšto: “Aš žinau, kad Dievas tikrai yra ir veikia mano gyvenime”. Sekminininkų *credo* yra paprastas ir nesudėtingas. Ne teologija juos skiria nuo kitų krikščionių bendruomenių. Tad daugumas teologų sutinka, kad sekminininkai (senieji, naujieji ir katalikai) nėra sekta, bet, tiksliau — sąjūdis. Nors senieji sekminininkai dėl persekiojimų atsiskyrė nuo savo tradicinių Protestantų bažnyčių, naujieji sekminininkai dažniausiai nenori ir nebando pasitraukti, nebent jiems priešinga reakcija tampa nebepakeliama. Tačiau tokios neapykantos, kaip dvidešimto šimtmečio pradžioje, sekminininkams besisteigiant Topeka, Kansas, dabar retai tenka užtikti.

Katalikų Bažnyčioje šis sąjūdis dabar vadinamas “charizmatiniu atsinaujinimu”, (vardas paimtas nuo žodžio “charizma” t.y. Šv. Dvasios dovana, patepimas kuriam nors darbui Kristaus Kūne-Bažnyčioje) nors populiariai dažnokai galima sutikti pavadinimą: katalikai sekminininkai. Katalikai pastarojo šiek tiek vengia, nes viešoji opinija tiek Amerikoje, tiek kitur, sekminininkų nėra labai aukštai vertinusi. Jie įsigijo nekokį vardą iš dalies dėl įvairių gandų apie jų nepaprastas pamaldas ar kitokius neįprastus apsiejimus, iš dalies dėl to, kad pirmieji sekminininkai buvo paprasti, nemokyti kaimo žmonės, nepasižymėję aukšta kultūra bei išsilavinimu. Dabar, po 60 metų, visa tai yra gerokai pasikeitę, bet sekminininkus tebelydi tamsokas šešėlis, nes daug kam trūksta tikslų žinių apie to sąjūdžio tikrąją prasmę.

Kaip sąjūdis atsirado katalikuose

Charizmatinio sąjūdžio pradžia buvo universiteto bendruomenėse: Duquesne (Pittsburgh, Penn.), paskui Notre Dame (Notre Dame, Ind.), o vėliau paplito ir Michigan State universitete (East Lansing), Iowa State uni-

versitete, Holy Cross kolegijoje (Worcesteryje). Įsijungę teologijos profesoriai, taip pat fizikos, istorijos ir kiti doktoratus ruošią studentai ar šiaip universitetus lankan-
tis jaunimas. (Reikia pažymėti, kad nei anuomet, nei da-
bar sąjūdis nėra vien jaunimo. Jaunimo yra gal apie treč-
dalis, daugumas — žmonės tarp 30-40 m. amžiaus pasau-
liečiai su šeimomis).

1966 m. pavasarį du pasauliečiai, kurie dirbo Du-
quesne universitete, Šv. Dvasios kunigų vedamame, įvai-
riuose liturginiuose, dvasiniuose ir apaštalavimo užsimo-
jimuose buvo nusiminę savo darbo nesėkmingumu, studen-
tų indiferentizmu. Jiems tai bediskutuojant, įstrigo mintis,
kad jų pastangos neša tiek mažai vaisiaus, kai, pavyzdžiui,
pirmieji krikščionys, tokie negausūs ir menkai pasiruošę
bei nuolatinių persekiojimų varginami, įstengė apkrikštyti
Romos imperiją ir dar daugiau. Šie abu vyrai (paruošę
magistro laipsnius iš teologijos ir studijavę geruose Euro-
pos universitetuose) susitarė ir pasiryžo vienas už kitą
melstis, kad abu gautų reikalingas Šv. Dvasios dovanas
savo darbą sėkmingiau tęsti. Abu kasdien pakartodavo
Sekminių dienos sekvencijos žodžius: „Ateik, Šv. Dva-
sia“... Savo sutartį jiedu išlaikė ligi 1967 m. Tada per
vienas rekolekcijas apie 20 žmonių — profesorių ir stu-
dentų — patyrė Šv. Dvasios krikštą. Apie jo galimybę kai
kurie suinteresuoti profesoriai buvo sužinoję iš dabar ga-
na populiarios knygos „The Cross and the Switchblade“
ir pasikalbėję su keliais senųjų sekminininkų vadais, tarp
jų David Wilkerson, minėtos knygos autoriumi.

Praėjus keliems mėnesiams po šio įvykio, keli jauni
vyrai, kurie apaštalavo studentų tarpe Notre Dame univer-
sitete, gavo neįprastą laišką nuo savo draugo iš Duquesne
universiteto. To laiško turinys buvo maždaug toks: „Stai-
ga atsidūrėme tokioj krikščioniškojo gyvenimo plotmėje,
kurią dvasinės knygos vadina normalia, bet kurios nieka-

dos praktiškai nebuvome patyrę, nė nesitikėję. Mūsų tikėjimas pilnas naujos gyvybės. Tai jau nebe tikėjimas, o labiau žinojimas. Staiga visas antgamtinis pasaulis virto tikresniu ar artimesniu, net negu gamtinis, užčiuopiamas. Trumpai sakant, Kristus yra mums tikras, gyvas asmuo veikiąs mūsų gyvenime. Malda ir sakramentai tapo mūsų kasdiene duona, o jau nebe sunkia, prisivertimo reikalaujančia pareiga. Niekad nemaniau, kad taip galėčiau užsi-degti meile Šv. Raštui, Bažnyčiai, noru apaštalauti ir ki-tiems nešti Kristaus šviesą”.

Šio laiško autorius buvo visiems žinomas kaip rimtas, aiškaus proto ir į kraštutinumus nesimetąs teologijos fakulteto narys. Jis buvo vienas iš pirmųjų katalikų, paty-rusiųjų Šv. Dvasios krikštą.

Nuo pat pradžios sąjūdis patraukė žmones iš įvairių universitetų teologijos fakultetų, kurie davė jam tvirtai pagrįstas gaires. Ir dabar į sąjūdį įsijungę katalikai teo-logai susirenka kasmet toliau studijuoti ir aiškinti įvairius teologinius klausimus, surištus su sąjūdžiu, Katalikų Baž-nyčios mokslo rėmuose. (Du labiausiai diskutuojami klau-simai — tai Šv. Dvasios krikšto ryšys su vandens krikštu ir kalbų dovana mūsų laikais.) Šis rūpestis sveiku ir ne-iškrypusiu mokslu ligi šiol išlaikė sąjūdį nuo doktrinos klaidų. Bet, žinoma, tai negarantuoja, kad katalikams sek-minininkams pasiseks išvengti visų klaidų, kurios vargino senųjų sekminininkų bendruomenes.

Iš universitetų sąjūdis paplito į parapijas, moterų bei vyrų vienuolynus. Keli trapistų vienuolynai su savo virši-ninkais yra įsijungę. Vienas trapistas, Osowski, yra para-šęs išsamų straipsnį apie visą sekminininkų išsivystymo istoriją, skirtą vienuolėms leidžiamam žurnalui. Sąjūdis yra ypatingai stiprus parapijose Michigan valstybėje (Ann Arbor) ir apie St. Louis, nors šiuo metu katalikų sekmi-nininkų grupių galima rasti per visą Ameriką.

Kodėl sąjūdį sunku vertinti?

Sunkoka objektyviai katalikiškąjį charizmatinį sąjūdį vertinti, nes senųjų sekmininkų blogos viešosios opinijos pėdsakai tebėra žymūs. Žmonės, kurie nepažįsta sąjūdžio iš vidaus, beveik visuomet sprendžia pagal viešąją opinią, ir tas jų vertinimas dažniausiai būna gerokai šališkas ir negatyvus. Toliau, tiek protestantai, tiek katalikai religinių išgyvenimų, surištų su visokiomis jausminėmis nuotaikomis, bijosi. Katalikai tą baimę yra paveldėję iš Jono nuo kryžiaus ir Teresės avilietės raštų (abu gyveno šešioliktame šimtmetyje ir bendradarbiavo karmelitų vienuolijos dvasios atgaivinime), kuriuose abu smerkia visokius religinius išgyvenimus, nors abu mistikai kaip tik atkreipė savo bendraamžių dėmesį ekstazėmis ir kitomis nepaprastomis būsenomis. Jų griežtumas gali būti išaiškintas tuo, kad tuo metu Ispanijoje reiškėsi daug neaiškaus plauko mistikų, kurie įvairiais triukais mulkino žmones. Pagaliau kvietizmo (atsiradusio septynioliktame šimtm. Ispanijoje Miguel de Molinos įtakoje ir pabrėžiančio žmogaus pasyvumą Dievo rankose) pasmerkimas Ispanijoje ir Prancūzijoje paliko ilgą šešėlį ant mistinių išgyvenimų aplamai.

Protestantai baidosi pietizmo (taip pat kilusio septynioliktame šimtmetyje ir perversinančio jausmo rolę religijoje), kuris jiems kvepia individualizmu, paviršutinišku jausmingumu, sensacijų ieškojimu ir panašiai. Taigi, ir jie linkę įtarti religinius išgyvenimus dėl jausminio kraštutinumo baimės.

Tam tikras sveikas skepticizmas išsaugoja žmogų nuo perdėjimų, bet, antra vertus, visi mes vertiname savo giliai išgyventus religinius patyrimus ir jaunimą bandome įkvėpti Pascal, Claudel, Maritain bei mūsų gerbiamųjų šventųjų Dievo atradimo bei jo artumos pajutimo momen-

tų aprašymais. Reikia integruoti jausminę patirtį į religinio gyvenimo visumą, kur ji aiškiai turi imti antraeilę, bet vis dėlto svarbią vietą. Bet kokio religinio jausmo baimingas atmetimas gali privesti prie savotiško iškrypimo, kuris ne mažiau žalingas kaip sveiko proto arba doktrinos iškrypimai. Nuo tokių baimių sekminininkų sąjūdžio vertinimui tenka gerokai nukentėti, nes jis kaip tik pabrėžia, kad galima ir reikia *patirti* Dievo veikimą ir jo artumą.

Sociališkai priimtino elgesio normos taip pat trukdo objektyviam vertinimui. Daugumui mūsų laikų ir aplinkos žmonių kalbėjimas kalbomis, pranašavimas, net plojimas, giedant religines giesmes, nėra priimtinas elgesys. Socialinio elgesio normos, aišku, turi savo vietą bei vertę, bet taip pat būtų galima paklausti, kas gi liktų iš Kristaus evangelijos, jei jo žodžiai būtų vertinami pagal šių laikų priimtino socialinio elgesio normas.

Negalima daryti teisingo sprendimo, kol nėra aiškiai suprasta klausimo esmė. Sekminininkų sąjūdžio esmė nėra, ar šiais laikais gali būti kalbėjimas, kaip pirmąją Sekminių dieną, bet ar yra įmanomas pilnutinis krikščioniškas gyvenimas, įkvėptas ir vedamas Šv. Dvasios, kurios dovanos akivaizdžiai reiškiasi žmogaus gyvenime. Dėl to, kad nedalyviai dažnai užsikabina už įvairių paviršutiniškų apraiškų, kurias sąjūdžio dalyviai nelaiko tokiomis svarbiomis, vertinimas būna klaidingas.

Į sekminininkus dažnai šnairuojama, nes įsivaizduojama, kad jų maldos susirinkimai pernelyg jausmingi ir nedisciplinuoti. Kiek teko matyti, toji grupinė malda savo išorinėmis išraiškomis neturėtų atbaidyti nė vieno kultūringo asmens. Tiesa, jie yra šiek tiek gyvesni, spontaniškesni negu liturginės pamaldos daugumoje bažnyčių, bet tai ne būtinai peiktinas dalykas. Be to, sekminininkai jokių būdu neatmeta liturginių pamaldų, bet jose dalyvau-

ja, gal būt, uoliau negu eiliniai katalikai. Maldos susirinkimai neužima liturgijos vietos ir nelaiko jai konkurencija.

Toliau pačias Šv. Dvasios dovanas — dvasių atskyrimą, išmintį, pranašavimą, kalbėjimą kalbomis, mokymą sunku grynai žmogiškai vertinti. Tas dovanas galima studijuoti psichologiniu, sociologiniu ir ekonominiu atžvilgiu. Visa tai duoda daugiau žinių ir priveda prie tam tikrų išvadų. Tačiau Šv. Dvasios dovanos yra dvasinis dalykas ir turi būti suprantamas dvasiškai. Šv. Povilas yra aiškiai pasakęs, kad tai, kas yra iš Dvasios, nebus pasaulio supраста bei priimta. Taigi, ir žmogiškasis sprendimas yra ribotas šiuo atžvilgiu. Tegalima spręsti dovanų vertę iš vaisių apdovanotųjų gyvenime.

Kai kas mano, kad sekminininkai siekia nuversti organizuotas bažnyčias. Kai kas bijo, kad jei bus priimama Šv. Dvasios ir jos dovanų doktrina, kur tada atsidurs tradicinės bažnyčios? Ar tai reiškia, kad ligi šiol jos neturėjo malonės pilnumos ir dvasinio gyvenimo tikrųjų gelmių?... Pirmiausia, čia reikia prisiminti, kad sekminininkai neteigia, jog negavę Šv. Dvasios krikšto negali džiaugtis Šv. Dvasios veikimu savo gyvenime. Jie teigia, kad žmogus dar gali gauti Šv. Dvasios veikimo *pilnumą*. O vis dažniau ir dažniau girdimos indiferentizmo aimanos visose krikščioniškose bažnyčiose priverčia pagalvoti, kodėl mums taip pritrūko entuziazmo, jėgos ir drąsos, kuria degė pirmieji krikščionys.

Pagaliau vienas didžiausių sunkumų, vertinant sąjūdį, kuris yra naujas ir neįprastas — tai kultūrinis bagažas, atsineštas iš senesniųjų sąjūdžio vystymosi laikų. Reikia atskirti įvairias kultūrines laikinas apraiškas nuo esminių. Kai bandoma senųjų sekminininkų kultūrinį bagažą nekritiškai perkelti, pavyzdžiui, į katalikiškąjį kontekstą, rezultatai prasti. Rodos, ir mes patys tą pačią pamoką turėjome išmokyti iš savo klaidų misijų kraštuose. Tie, ku-

riems imponuoja sekminininkų dvasingumas, turi atsiminti, kad jie negali ignoruoti savų kultūrinių tradicijų, bet verčiau suprasti to dvasingumo esmę ir jį integruoti.

Reikia manyti, kad sekminininkų stiprybė yra jų gyvas ir šviežias dvasingumas, kuris gali įdiegti naujos gyvybės į tradicinio dvasingumo rėmus. Tradicinis dvasingumas ne būtinai atmestinas, nes jis yra teologiškai pagrįstas. Sekminininkai teologija girtis negali; čia kur kas tvirtesnėje pozicijoje stovi katalikai ir net tradiciniai protestantai. Bet ten, kur nėra gyvosios dvasios, teologija mažai ką gali padėti.

“Skaudžiausia povatikaninių reformų nesėkmė Bažnyčioje — tai dvasinio atsinaujinimo trūkumas, atsinaujinimo, kurio taip troško Jonas XXIII, sušaukdamas II Vatikano Susirinkimą. Nedaugelis žmonių jaučiasi esą arčiau Dievo, išgyvenę paskutiniojo dešimtmečio reformas, nors jos, be abejo, turėjo gerų pasekmių. Matyti, ir dvasiškija, ir pasauliečiai serga kažkokia dvasine liga”.

Taip rašo St. Louis universiteto istorikas James Hitchcock. Jis gana taikliai išreiškia mintį, kurią galima sutikti visur katalikiškoje spaudoje. Kuo mes sergame? Ko mums trūksta? Sekminininkai tuoj atsakytų: “Šv. Dvasios!” Ar tai tiesa?

Edward O'Connor, kunigas teologas, dalyvavęs katalikų sekminininkų sąjūdyje nuo pat pradžios, teigia, kad tas dvasinis atsinaujinimas, kurio liberalas istorikas Hitchcock pasigenda, vyksta čia pat. Nei sekuliaristinė teologija, nei Šv. Rašto numitinimas neįkvėpė Bažnyčiai taip reikalingos naujos gyvybės. Charizmatinis sąjūdis to siekia. Tačiau jo tikslas nėra pakeisti Bažnyčios formas ar struktūras, perdirbti parapijų bei diecezijų santvarką, įvykdyti pasauliečių bendradarbiavimą bažnytiniuose sprendimuose. Jis nėra priešingas jokiai reformai, nei kūrybingai atsinaujinimo minčiai. Daugelis žmonių, kurie

yra įsijungę į charizmatinį sąjūdį, veikia vienoje ar kitoje iš šių sričių. Žmogus gali ir privalo keisti ir tobulinti bažnytinę santvarką, kad ji geriau tarnautų Dievo garbei ir žmonių naudai. Tačiau tik Šv. Dvasia gali patį žmogų uždegti ir atgaivinti, nes tik per Šv. Dvasią žmogus gali pažinti Jėzų Kristų, gyvybės šaltinį.

Kodėl šis sąjūdis atsirado kaip tik dabar, kodėl Amerikoje, kodėl taip greitai plinta? Kai kam atrodo, kad štai nubanguos dar viena mada. Kai kam — kad mūsų laikai yra ypatingi: kad yra naujas atvirumas ir laukimas Bažnyčioje, laukimas kažko, kas viršija silpno žmogaus jėgas; kad tik Šv. Dvasia ir jos dovanos, veikiančios Bažnyčioje, ją vėl parodys pasauliui turinčią kažką ne iš pasaulio (tai, tarp kitko, yra viena pagrindinių II Vatikano Susirinkimo dokumentų mintis), kad popiežiaus Jono XXIII malda “Atnaujink savo stebuklus mūsų laikais, kaip naujose Sekminėse” yra išklaudyta.

O'Connor ir kiti sąjūdžio vadai sako, kad charizmatinis atsinaujinimas jau per šešerius metus neša vaisių, kurių negalima ignoruoti: tikėjimo ir apaštališkos dvasios atgaivinimą, asmeninės maldos ir Bažnyčios liturginių turtų šviežią įvertinimą su gyvu įsijungimu; atgimimą meilės ir ištikimybės Kristui ir jo Bažnyčiai; pasauliečių įtraukimą į plačius Bažnyčios apaštalavimo darbo barus; naują meilę ir pagarbą Šv. Raštui su gyvu noru jį skaityti ir juo vadovautis kasdieniame gyvenime; tikrų krikščioniškų bendruomenių atkūrimą, ypač pasauliečių tarpe; naujų ekumeninių gairių nutiesimą, nes bendra malda Kristaus vardu glaudžiau suartina tikėjimo brolius, negu bet kokios studijos ar diskusijos.

Ar tai galima priimti už gryną pinigą? Kiekvienam teks studijuoti, ir gilintis, ir spręsti, naudojant sveiką protą su Dievo malonės pagalba. Katalikų Bažnyčia dar nėra nieko oficialaus pareiškus šiuo klausimu. Amerikos vys-

kupai yra sudarę studijinę komisiją, kuri išleido raportą 1969 m. Jame pažymima, kad dvasiškiai turėtų kreipti dėmesį į šį sąjūdį ir suteikti jam kompetentingą dvasinę vadovybę, o pasauliečiai, saugodamiesi neprotingų kraštutinumų, raginami būti atviri Šv. Dvasios veikimui. Jo tonas, apleimai, yra pozityvus.

Paulius VI, pranešdamas apie ateinančius šv. metus (1975), pabrėžia, kad mums reikia gilintis į Šv. Dvasios doktriną ir į jos veikimo būdus. Turime saugotis siauro individualizmo ir naujai permąstyti Mistinio Kristaus Kūno tiesą. Popiežius savo kalbose ir raštuose ragina visus geros valios žmones atverti langus, kad Šv. Dvasios šviesa spindėtų vidun.

Gal atsiras tų, kurie visa tai, kas vyksta charizmatiniame sąjūdyje, išaiškins psichologijos šviesoje: visa tai eina iš žmogaus dvasios gelmių. Ar šis sąjūdis tikrai yra toks sėkmingas kaip tik tose srityse, kur daugelis kitų pastangų nepavyko?... Bažnyčios istorijoje yra buvę kitų atsinaujinimo sąjūdžių, kurie iškilo be žmogiškojo planavimo, bet su žmogiškuoju bendradarbiavimu, Šv. Dvasios įkvėptu. Du labai ryškūs — tai monastinis sąjūdis ketvirtame amžiuje ir tryliktojo amžiaus neturtingųjų vienuolių (dominikonų ir pranciškonų) sąjūdis. Abu buvę charizmatiniai. Ar šis bus dar vienas, kuris pradės naują erą krikščionių ir katalikų istorijoje?...

CHARIZMATINIS
BAŽNYČIOS
ATSINAUJINIMAS

CHARIZMATINIS BAŽNYČIOS ATSINAUJINIMAS

MONS. VYTAUTAS BALČIŪNAS

[vadinės pastabos

Bažnyčia yra Mistinis kūnas, kurio galva yra Kristus, o nariai — jo Dvasią gavusieji žmonės. To gyvo organizmo siela yra Šventoji Dvasia.

I Vatikano susirinkimas buvo pasiruošęs šią tiesą paskelbti dogma, bet, priverstas prieš laiką išsiskirstyti, to nepadarė.¹ Panaudodamas to susirinkimo sutelktą medžiagą, vėliau teologų dar praturtintą naujų studijų daviniais, Pijus XII 1943 m. išleido encikliką apie Bažnyčią. Joje Bažnyčią jis vadina Mistiniu Kristaus kūnu ir leidžiasi į kaip galint gilesnį jos esmės atskleidimą. II Vatikano susirinkimo vienas iš pačių svarbiausių dokumentų — dogminė konstitucija apie Bažnyčią. Joje (n. 6) Bažnyčia vadinama įvairiais palyginamaisiais vardais: avidė, dirva, pastatu, šeima, šventovė, aukštybių Jeruzalė, mūsų motina, Kristaus sužieduotinė. Toliau (n. 7) Susirinkimas plačiau kalba apie tai, kaip Kristus, Dievo Sūnus, įsikūnijimu, mirtimi ir prisikėlimu “žmogų atpirko ir perkeitė

¹Žr. Pauliaus VI kalba, II Vat. Sus. dok. 3, p. 61.

į naują kūrinį (plg. Gal 6, 16; 2 Kor 5, 17). Perteikdamas savo Dvasią iš visų tautų pašauktiems broliams, padarė juos *savo mistiniu kūnu*... (m.p.). Šio kūno galva yra Kristus”.²

Bažnyčioje yra du elementai: *dieviškasis* — jos galva Kristus, siela Šv. Dvasia ir *žmogiškasis* — į paslaptinę, bet nemažiau tikrą kaip regimąją vienybę su Sūnum ir Šv. Dvasia, o per juos ir su Tėvu — taigi su visa Švč. Trejybe, suėję žmonės. Vienybę kurioje Dievas dalijasi su žmogumi savo prigimties savumais, palikdamas nepaliestus dieviškuosius ir žmogiškąjį asmenis.

Savo dieviškąja puse Bažnyčia yra tyra, nekalta, be dėmės, o jos žmogiškoji pusė pažymėta nuodėme, silpnumu, netobulumu ir reikalinga nuolatinio atsinaujinimo, tobulėjimo.

Šalia gilesnio išvargimo į save pačią kitas pirminis II Vatikano susirinkimo tikslas kaip tik ir buvo *Bažnyčios Atsinaujinimas*.³ Tą patį tikslą — ypač *vidinį* visų Bažnyčios narių atsinaujinimą, eidamas Susirinkimo nužymėtu keliu ir stengdamasis įgyvendinti jo įpareigojimus, šv. Tėvas Paulius VI skyrė ir jo paskelbtiesiems Jubiliejiniams metams, kurie visose pasaulio vyskupijose prasidėjo 1973 m. per Sekmines ir savo kulminacinį tašką turėjo pasiekti 1975 metais Romoje.

Kas yra tas Bažnyčios atsinaujinimas? Kaip jo pasiekti? Tai nepaprastai gili ir plati tema. Trumpo rašinio dėmai neleidžia nė iš tolo jos kiek nuodugniau išvystyti. Teprisiminsime tik kai kuriuos pačius pagrindinius dvasinio Bažnyčios atsinaujinimo veiksmus bei savybes ir kiek plačiau kalbėsime apie siaura žodžio prasme vadi-

²II Vat. Sus. dok. 7, pp. 20, 21.

³Žiūr. Pauliaus VI kalbą pradedant II Susirinkimo periodą. II Vatikano susirinkimo dokumentai, 3 d., p. 64.

namą charizmatinį Bažnyčios atsinaujinimą. Žvelgti į jį neatidėliojant verčia pats gyvenimas.

1. ŠVENTOJI DVASIA — BAŽNYČIOS ATNAUJINTOJA

Atitrūkusi nuo Dievo žmonija ne pati išsigelbėjo. Ją išgelbėjo Dievas savo Sūnaus įsikūnijimo, gyvenimo ir kryžiaus mirties auka. Šia auka jis vėl sujungė žmoniją su savimi. Savo atsiųstosios Dvasios galia jis iš naujo įžiebė žmoguje jo paties užgesintą savyje dieviškosios gyvybės kibirkštį ir sudarė sąlygas Bažnyčioje tai kibirkščiai išsiliiepsnoti. Kaip visados, taip ir dabar nėra vienas žmogus, esąs šalia Bažnyčios ar Bažnyčioje, negali pasiekti didesnio ar mažesnio dvasinio atsinaujinimo pats vien savo veikimu. Pirminis veikėjas čia yra Dievas, jo Dvasia. “Kad galėtume jame (Kristuje) *nuolatos atsinaujinti* (m.p., plg. Ef 4, 23), sako II Vatikano susirinkimo tėvai dogm. konst. apie Bažnyčią, jis *davė mums savo Dvasios*. Būdama viena ir ta pati tiek galvoje, tiek nariuose, ji visą kūną taip *gaivina, jungia ir valdo* (m.p.), kad Bažnyčios Tėvai galėjo pagrįstai tą veikimą palyginti su uždaviniu, kurį žmogaus kūne atlieka gyvybės pradas, *sie-la*” (n. 7).

Be sielos žmogaus kūnas virsta lavonu. Be sielos jame nėra gyvybės, negali būti jokios gyvybinės apraiškos, augimo, tobulėjimo. Be Šventosios Dvasios, tos išgelbėtojo žmogaus dvasinio, antgamtinio gyvenimo sielos, negali būti jokio krikščioniško gyvenimo, jokio dvasinio atsinaujinimo. Tai labai glaustai išreiškė ir Paulius VI, kalbėdamas Susirinkimo tėvams apie Bažnyčios atsinaujinimą. Tuo atsinaujinimu siekiamo Bažnyčios tobulumo bei šventumo, sakė jis, “jai gali suteikti tik sekimas Jėzumi Kris-

tumi bei mistinis su juo susijungimas *per Šventąją Dvasią*" (m.p.).⁴

Tad pirmoji Bažnyčios, tuo pačiu ir visų jos narių, atnaujintoja yra Šventoji Dvasia. Dėl to ją ypatingai iškelia paskutiniųjų laikų popiežiai.⁵ Dėl to ją taip dažnai⁶ minėjo II Vatikano susirinkimas. Dėl to taip dažnai ir taip pabrėžtinai, ypač paskutiniuoju metu, apie ją kalba šv. Tėvas Paulius VI. 1972.XI.29 bendroje audiencijoje jis sakosi išimastęs į Bažnyčią pilnuose išminties II Vatikano susirinkimo pasisakymuose apie ją ir klausia: "Ko pirmiausia ir labiausiai reikia šiai mūsų palaimintai, mylimai Bažnyčiai?" Ir pats atsako:

"Tai turime pasakyti lyg maldos virpulio pagauti, nes tai jos paslaptis ir jos gyvybė. Jūs žinote — *Bažnyčiai labiausiai reikia Dvasios, Šventosios Dvasios* (m.p.), kuri yra jos gaivintoja, jos išskleistųjų burių vėjas, ją vieningantis pradas, vidinės jos šviesos ir jėgos šaltinis, jos ramsčiai ir guodėjas, jos charizmų ir džiūgavimų versmė, jos ramybė ir džiaugsmas, palaiminto amžinojo jos gyvenimo laidas ir priešaušris. Bažnyčiai reikia nesibaigiančių Sekminių, reikia ugnies širdyje, žodžių lūpose, pranašiškos vizijos žvilgsnyje. Reikia, kad Bažnyčia būtų Šventosios Dvasios buveinė. (Plg. 1 Kor 3, 16-17; 6, 19; 2 Kor 6, 16)... Bažnyčiai reikia Šventosios Dvasios, Šventosios Dvasios *mumyse, kiekviename mūsų ir visuose mumyse drauge, mumyse* — Bažnyčioje".⁷

Kristus yra išganymo istorijos centras. Į jį krypsta visų prieš jį ir po jo gyvenusiųjų akys. Visą išganymo

⁴II Vat. sus. dok., 3 d., p. 65.

⁵Pažymėtina ypatingai Leono XIII enciklika apie Šventąją Dvasią "Divinum illud", 1897.V.9.

⁶Net 258 kartus. Žr. Pauliaus VI 1973.V.23 kalba. L'Osservatore Romano", 1973.V.24.

⁷"L'Osservatore Romano", 1972.XI.30.

istoriją, galime pagrįstai skirstyti į tris tarpsnius: laiką prieš Kristų, Kristaus gyvenimo metą ir nuo Kristaus iki mūsų dienų. Visuose anuose trijuose išganymo istorijos tarpsniuose pagrindinis veikėjas yra Šventoji Dvasia. Pirmajame ji dar neatpažįstama kaip asmuo, ir viskas eina paprastai vien Dievo vardu, antrajame visi Kristaus veiksmai jo meto žmonių paprastai tik jam ir priskiriami. Gi pats Kristus ir po jo mirties rašiusieji Naujojo Testamento knygų autoriai nekartą jau kalba apie Dvasią ir jai viską priskiria (plg. Lk 4, 14: “Dvasios galia jis sugrįžo į Galilėją”; Lk 4, 18-19, cit. Iz 61, 1-2: “Viešpaties Dvasia su manim”; Mt 4, 11: “Paskui Jėzus buvo Dvasios nuvestas į dykumas, kad ten būtų velnio gundomas”). Pats Kristus palaipsniui Šventąją Dvasią — savo ir Tėvo Dvasią — apreiškė kaip asmenį. Prieš įžengdamas į dangų, jau aiškiai siuntė apaštalus mokyti visų tautų žmones “vardan Tėvo ir Sūnaus, ir šventosios Dvasios” (Mt 28, 19-20). Apie Šventąją Dvasią Kristus ypač aiškiai kalbėjo savo mirties išvakarėse, atsisveikindamas su apaštalais paskutinės vakarienės metu: “Aš keliauju pas Tėvą. . . (Jn 14, 12). Aš paprašysiu Tėvą, ir jis duos jums kitą Globėją, kuris liktų su jumis per amžius, — Tiesos Dvasią. . . ji yra pas jus ir bus jumyse. . . (Jn 14, 16-17). Globėjas — Šventoji Dvasia, kuri mano vardu Tėvas atsiųs, — jis išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs. . . (Jn 14, 26). Sakau jums gryną tiesą: jums geriau, kad aš iškeliauju, nes jei neiškeliausiu, pas jus neateis Globėjas. O nukeliavęs aš jį jums atsiųsiu. . . (Jn 16, 7). Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę. Ji nekalbės iš savęs, bet skelbs, ką bus išgirdusi, ir praneš, kas dar turi įvykti. Ji pašlovins mane, nes ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs. Visa, ką Tėvas turi, yra ir mano, todėl aš pasakiau, kad ji ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs” (Jn 16, 13-15). Ir jau po prisikėlimo iš mir-

ties, per 40 dienų daug kartų pasirodęs apaštalams ir su jais bendravęs prieš pat žengimą į dangų, pakartotinai jiems sako: “Štai aš atsiųsiu jums, ką yra pažadėjęs mano Tėvas. Jūs pasilikite mieste, kol būsite apdovanoti jėga iš aukštybių” (Lk 24, 49). “Jūs po kelių dienų būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia” (Apd 1, 5).

Tą pažadą Kristus įvykdė dešimtą dieną po įžengimo dangun. Tai buvo pirmosios Sekminės — Bažnyčios gimimo diena.

Nuo to meto pasaulio išganymo istorijoje prasidėjo Šv. Dvasios tarpsnis visa žodžio prasme, Šv. Dvasios jau pažintos kaip trečiojo Švč. Trejybės asmens ir tęsiančios Kristaus pradėtąjį žmonių išgelbėjimo darbą Bažnyčioje.

Čia reikėtų kalbėti apie neužtenkamai gilų trečiojo Švč. Trejybės asmens pažinimą ir silpną pamaldumą Šventajai Dvasiai Katalikų Bažnyčioje po pirmųjų jos gyvavimo laikų. Nors teologai ir Bažnyčios vadovai visados mokė, kad ji yra ir malonės ir visų kitų dieviškųjų dovanų nematoma davėja, kad ji yra *mumyse esanti pirmoji dovana, iš kurios kyla visos kitos dovanos*, bet liturgijoje ir kasdieniniame tikinčiųjų gyvenime Šventoji Dvasia nebuvo taip išryškinta ir pabrėžta, kaip pvz., Rytų krikščionių — ortodoksų iki pat šių dienų.⁸ Tik paminėję šitai, eikime prie temos — charizmatinio Bažnyčios atsinaujinimo.

Viskas, kas mumyse yra dieviška ar dieviškai antgamtiška, yra Šv. Dvasios dovana — charizma plačiausia žodžio prasme. Tad šia prasme iš viso negali būti kitokio Bažnyčios atsinaujinimo, kaip tik charizmatinis. Siauresnė prasme charizmomis ne kartą suprantamos jau S. Įstatyme pranašo Jeremijo minėtos septynios Šv. Dvasios dovanos: “Viešpaties Dvasia ilsėsis ant jo (ateisiančio Me-

⁸Zr. Antanas Maceina, Dievo Avinėlis, Immaculata Press, Putnam, CT, 1966, 267 p.

sijo) : išminties ir supratimo Dvasia, patarties ir stiprybės Dvasia, žinojimo ir pamaldumo Dvasia. Ir jis pasidarys pilnas Viešpaties baimės” (Iz 11, 2-3). Šios dovanos skirtos pirmoj eilėj kiekvieno jas gaunančiojo paties šventėjimui. Be jų neįmanomas joks dvasinis antgamtinis, malonės gyvenimas. Juo labiau šia prasme kiekvienas Bažnyčios atsinaujinimas turi būti charizmatinis. Tačiau nė apie vieną iš jų čia nekalbėsime. *Ribosimės tik charizmatiniu Bažnyčios atsinaujinimu siauriausia prasme*, kur charizmomis suprantamos įvairiausios Šv. Dvasios dovanos, skirtos pirmoj eilėj ne gavusiajam asmeniui pašvęsti, o *tarnauti kitiems ir būti įrankiu Dievo rankose jiems pašvęsti*. Šias visas dovanas labai tinka vadinti “tarnybinėmis dovanomis”. Jų yra gausybė. Apie jas skaitome Šv. Rašte, jos akivaizdžiai reiškėsi pirminėse Bažnyčios bendruomenėse, jos yra viena iš svarbiųjų aktualijų ir posusirinkiminėje šio meto Bažnyčioje. Tai jau nebe sausas teorinis klausimas, bet gyvo gyvenimo reiškiny, pro kurį šiuo metu nebegalima praeiti būnant krikščioniu, kataliku. Tas labai greitai plintąs po visus kraštus Katalikų charizmatinio atsinaujinimo vardu pasivadinęs save sąjūdis šaukiasi apsprendžiamas. Reikia dabar susidaryti apie jį vienokią ar kitokią nuomonę. Svarbu, kad ji būtų teisinga. Tolesnis svarstymas ir nori padėti tą teisingą nuomonę susidaryti.

2. CHARIZMOS IR JŲ PASKIRTIS PIRMINĖJE BAŽNYČIOJE

Pirmųjų Sekminių dieną Šv. Dvasia, nužengdama ant Marijos ir Apaštalų bei daugiau kaip šimto mokinių (apie 120 — pažymi Lukas Apd 1, 15), akivaizdžiai pasireiškė savo dieviška galybe. Visų girdimas smarkaus vėjo ūži-

mas ir matomi tarsi ugnies liežuviai, nusileidę ant kiekvieno buvusio vakarienbutyje, buvo tik silpni išorės ženklai tos didžios vidinės dvasinės šviesos ir jėgos, kuriomis visi buvo užlieti ir kurios pasireiškė visai neįprastais būdais: “Visi pasidarė pilni Šventosios Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabiliti” (Apd 2, 4). Nepalaužiamas tikėjimas Kristaus, nežinanti baimės drąsa jį išpažinti ir skelbti su įvairiais kitais nepaprastais, tiesiog stebuklingais, reiškiniiais lydėjo pirmosios Bažnyčios branduolį sudariusius Apaštalus ir Kristaus mokinius, kurie per pirmąsias Sekmines, Kristaus žodžiais tariant, buvo pakrikštyti Šventąja Dvasia. Jie ne tik kalbėjo kitomis kalbomis, bet pranašavo, gydė ligonius, išvarinėjo velnius.

Iš ap. Pauliaus palydovo Luko parašytų Apaštalų darbų ir iš eilės į N.T. Šv. Raštą įtrauktų Apaštalų laiškų sužinome, kad ne vieną tų ypatingų Šv. Dvasios dovanų gaudavo ir kiti pakrikštyti tikintieji, ypač kai Apaštalai dėjo ant jų rankas ir meldė jiems Šventosios Dvasios. Pildėsi tai, ką Kristus buvo pažadėjęs: “Kurie įtikės, tuos lydės stebuklai: mano vardu jie išvarinės demonus, kalbės naujomis kalbomis, ims plikomis rankomis gyvates ir, jei išgertų mirštamų nuodų, jiems nepakenks. Jie dės rankas ant ligonių, ir tie pasveiks.” (Mk 15, 17-18). Ilgesnių ar trumpesnių užuominų apie tas ypatingas Šventosios Dvasios dovanas yra kitose Apaštalų Darbų vietose bei eilėje Apaštalų laiškų. Gi aiškiausiai apie jas rašo ap. Paulius savo pirmajame laiške Korintiečiams.

Gražiai sužydo per pusantrų metų šv. Pauliaus skelbiama Kristaus Evangelija Korinte. Bet, jam išvykus, po metų kitų viskas ėmė šlyti. Bendruomenė susiskaldė į grupes, užvirė tarpusavio kova, pragaištingi ginčai, kur kas kitas, ne Kristus, buvo statoma pirmon vieton. Net gautomis Šventosios Dvasios dovanomis imta piktnaudžiau-

ti. Dovanomis, kurių pirminė paskirtis buvo “ugdyti Bažnyčią” (1 Kor 14, 4. 5), tą “Kristaus kūną” (1 Kor 12, 27), visus vienyti, jungti, vesti į gilesnį Kristaus pažinimą ir jo Evangelijos vykdymą. Patys korintiečiai kreipėsi į šv. Paulių laiškų, prašydami nurodymų bei pamokymų, tarp kurių ir Šventosios Dvasios dovanų klausimu. Apie šias dovanas Paulius ir rašo pirmo jiems skirto laiško 12-14 skyriuose. Čia jis išskaičiuoja net devynias tokias ypatingas dovanas: “Kiekvienam suteikiama Dvasios apraishka *bendram labui*. (m.p.) Antai vienam Dvasia suteikia išminties žodį, kitam ta pati Dvasia — pažinimą, kitam — tikėjimą toje pačioje Dvasioje, kitam — stebuklingus darbus, kitam — pranašavimą, kitam — dvasių atpažinimą, kitam — įvairių kalbų dovaną, kitam — kalbų aiškinimą. Ir visa tai veikia ta pati Dvasia, kuri dalija kiekvienam atskirai, kaip jai patinka.” (1 Kor 12, 7-11).

Pažymėtina, kad šioje vietoje, tuojau po šių žodžių, šv. Paulius visą bendruomenę prilygina kūnui, o atskirus tos bendruomenės narius — įvairiems kūno nariams. Kaip kiekvienas žmogaus kūno narys turi vis kitokį uždavinį — akis matyti, ausis girdėti ir t.t., ir, jį atlikdamas, tarnauja visam kūnui bei yra jam naudingas, taip ir dvasiniame bažnytinės bendruomenės kūne kiekvienas tikintysis negyvena tik sau. Šv. Dvasia kiekvienam nariui skiria kitokį uždavinį *visos bendruomenės gerovei*. “Jūs esate Kristaus kūnas ir atskiri jo nariai”, — sako Apaštalas po šio prilyginimo ir toliau vėl išskaičiuoja kai kuriuos Dievo skirtus atskiriems bendruomenės nariams uždavinius bei duotas ypatingas Šv. Dvasios dovanas. Pabrėžia, kad visos jos iš Dievo, visos geros, nors ne vienokio vertingumo. Sustoja ypač prie pranašystės ir kalbų, nurodo, kam kuri skirta ir kaip jas tinkamai naudoti. Pasako pats turįs eilę tų dovanų. Ne tik nedraudžia, bet ragina siekti jų, ypač vertingesniųjų, kuriomis labiau patarnaujama bendruome-

nei. “Aš norėčiau, kad jūs visi kalbėtumėte kalbomis, bet būtų geriau, jei pranašautumėte” (1 Kor 14, 5). Iš viso dėstymo labai aišku, kad šios dovanos nėra ekstazinio pobūdžio, kad kiekvienas visas jas, neišskiriant nė kalbų dovanos, gali laisvai priimti, kada nori ir kaip nori naudoti. Bet labiau už viską pabrėžta, kad šios dovanos nėra tikslas sau, kad jos skirtos padėti kitiems,⁹ ypač kad jos *visos skirtos meilei ugdyti*. Jos tik tiek ir vertos, kiek patarnauja meilei. Atsietos nuo meilės ir jai nepalenkotos, šios dovanos yra niekam vertos. Be meilės “aš tebūčiau žvangantis varis ir skambantys cimbolai. . . aš būčiau niekas. . . nieko nelaimėčiau” (1 Kor 13, 1-3). Visas trylik-tasis skyrius, tarp 12-tojo ir 14-jo, kuriuose kalbama apie anas dovanas, yra skirtas meilei — tai garsusis himnas meilei.

3. CHARIZMOS LAIKŲ BŪVYJE

Labai daug padėję įaugti į Kristų ir jo Evangeliją pirminėms krikščionių bendruomenėms, tos dovanos pamažu nustojo taip akivaizdžiai reikštis vėlesniais laikais, *daugeliui susirinkus tik maldai ar kartu ir “duonai lau-*

⁹Išimtis — kalbų dovana. Tik atskirais atvejais ji gali būti naudojama tiesiogiai kitų gerovei. Pirminė jos paskirtis — kalbėtis su Dievu, melstis širdimi: “Kas kalba kalbomis, ne žmoniems kalba, bet Dievui; juk niekas jo nesupranta, jis Dvasioje kalba paslaptinius dalykus” (1 Kor 14, 2). Kalbėti į susirinkusius kalbų dovana naudotina tik pranašystės atveju ir tai tik tada, kai susirinkusiųjų tarpe yra turis pranašysčių aiškinimo dovana: “Tegul viskas tarnauja ugdymui. Jei kas gali kalbėti kalbomis, tekalba du, daugiausia trys, ir pakaitomis, o vienas tegul aiškina. Jeigu nėra aiškintojo, tegul kalbėtojas susirinkime tyli ir tekalba tik su Dievu” (1 Kor 14, 27-29). Daugiausia nesusipratimų dėl kalbų dovanos kaip tik ir kyla iš to, kad klaidingai suprantama jos prigimtis ir paskirtis.

žyti" (Mišioms). Jos betgi reiškėsi visados, iki mūsų dienų, atskiruose Bažnyčios nariuose, ypač šventuosiuose, pirmoj eilėj tuose, kuriems Dievas buvo skyręs kokią nors ypatingą misiją. Jie ir vadinami charizmatikais. Tokiais, pvz. buvo pirmieji atsiskyrėliai šv. Paulius, šv. Antanas Komanietis (III-IV š.), vienuolynų steigėjai: šv. Benediktas Nursietis (V-VI š.), šv. Pranciškus Asyžietis, šv. Domininkas Guzman (XIII š.), šv. Ignotas Loyola (XVI š.), vienuolynų atnaujintojai: šv. Kryžiaus Jonas, šv. Teresė Avilietė (XVI š.) arba tokie šventieji kaip Pranciškus Salezietis (XVI-XVII š.), Kūdikėlio Jėzaus Teresė (XIX š.). Jie visi davė pradžią įvairioms dvasinio gyvenimo kryptims (spiritualite) bei mokykloms ar ir vienuolinėms šeimoms ir dėl to buvęs svarus įnašas ypač savo meto Bažnyčios atnaujinimui. Kadangi šios charizminės dovanos ilgą laiką reiškėsi pavieniuose asmenyse be aiškaus ryšio su besimeldžiančiąja bendruomene, pamažu *susidarė įspūdis, kad akivaizdus daugelio tų dovanų reiškimasis bendruomenės susijėimuose maldai ir Dievo garbinimui tebuvo skirtas tik pirminėms krikščionių bendruomenėms*. Tai buvusi būtina galinga jėga, padedanti pralaužti pagoniškosios aplinkos ledus ir paveikti pagonių širdis. Susigyventa su mintimi, kad jos ir *nebegali* daugiau šiuo būdu Bažnyčioje reikštis.

4. CHARIZMŲ REIŠKIMASIS MŪSŲ LAIKAIS

1. *Protestantų Bažnyčiose*

Neatkreipę ypatingo Katalikų Bažnyčios dėmesio pirmoje praeito šimtmečio pusėje (tuoj po 1830 metų) Anglijoje kilusieji Irvingitai (Skotijos presbiterijonų atskala), pasivadinę "Katalikiškąja Apaštališkąja Bažnyčia". Jų charizmatinių dovanų pasireiškimo tikėjimas buvo jų atsi-

radimo pagrindas bei jų religinės bendruomenės pažymys. Bendruomenės tikslas buvo atnaujinti visą Bažnyčią. Šiuo metu ji visai baigia nykti. Liuteronų pastorius ir jų teologijos profesorius Larry Chirstensonas, gal labiau kaip kas kitas susipažinęs su Irvingitais, laiko juos visų šio meto charizmatikų pranokėjais.¹⁰

Nepajuto stipriau Katalikų Bažnyčios vadovybė bei tikintieji ir protestantiškųjų Sekminininkų (Pentecostals) sąjūdžio kilimo šio šimtmečio pradžioje čia, JAV-se. Sąjūdžio, kurio pagrindinis bruožas — atsivėrimas šioms neįprastoms charizmatinėms dovanoms. Sąjūdžio, kuris, pradžioje pasivadinęs “Evangeliskąja Sekminių Bažnyčia”, laiko būvyje susiskaldė į daugelį įvairių krypčių, vis kitaip save besivadinančių, mums žinomų vienu bendru Sekminininkų vardu. Labai stipriai šis sąjūdis buvo pajustas protestantiškųjų bažnyčių. Jam priklausantieji paprastai buvo laikomi atskalūnais, šalinami iš protestantiškųjų bendrijų (būta ir išimčių). Bet jis nerodė tendencijos mažėti, o vis plėtėsi ir augo, ir dabar yra viena iš gyvastingiausių ir labiausiai plintančių atsiskyrusiųjų nuo Katalikų Bažnyčios krikščionių šakų (su apie 15 milijonų narių).

¹⁰Žr. jo veikalą “A Message to the Charismatic Movement” p. 39. Šioje gilioje ir labai įdomioje studijėlėje autorius ne tik atskleidžia anos “Katalikiškos Apaštališkos Bažnyčios” kilmę, tikslus, augimą ir gesimą, bet taip pat patiekia ir visiems, tiek protestantams, tiek katalikams svarbių samprotavimų kai kuriais esminiais krikščionybės klausimais, kaip, pav., vienybės ir autoriteto. Visų dėmesio vertas, pav., kad ir toks teigimas: “Koks nors žmogus — ar bažnyčia — gali sakyti: ‘Šv. Raštas yra man vienintelis autoritetas’. Iš tikrųjų jis štai ką pasakė: ‘Mano vienintelis autoritetas yra **tai, kaip aš suprantu Šv. Rašto žodžius**’”. Neįmanoma išvengti subjektyvaus sprendimo, aiškinantis Šv. Raštą.” (pp. 92–93). Arba: “Protestantų susiskaldymas į daugybę sektų šimtmečių eigoje tyliai liudija, kad Šv. Raštas, — kuris šaukia krikščionis į tikrą, ne grynai teorinę vienybę, — savimi ir iš savęs nėra tas įrankis, kuris suves visus vienybėn.” (p. 93).

Pusšimčiui metų praslinkus nuo jų pradžios, apie 1950-sius metus, ir eilėje kitų religinių protestantų bendruomenių pastebėta panašių charizmatinių reiškinių, kaip pas Sekminininkus. Ilgai į Sekminininkus žiūrėję kaip į pavojingą, žalingą atskalą, jos ėmė keisti savo nuomonę. Atsirado jų tarpe žymių šio sąjūdžio gynėjų. Susikūrė ištisos bendruomenės, parapijos Sekminių Dvasios vardu kitų protestantiškųjų religijų organizaciniuose centruose. Kilo vadinamieji Naujieji Sekminininkai (Neopentecostals). Nebe uždaras, užsisklendžias nuo kitų, o priešingai — atviras ir sąmoningai siekias ryšio ne tik su savo, bet ir su kitomis krikščioniškomis religinėmis bendruomenėmis ekumenizmo ženkle, neišskiriant nė katalikų. Šaukiami įvairių protestantiškų bendruomenių Sekminininkų suvažiavimai. Yra įsteigtas kartu su katalikais šios srities teologijos studijų centras.

2. Katalikų Bažnyčioje

Nebegalėjo ir nebegali neatkreipti Katalikų Bažnyčios, jos vadovybės ir tikinčiųjų ypatingesnio dėmesio dar visai neseniai (1967 m.) čia, JAV-se kilęs Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdis jau grynai katalikų tarpe ir save laikantis katalikišku, nors iš kai kurių ženklų jis atrodė lyg pratęsimas anksčiau minėtųjų protestantiškų charizmatinių sąjūdžių. Sąjūdis, kuris savo gaivalingu plitimu turi mažą sau lygių, per trumpą dešimties metų laiką pasiekęs visus kontinentus, daugybę katalikiškų ir misijų kraštų.¹¹

¹¹“Neseniai atliktoje Chicagos universiteto studijoje skaitome, kad apie 2 milijonai Amerikos katalikų yra bent kartą lankęsi charizmatinės maldos valandoje. Apie 500.000 katalikų visame pasaulyje, su daugeliu kunigų, vienuolių ir net vyskupų, pastoviai lanko jų maldos susirinkimus. Oficialiame vadove suregistruotas maldos grupių skaičius iš 1.200-tų 37-se kraštuose 1973 metais pašoko iki 2.400-tų 56-se kraštuose 1974 metais”. (Skaito-

Kas kiek geriau pažįsta Katalikų Bažnyčios istoriją, žino ne tik vardus gnosticizmo, montanizmo, donatizmo, valdiečių, katarų, anabaptistų, jansenistų, kvietistų, konvulsionarų, kvakerių, kamisardų, moravų bei eilės kitų iš paskutiniųjų laikų, tas žino ne tik anuos vardus, bet ir kas už tų vardų slepiasi — viena ar kita forma pabrėžimas dvasios — Šventosios Dvasios, charizmų, bet kartu ir nusigrėžimas nuo daugelio tų dalykų, į kuriuos ta pati Šventoji Dvasia veda ir kurių reikalauja, ypač nusigrėžimas nuo Kristaus įsteigtosios ir jo Dvasios, tos pačios Šv. Dvasios vadovaujamos Bažnyčios. Dėl to nenuostabu, kad iš išorės panašūs į anuos reiškiniai tos Bažnyčios esti sutinkami su dideliu atsargumu ir kritika: ar čia nebus vėl vienas naujas žingsnis iš kelio, klausama.

Pirmą kartą rašantysis užgirdo apie šį sąjūdį iš lietuvių, kunigų ir pasauliečių, lūpų prieš penkerius metus. Jų nuomonės buvo labai priešingos: vieni čia matė Dievo, Šventosios Dvasios veikimą, kiti laikė tiesiog velnio darbu. Bet vienas iš jų, nors tai jo sritis, nieko negalėjo pasakyti, būdamas su kalbamais, čia pat vykstančiais, reiškiniais visai nesusipažinęs. Jausdamas pareigą, ėmė į sąjūdį gilintis, skaityti ypač paskutiniu metu katalikų ir nekatalikų autorių parašytas tuo klausimu knygas ir spausdinius, to sąjūdžio vadovų leidžiamą mėnesinį žurnalą *New Covenant*. Po gilesnio susipažinimo iš knygų jis ėjo į jų tarpą. Lankėsi į charizmatinės parapijos kaimynystėje (Providence, RI, Word of God Community) ir eilės kitų mažesnių grupių maldos valandas, dalyvavo trijuose tarptautiniuose kongresuose, penkiuose regioniniuose suvažia-

me 34-me puslapyje Ralph Martin knygelės *Fire on the Earth, What God is Doing in the World Today*. World of Life, P.O. Box 331, Ann Arbor MI, 1975, 94 p., \$1.25). Prieš mūsų akis tik ką išleistas 1975-76 metų Vadovas. Jame jau suregistruotos 4.300 grupės 81-me krašte su apie 7-800.000 dalyvių.

vimuose, viename Amerikos kontinento suvažiavime, keletoje vadų kursų, klausė gyvo to sąjūdžio vadų žodžio ir galėjo matyti, ar derinasi tai, kas rašoma, su tuo, kas yra gyvenime. Ir juo daugiau su šiuo sąjūdžiu susipažino, juo labiau įsitikino, kaip nelengva jį apspręsti, ir kaip galima suklysti jį vertinant tik iš vienos kitos išorinės šio sąjūdžio apraiškos ar vieno kito jo atstovo arba paskaičius tik vieną kitą pasitaikiusią po ranka knygą ar straipsnį.¹² To *sąjūdžio esmė siekia ne tik žmogaus, bet ir paties Dievo gelmes*: Šventosios Dvasios veikimą žmoguje, krikščionyje, tikinčiųjų grupėje, Bažnyčioje. Tai aiškiai viršija natūralų žmogaus pajėgumą. “Vėjas pučia, kur nori” (Jn 3, 8). Šv. Dvasios neišsprausi į jokių grynai žmogiškų rėmus. Jos veikimą gali atpažinti tik tas, kam paties Dievo duota, kas turi iš tos pačios Dvasios gautą charizmą — dvasių atpažinimo dovaną ir, svarbiausia, tie, kuriuos ta pati Šventoji Dvasia “paskyrė vyskupais” (Apd 20,28) Dievo Bažnyčiai ganyti. Jie, vyskupai su popiežium priešakyje, Bažnyčios vadovai, paties Kristaus jiems patikėta galia galutinai apsprendžia, kur tikrai yra Šv. Dvasios veikimas, skirtinas nuo grynai žmogiško ar ir piktosios dvasios veikimo.

Iš atliktų studijų ir gyvo sąlyčio su šiuo sąjūdžiu rašantysis yra susidaręs apie jį aiškas pažiūras.

Trumpos studijėlės rėmuose neįmanomas platesnis klausimo svarstymas, čia mėginsiu tik labai sutrauktai pasakyti, kuo sąjūdis reiškiasi, ir nurodyti tai, kas padėtų jau dabar susidaryti būtiną sprendimą apie sąjūdį kiekvienam, kuris dėl vienokių ar kitokių priežasčių negalėjo,

¹²Ne vienas ir iš žymesniųjų šiandieninių šio sąjūdžio atstovų kunigų ir pasauliečių, pagal jų pačių pasisakymus, pradžioje buvo nepalankiai ar ir visai priešingai nusiteikę jo atžvilgiu. Kai kuriems ir ilgokai užtruko, kol persiorientavo jo pusėn.

negali ir gal niekad negalės pats šio sąjūdžio nuodugniau pažinti.

5. KATALIKŲ CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO SAJŪDŽIO APRAIŠKOS

Sąjūdžio širdis yra malda. Jam būdinga ypač grupinė malda. Paprastai sąjūdžio grupės — nuo kelių, keliolikos iki kelių šimtų asmenų — renkasi kas savaitę bendrai maldai (kartais su Mišiomis), kuri trunka valandą, dvi ar ir ilgiau. Čia giedama, meldžiamasi tyliai, pusbalsiai ir garsiai, įsijungiama į vieno (paprastai vadovaujančio) spontanišką maldą, kalbamos visų žinomos maldos drauge. Maldą ypač kursto Šv. Rašto ištraukos, ne kartą paverttos giesme. Čia pasidalijama religinių išgyvenimų patirtimi. Centrine dalimi paprastai yra mokymas. Čia ypač gyvai tikima Kristaus buvimu susirinkusiųjų tarpe bei Šv. Dvasios veikimu. Tikima, kad gautoji per Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentus anksčiau pas daugelį dėl įvairių priežasčių labai nežymiai tepasireiškusi Šv. Dvasia stipriau ima veikti visų bendros maldos ir vadinamo “Dvasios krikšto” dėka. To “Dvasios krikšto” padariniai labai įvairūs atskiruose asmenyse. Ne kartą Šv. Dvasios veikimas stipriai pajuntamas. Ne retai gaunama širdies maldos arba kalbų dovana (melstis balsu tariamais ar giedamais žodžiais protui nesuprantama kalba), pranašystės, gydymo, dvasių atpažinimo, mokymo, kalbų aiškinimo ar kitos dovanos. Šios Šv. Dvasios dovanos — charizmos išryškėja ypač bendros maldos susirinkimuose, kur vyrauja garbinimo ir dėkojimo malda. Būdinga džiaugsmo nuotaka, kartais einanti iki entuziazmo. *Gi visa persunkia ir aukščiau visko iškyla tarpusavio meilė.* Labai taikliai tai išreiškė Rytų regiono Charizmatinio atsinaujinimo suva-

žiavime (1975.X.10-13 dd.) pagrindinis kalbėtojas domininkonas t. F. McNuttas šiais žodžiais: “Charizmatinis atsinaujinimas turi kai ką nepaprasto pasakyti Bažnyčiai (has a tremendous message to the Church) ne gydymo, pranašystės ar kalbų dovanomis, bet atnaujinimu visos krikščioniškosios bendruomenės ‘meilės dvasia’”.¹³ Kaip tos meilės vaisius ir apraiška paskutiniuoju metu kuriasi įvairaus pobūdžio bendro gyvenimo židiniai (households), labai primeną pirmųjų krikščionių bendruomenes. Pats naujausias 1975 metų rudenį iš sąjūdžio išaugęs vienetas — būrelis kunigų (5 vienuoliai ir 1 diec. kunigas), įsikūrusių nuošaliai bendram gyvenimui melstis už vyskopus, kunigus ir diakonus, atviras ir kitiems dvasiškiams.¹⁴

Sąjūdis nėra ir nenori būti organizacija. Jis nenori vadintis nė sąjūdžiu, kad nesusidarytų įspūdis, jog tai daugiau žmonių negu Dievo darbas, ar kad tai kas nors visai nauja Bažnyčioje; jis vadinasi tiesiog “*Charizmatiniu katalikų atsinaujinimu*”. Bet kartu jis siekia vis glaudesnio tarpusavio apsijungimo. Šiuo metu, šalia tautinių, yra tarptautinis ryšių centras su tautiniais ir tarptautiniu komitetais. JAV-se įregistruota Charizmatinio atsinaujinimo tarnyba (Charismatic Renewal Services), kuri organizuoja kasmetinius tarptautinius suvažiavimus, turi spaustuvę “Gyvenimo žodį” (Word of Life), leidžia mėnesinį žurnalą “Naująją Sandorą” (New Covenant; tiražas 80 tūkst., siunčiamas į 101 kraštą), spausdina knygas ir gamina įkalbėtas juosteles (cassettes) bei patefono plokšteles. Tos Tarnybos žinioje veikia Ryšių centras su Tautinių, Tarptautinių ir Ekumeninių ryšių įstaigomis bei Apaštalavimo institutu.¹⁵

¹³The Catholic Transcript, Hartford, October 1975.

¹⁴Žr. The Crux of Prayer, October 1975.

¹⁵Žr. New Covenant, Charismatic Renewal Services, by Cindy Conniff, 1975 March, p. 24.

6. KATALIKŲ CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO SAJŪDŽIO VERTINIMAS

Norint teisingai vertinti sąjūdį, pirmiausia reikia jį gerai pažinti: žinoti, ką jis tiki, ko siekia ir kaip siekia. Žinoti, kaip jis žiūri į Katalikų Bažnyčią ir jos mokymą, ką jis skelbia apie žmogaus, ypač krikščionio, ryšį su Dievu ir su žmonėmis ir kokias priemones naudoja paversti tai gyvenimu. Geriau šį sąjūdį pažinusiame pirmiausia krinta į akis tai, kad daugeliui toliau nuo jo stovintųjų šio pažinimo kaip tik dažniausia ir trūksta. Junti, kad tokie imasi spręsti *savo sukurtą, o ne tikrovėje esantį* Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį.¹⁶ Panašu į dailės parodos vertintoją, kuris rašo kritiką, pats nebuvo parodoje ir nematęs paveikslų, arba į muzikos kritiką, kuris rašo operos recenziją, vertindamas dirigentą, dainininkus ir orkestrą, pats joje nebuvo, o tik išsiklausinęs apie ją iš kitų. . . Pavyzdžiu gali būti *Dvasios krikštas*. Labai dažnai skaitai ir girdi, kad katalikai charizmatikai nepripažįstą Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentų ar bent juos nuvertina, nes anų jiems neužtenka: jie įsivedę kažkokį Dvasios krikštą, jam ruošiasi, jo siekia, sakosi jį gauną. Kad sąjūdyje praktikuojamas jų vadinamas Dvasios krikštas, tai tiesa, bet kad sąjūdžio nariai nepripažįsta Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentų ar juos nuvertina, žiūrėdami į juos ne taip, kaip moko Katalikų Bažnyčia, tai *netiesa*. Jei kuris sąjūdžio dalyvis taip galvotų, savaime atsistotų šalia sąjūdžio. Tai aiškiai sako, rašo ir skelbia sąjūdžiui atstovaujantieji, stovintieji jo priešakyje, duodantieji jam toną ir kryptį. Taigi *klausimas ne esmės, o vardo*. Dėl šio var-

¹⁶Vienas iš tokių pavyzdžių — net dešimtyje “Darbininko” numerių (1974, 45-52 ir 1975, 1-2) atspausdintas straipsnis “Charizmatikų klausimu”.

do tinkamumo gali būti įvairių nuomonių, jų yra ir pačių sąjūdžio dalyvių tarpe.

Antras dalykas, kurio reikia norint objektyviai apspręsti Charizmatinio katalikų atsinaujinimo sąjūdį — tikras vertinimo matas. Ir pažinus sąjūdį, jo apsprendimas gali būti klaidingas, jeigu matas, pagal kurį jis vertinamas, bus ne Kristus, Evangelija, Bažnyčios mokymas, o *mano* įsitikinimas, nors ir labai nuoširdus, imamas iš rūpestingai susikrautų teologinių žinių bagažo, bet nepaisęs gyvenimo, nepaisęs visoje Bažnyčioje ir kiekviename jos naryje nepasikartojamai, laisvai, vis savaip laiko būvyje veikiančios Šv. Dvasios. Galutinai tad nuo klaidingų apsprendimų tegali apsaugoti tik ta pati Dvasia, kuri visada visuose formuoja krikščionišką gyvenimą. Ji tai ir atlieka Bažnyčioje įvairiais keliais, ypač per tuos, kuriuos pastatė būti vyresniaisiais. Svarbus, nepakeičiamas Šv. Dvasiai atsidavusių *teologų atliekamas darbas* bei jų atsiekimai. Niekas neatstos *ištikimų Šventosios Dvasios balsui ir jos vadovavimui atskirų Bažnyčios narių ir jų grupių* (nežiūrint, ar jos priklauso kokiam sąjūdžiui, ar ne) įnašo į visos Bažnyčios gyvenimo kryptį ir jo kilimą. Bet galutinai nustatyti Šv. Dvasios vedamai Bažnyčios — Mistinio Kristaus kūno augimo krypčiai ir tarti paskutinį — lemiamą žodį, kokie pasireiškimai jame yra pažadinti Dievo Dvasios, kokie ateina iš paties žmogaus ar iš piktosios dvasios, priklauso tos *Dvasios skirtiems Bažnyčios vadovams*.

Negalėdami čia plačiau nagrinėti Charizmatinio katalikų atsinaujinimo sąjūdžio — tai paliekame ateičiai, — klausiamo, kokia yra Bažnyčios vadovų mintis. Tais atvejais, kai neįmanoma pačiam tiesiogiai arčiau su sąjūdžiu susipažinti, kai, be to, neturima reikiamo teologinio pasiruošimo, o gyvenimas verčia su juo susidurti ir turėti apie jį nuomonę, tėra tik vienas saugus kelias: vadovautis Baž-

nyčios vadovybės nurodymais: savo vietos vyskupo, visų kurio nors krašto vyskupų, popiežiaus.

1. *Vyskupų mintis*

Būdinga, kad šio sąjūdžio pasireiškimas nėra iš tolo neiššaukė tokio pasipriešinimo oficialiuose Katalikų Bažnyčios sluoksniuose, kaip panašūs sąjūdžiai, pasireiškę protestantiškose religijose susilaukė iš jų vadovų. Pavyzdžiu gali būti Š. Amerikos — JAV ir Kanados — vyskupai, kur sąjūdis kilo ir kur labiausiai išplitęs. Vos metams praėjus nuo sąjūdžio pradžios, *JAV vyskupų konferencija* pavedė savo Doktrinos komisijai ištirti šį sąjūdį ir referuoti apie jį sekančių metų suvažiavime. Doktrinos komisija tai atliko ir 1969.XI.14 savo tyrimų davinius patiekė visiems Amerikos vyskupsams suvažiavime. Pažymėjusi, kad, dėl labai paviršutinio pažinimo jungiant šį sąjūdį su perdėtu jausmingumu, pirmoji katalikų reakcija buvusi gal net perdėto atsargumo (caution and somewhat unhappy), komisija pastebi, kad sąjūdis dar nėra apsijungęs visų JAV-ių mastu, kad jis atsiriboja nuo protestantiškųjų Sekmininkų bei jų praktikų ir laiko save atsinaujinimu pirmųjų Sekminių Dvasia, kad jo maldos grupių laikysena yra tylesnė, rezervuotesnė, kad patekę į jas kraštutinio jausmingumo asmenys paprastai patys neišsilaiko ir gali būti pašalinami, nors kartais tai sunkiai vyksta.

“Reikia sutikti, — skaitome Doktrinos komisijos pranešime, — kad *sąjūdis turi teisėtą teologinį pagrindą savo egzistencijai. Jis turi stiprią atramą (strong basis) Šventajame Rašte*. Sunkiai būtų įmanoma sustabdyti darbą Šv. Dvasios, kuri taip stipriai (abundantly) pasireiškė pirminėje Bažnyčioje. Katalikai sekminininkai sakosi gauną kai kurias charizmatines dovanas. Galėjo būti kai kurių piktnaudžiavimų, bet juos *pagydyti galima ne tų dovanų pa-*

neigimu, bet deramu jų panaudojimu. Dar reikia tolesnių charizmatinių dovanų tyrinėjimų. Tačiau tikra, kad tik praėjęs II Vatikano susirinkimas pripažįsta, jog Šv. Dvasia nuolat veikia Bažnyčioje”.

Pažymėjusi, kad išmintingiausia apspręsti sąjūdį iš jo vaisių, komisija jau dabar nurodo kai kuriuos iš jų: sąjūdžio dalyviai pasidaro sąmoningesni Bažnyčios nariai, daro pažangą dvasiniame gyvenime, pamėgsta Šv. Rašto skaitymą, giliau pažįsta tikėjimą, pamilsta nusistovėjusias pamaldumo formas, kaip Švč. Sakramento garbinimą, rožančių.

Išvada: neuždrausti, bet leisti sąjūdžiui vystytis. Atsargiai budėti, jausti atsakingumą už jo pastoracinę vadovybę. “Mes rekomenduojame, — baigia pranešimą komisija, — kad *vyskupai įtakotų išmintingus kunigus įsijungti į šį sąjūdį.* Tokio jų įsijungimo ir vadovaujančios jų pagalbos (guidance) pageidauja katalikai Sekminininkai.” Šį siūlymą vyskupai priėmė.

Keletą metų neoficialiu ryšininku tarp JAV Vyskupų Konferencijos ir Charizmatinio sąjūdžio vadovybės bei jos patarėju buvo vienas vyskupas, pats aktyviai dalyvaujantis sąjūdyje.

1972 m. gale Vyskupų komiteto kunigų gyvenimui ir tarnybai tirti skirtoji Pakomisė paruošė ir išleido knygėlę “Dvasinis Amerikos kunigijos atsinaujinimas”.¹⁷ Joje tarp sugestijų kunigams yra ir ši: “Kunigų dalyvavimas Sekminininkų arba Charizmatinėse grupėse Amerikos vyskupų anksčiau rekomenduotas yra labai reikšmingas dėl to, kad gali vesti kunigą į gilesnį Kristaus prezencijos iš-

¹⁷Spiritual Renewal of the American Priesthood (p. 30). Edited by Ernest E. Larkin, O. Carm. and Gerard T. Broccolo, 1973, United States Catholic Conference, 312 Massachusetts Ave. N.W., Washington, D.C. 20005, 70 p.

gyvenimą, padėti jam aiškiai suprasti, kaip šv. Pauliaus minimos (1 Kor 12) Šventosios Dvasios dovanos praktiškai gali veikti formuojant krikščionišką bendruomenę, ir kaip šios dovanos gali praturtinti pačią kunigo tarnybą.” (p. 68).

Praėjus penkeriems metams nuo pirmojo pasisakymo, JAV vyskupų konferencija pavedė prie jos veikiančiai Tiriamosios ir praktinės sielovados komisijai paruošti naują pareiškimą apie Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį. Komisija toki pareiškimą paruošė ir 1974 m. lapkričio mėn. patiekė vyskupų metiniam susirinkimui. Jis buvo perredaguotas pagal tame susirinkime vyskupų padarytus pasiūlymus ir, pridėjus jų pageidaujamą įvadą pradžioje ir priedą gale (Pop. Pauliaus VI kalbą), buvo paskelbtas 1975 m. sausio 22 d. Nors paskelbtas tos Komisijos vardu ir nėra oficialus visos vyskupų konferencijos pareiškimas, jis parodo vyskupų mintį.¹⁸ Jame nurodomi teologiniai

¹⁸Vysk. J. McKinney, keletą metų buvęs minėtuuoju ryšininiku tarp Atsinaujinimo sąjūdžio ir vyskupų, sako: “Visi Amerikos vyskupai drąsina mane: nepažįstu nė vieno, kuris būtų prieš Charizmatinį atsinaujinimą... Pažinau tik du vyskopus, kurie kai kada buvo priešingi šiam sąjūdžiui, ir vienas iš jų pakeitė savo nusistatymą. Antrasis neseniai paskyrė savo diecezijoje kunigą darbuotis su sąjūdžiu”. (Žr. pp. 117, 121 Thomas Flynn, *The Charismatic Renewal and the Irish Experience*. Hodder and Stoughton, London, Sydney, Auckland, Toronto, 1974, 192 p.). Matyt, čia turima minty tik aktyvūs diecezijų vyskupai, nes vienas iš pasitraukusiųjų pensijon, atsidėjęs žurnalizmui iki pat savo mirties (1976) — ark. Robert J. Dwyer pastoviai kalbėjo ir rašė prieš. Jo vadovaujamos Twin Circle spaudos dr-jos leidžiamuose savaitraščiuose **National Catholic Register** (NN Dec 15, 1974; Jan 17, Feb 16, June 8, Nov 9 ir 30, 1975 vedamieji, — nuo 1974 rudens jis buvo to laikraščio redaktorius) ir **Twin Circle** (Jan 3, 1975) bei kitur savo straipsniais negailestingai puolė sąjūdį, lygindamas jį daugeliui senų herezijų ir net tiesiai vadinamas “Nauja herezija” (*The Tidings*, Los Angeles, August 17, 1973). Jis žadėjo šią kovą tęsti, net jei Vyskupų konferen-

charizmatinio Šv. Dvasios veikimo pagrindai, jo savybės ir atpažinimo ženklai, teigiami Charizmatinio katalikų atsinaujinimo sąjūdžio vaisiai, jo pavojai ir galimi bei kai kur dar pasireiškia nukrypimai ir patiekiamos gairės, kuriomis turėtų vadovautis į jį įsijungusieji bei šalia jo esantieji, ypač vyskupai ir kunigai. Pareiškimas baigiamas padėsinimo žodžiu jau įsijungusiems į Charizmatinį atsinaujinimą ir išreiškimu pasitenkinimo gera bei pageidaujama jo kryptimi.¹⁹ Dėl jo svarbos tiek sąjūdžio daly-

cija **oficialiai** patvirtintų sąjūdį. Tai esąs fakto klausimas, neturįs ryšio su tikėjimu ir dorove. "Kol Roma nebus tarusi savo aiškaus dogminio žodžio, — rašė jis, — mums nelieta kitos išeities, kaip tik reikšti savo įsitikinimą. Su Martynu Liuteriu — keistas bendrininkas (bedfellow) — **Ich kann nicht anders** — kitaip aš negaliu". (N.C. Reg. Dec 15, 1974).

Vargu ar kas kitas yra taip sumaišęs katalikus ir įnešęs tiek susiskaldymo į jų tarpą, kaip šie straipsniai. Štai būdingas vieno iš daugelio skaitytojų atsiliepimų: "Beveik neįmanoma išreikšti, koks klaidingas ir stačiai žalingas buvo ark. Dwyerio pasisakymas apie Charizmatinį atsinaujinimą. Ark. Dwyeris dirbtinai sukuria plyšį tarp Katalikų Bažnyčios ir Charizmatinio atsinaujinimo, kurio iš tikrųjų visai nėra. Jis be jokios atodairos prikelia iš mirties senas herezijas ir pritaiko jas Charizmatiniam atsinaujinimui, ar jos tinka ar ne. Jo pareiškimai parodo jo visišką Charizmatinio atsinaujinimo nepažinimą. Jo kaltinimas, kad Atsinaujinimas griauja sakramentinę santvarką, yra visiškai klaidingas; iš tikrųjų daugelis katalikų daug labiau pamilo sakramentus ir Mišias Atsinaujinimo dėka". (Pasirašęs Erik Retzlaff, Troy, NY. Twin Circle, Aug 23, 1974).

¹⁹Nustebino plačiai nuskambėjęs ne tik vietinėje, bet ir užsienio spaudoje, neišskiriant nė mūsiškės (Žr. "Draugas", 1975. VII.7), netrukus po šio pareiškimo Notre Dame, Ind. profesorius Williams Storey išpuolis prieš sąjūdžio vadus, atspausdintas A.D. Correspondence, Notre Dame, Ind., 1975.V.24. Įsiliepsnojo ramybę drumsčianti, pasmerkimais išmarginta polemika. Ne taip plačiai, kaip mestas kaltinimas, pasklido balsai tų, kurie bandė atskleisti šio išpuolio šališkumą, vienpusiškumą bei tendencingumą. Pagaliau neginčijamo aiškumo įnešė į visą reikalą Katalikų Charizmatinio atsinaujinimo tarnybos (centrinio) komiteto pasisakymas, (pasirašytas 10-ties to komiteto narių), atspausdintas

viams, tiek šalia jo esantiems jį dedame šio rašinio gale 71 psl.

1975 m. kovo mėn., netrukus po šio pareiškimo paskelbimo, palaikyti ryšiui su Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžiu Vyskupų konferencija sudarė *oficialią Komisiją* iš keturių vyskupų (į ją įeina ir buvęs vyskupas ryšininkas) ir patarėjo arkivyskupo, aną pareiškimą paruošusio Tiriamosios ir praktinės sielovados komisijos pirmininko.

Ypač aiškiai už sąjūdį pasisakė JAV vyskupai visų krašto vyskupų konferencijos pirmininko arkiv. J. L. Bernardino lūpomis prieš pat duodant šias eilutes spaudai įvykusiame Amerikos kontinento Charizmatikų suvažiavime Notre Dame, IN 1976 m. gegužės 28 dieną. Pasigėrėjęs Katalikų charizmatiniu atsinaujinimu ir tuo, kas jame vyksta, ir taręs jam padrąsinimo žodį, jis sakė: “Tą patį padrąsinimo žodį aš galiu tarti jums ne tik savo vardu, bet ir oficialiai kaip Tautinės katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas”. Kiek toliau jis kalbėjo. “Man tad malonu ir oficialiai ir asmeniškai paraginti jus nuolat augti Dva-

New Covenant, November 1975. Čia blaiviai sutinkama pati kritika, bet stipriai atsiliepiama ir viešai protestuojama prieš būdą, kuriuo jos imtasi. Norėta iššaukti viešą skandalą, panaudojant maldos grupę, kurios jau nebėra (pareiškime to nepasakyta), ir iškelti viešumon pavienių iškrypimus, apie kuriuos daugumas grupės narių visai nežinojo, — net ir daugumas vadovų neturėjo su jais nieko bendra ar labai mažai ką apie juos nežinojo, — ir kuriems pasireiškus, tuojau pat buvo reaguota ir grupė likviduota. Pareiškime iškrypimai sutirštinti, apibendrinti ir sudarytas labai kreivas visos grupės vaizdas — daugelis buvusių jos narių, to nenusipelnę, apšmeižti. Baigdami pasisakymą, sąjūdžio vadovai konstatuoja, kad piktnaudžiavimų sąjūdyje, kaip ir apskritai Bažnyčioje, buvo ir bus, kad jie, vadovai, esą atviri leisti į pokalbį visais Charizmatinio atsinaujinimo klausimais, bei imtis galimų piktnaudžiavimų ištyrimo, tik nori, kad tas pokalbis būtų vedamas laikantis krikščioniškos meilės ir tyrimai iškrypimų atliekami už juos atsakingų asmenų, vadovaujantis priimtais krikščioniško teisingumo dėsniais.

sioje ir vis iš naujo atsiduoti Viešpačiui Jėzui. . . Hierarchija nuoširdžiai jus sutinka; jai reikia jūsų entuziazmo ir atsinaujinusio jūsų dvasingumo, kaip ir jums reikia vyskupų. . .” Priminę gerų vadovų reikalą, jis tęsė: “Ši vakarą tebūna man leista kreiptis ypatingai į kunigus ir vienuolius, kad jie įsijungtų į charizmatikų veiklą”.²⁰

Kanados vyskupai yra oficialiai pasisakę apie Charizmatinio katalikų atsinaujinimo sąjūdį bendru raštu 1975 m. balandžio mėn. (Išverstą lietuvių kalbon jį dedame gale po JAV Vyskupų pareišk. 83 psl.). Pažymėję, kad šis reiškinytis yra Bažnyčioje ir Bažnyčios dalis, rodąs, jog Sekminės tęsiasi, jie kreipiasi į visus tikinčiuosius, žadėdami vėliau panašiai pasisakyti ir apie kitus sąjūdžius. Keturiuose rašto dalyse jie kalba apie teigiamą Charizmatinio atsinaujinimo kryptį, apie jo neigiamas puses, apie Charizmatinio atsinaujinimo bendradarbiavimą su Bažnyčia ir apie nuolatinius ryšininkus tarp ganytojų ir Charizmatinio atsinaujinimo.

Apibūdinimas Charizmatinio atsinaujinimo pirmoje dalyje atitinka dabartinių šio sąjūdžio vadovų sampratą, išreiškiamą jų raštuose ir kalbose. Čia vyskupai aiškiai sako, kad jie neabejoja sąjūdžio grupėse pasireiškiančių įvairių Šv. Dvasios dovanų autentiškumu ir rašo: “Pagrindinė Charizmatinio atsinaujinimo kryptis yra teigiamą — tuo mes esame tikri”. Tačiau ne mažesniu aiškumu antroje dalyje jie nurodo ir jame slypinčius pavojus bei galimus nukrypimus. Bet tai, jie sako, “yra neišvengiama kaina, kurią reikia sumokėti už visa, kas nauja”. Vyskupai įsitikinę (3-ji dalis), kad į gilų vidinį atsinaujinimą vedąs Charizmatinis atsinaujinimas “ištrykšta iš Bažnyti-

²⁰Versta iš įkalbėtos juostelės “1976 Continental Conference HIGHLIGHTS FRI. GENERAL SESSION” N. 76CC01. Visą šią kalbą, išverstą lietuvių kalbon, dedame šio leidinio gale 111 p.

nės bendrijos širdies lyg nuoširdaus pasitikėjimo himnas visagaliu Šv. Dvasios buvimu pasaulyje” ir teigia, kad “jo plitimas mūsų krašte viltinga šviesa nušviečia naujus horizontus, į kuriuos Šv. Dvasia neatsispiriamai veda Kanados Bažnyčią”. Turėdami aiškių davinių ir “būdami tikri, kad charizmatikai pajėgia veikti kaip raugas savosiose bendruomenėse”, kviečia juos į platesnę veiklą, “visur, kur tik šaukiamasi pagalbos”. Ketvirtoje dalyje numatomi pastovūs ryšininiai tarp ganytojų ir Charizmatinio atsinaujinimo ir ten, kur jų iki šiol dar nebuvo. Per juos tikimasi, broliško pokalbio dvasia, vaisingo pasikeitimo nuomonėmis ir sklandaus bendradarbiavimo. “Nuolatinė gera valia ir sūniška pagarba, kurią Charizmatinis atsinaujinimas visuomet rodė ganytojams,²¹ mums yra ga-

²¹Cituojuame vieno iš sąjūdžio vyriausių vadų, Kevin Raghnan, programinius žodžius, pasakytus 1972 m. Tarptautinėje Katalikų charizmatinio atsinaujinimo konferencijoje, Notre Dame, Ind.: “Mes turime žinoti, kad mūsų vyskupai, jų padėjėjai, ganytojai, kunigai ir diakonai visi turi dvasines dovanas atlikti savo pareigoms ir privalome nuolankiai, bet ryžtingai, juos paremti, padrašinami juos, meldamiesi už juos, ragindami juos atsiverti Dievo jiems duotoms ypatingoms tarnybos dovanoms — gal jie nesugeba jomis reikiamai pasinaudoti. Be to mes privalome bendradarbiauti su savo vyskupais ir kunigais ir su meile atverti jiems viską, ką Dievas mumyse daro. Mes privalome pripažinti jų vyresniškumą (accept their authority), nes jis kyla iš Kristaus. Mes turime priimti jų patarimus ir perspėjimus, pasitikėdami, kad Šv. Dvasia veikia per juos. Taip pat — ir tai aš sakau su meile — mes privalome jiems priminti, kad jie yra gavę iš Dievo pareigą ir malonę apspręsti, patvirtinti, padrašinti ir palaiminti tikrą Viešpaties veikimą savo žmonėse. Nuolat meldsimės už savo vyskopus, nes juos slegia sunki atsakomybė, kurios turi šiuo metu imtis, atpažindami Viešpaties balsą mumyse ir kreipdami visą Bažnyčią į šį jo balsą atsiliepti.” (Įkalbėta juostelė, Charismatic Renewal Cassettes, c170, 1972).

Kitas iš vyriausiųjų vadų, Ralph Martin, paskučiausioje savo knygoje, kalbėdamas apie klusnumą vyresniesiems Bažnyčioje, rašo: “Net ir Bažnyčioje yra palaidumo ir maištavimo dvasios,

rantija, kad taip bus”, — baigiama paskutinioji laiško dalis. Laiškas užsklendžiamas žodžiais: “Būkite atviri Šv. Dvasiai. Tik ji viena gali pirvesti mūsų visų bendras pastangas statyti rytojaus Bažnyčią prie atbaigimo keliu, kurio iš anksto negali nubrėžti jokia žmogaus ranka”.

2. *Popiežiaus mintis*

Oficialiai (teisine prasme) popiežius Katalikų charizmatinio sąjūdžio nėra nei patvirtinęs, nei uždraudęs, bet daug kartų netiesiogiai, o ne kartą ir tiesiogiai yra apie jį kalbėjęs, ir nesunku žinoti jo mintį. Kanados vyskupai savo anksčiau minėtame pareiškimе cituoja 1973.X.10 šv. Tėvo žodžius Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžio vadovams jų pirmo tarptautinio suvažiavimo proga Grottaferratoje prie Romos: “Mes džiaugiamės kartu su jumis, brangūs bičiuliai, dvasinio gyvenimo atsinaujinimu, pasireiškiančiu šiuo metu Bažnyčioje įvairiais būdais ir įvairiose vietose. Šiame atsinaujinime išryškėja kai kurie bendri bruožai: pamėgimas gilios asmeninės ir bendruomeninės maldos, grįžimas prie kontempliacijos ir iškėlimas ypač Dievo garbinimo maldos, troškimas visiškai atsiduoti Kristui, didelis Šventosios Dvasios balsui imlumas, uolesnis Šv. Rašto skaitymas, noras savo įnašu pri-

kai kas, neklausydamas žmonių, sako klausąs Dievo. Manau, kad pirmajame Jono laiške (4, 20) randamas dėsnis galima pritaikyti ir čia. Ten žmogus, kuris sakosi mylįs Dievą, bet nemyli žmogaus, vadinamas melagiu. Esu įsitikinęs, kad lygiai taip pat tas, kuris sakosi klausąs Dievo, o **neklauso savo vyresniųjų, yra melagis.**” (m.p.) (Fire on the Earth, p. 57). O, kalbėdamas apie krikščionių vienybę, jis rašo: “Mes turime laukti, kad Dievas ves krikščionis vienybėn, veikdamas per vyresniusius: pastorius, kunigus ir vyskopus... Malda ir pasninkas, **klusnumas vyresniesiems** — tai pagrindiniai veiklos principai, kuriais turi vadovautis kiekvienas mūsų atsiliepimas į vienybės atstatymo viziją.” (T.p., p. 55).

sidėti prie Bažnyčios tarnybos. Visur čia galime atpažinti paslaptingą bei jautrų Šventosios Dvasios, tos Bažnyčios sielos, veikimą.” (L’Osservatore Romano, 1973.X.11)

1974 metų gale, baigiantis trečiajam Vyskupų sinodui Romoje, šv. Tėvas bendroje audiencijoje (X.16) iš naujo kėlė anksčiau ne kartą duotą klausimą, ko Bažnyčiai labiausiai reikia, ir kalbėjo apie Šventąją Dvasią. Į galą kalbos, įsakmiai minėdamas charizmas ir aiškiai turėdamas minty Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį, linkėjo Bažnyčiai Šv. Dvasios gausos ir labai šiltai rekomendavo klausytojams skaityti tik ką atspausdintą kard. J. Suenens knygą “Naujosios Sekminės?” Toje knygoje rašoma tik apie ypatingą charizmatinio atsinaujinimo pasireiškimą Katalikų Bažnyčioje keleriais paskutiniais metais. Pasireiškimas labai pozityviai vertinamas. Ta kalba buvo išspausdinta “L’Osservatore Romano” (1974.X.17, N239). Ją deda priedu JAV vyskupai jų Sielovados komisijos pasisakyme apie sąjūdį, kurį spausdiname šio rašinio gale (65 psl.). Sakoma gyvu žodžiu, ji buvo gerokai praplėsta, bent du kart ilgesnė. Rašantysis ją girdėjo, atsitiktinai dalyvaudamas toje audiencijoje. Popiežiai viso pasaulio tikintiesiems skirtose kalbose retai mini gyvus autorius, todėl tas jo rekomendavimas įgauna ypatingos reikšmės. Šiuo būdu netiesiogiai pasisakoma už sąjūdį.

Aiškiausiai savo palankumą Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžiui šv. Tėvas parodė, vainikuodamas III Tarptautinį to sąjūdžio suvažiavimą savo specialia audiencija Šv. Petro bazilikoje (1975.V.19). Kreipdamasis į suvažiavimo dalyvius keturiomis oficialiai jame naudotomis kalbomis, pagrindines mintis jis išreiškė prancūziškai. Angliškai ir ispaniškai jas praplėtė trumpais papildymais. Šiomis trimis kalbomis skaitė iš rašto. Itališkai

kalbėjo nepasirašęs.²² Pasakytieji žodžiai daug aiškiau negu pats audiencijos faktas parodė, kaip teigiamai ir viltingai Paulius VI žiūri į Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį.

Tad iš to, kas pasakyta, matyti, kad Vyskupai tų kraštų, kuriuose Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdis labiausiai paplitęs, ir šv. Tėvas šį sąjūdį sutinka palankiai, vertina teigiamai, kaip vieną iš Šv. Dvasios pažadintų sąjūdžių ir, nežiūrint pavojų ir galimų nukrypimų, žiūri į jį viltingai.

Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdis yra dar tik kūdikis, žengiąs pirmuosius žingsnius. Trūksta istorinės perspektyvos vispusiškai jam apspręsti. Kaip išaiškinti, kad paprastai taip atsargūs ir negreiti pasisakyti Bažnyčios vadovai šiuo atveju taip greitai parodė savo palankumą ar net visišką pritarimą.

II Vatikano susirinkimo dvasioje

Šiai palankiai Bažnyčios vadovų nuomonei susidaryti, be abejo, bus padėjusi posusirinkiminė nuotaika. II Vatikano Susirinkimas dogminėje konstitucijoje apie Bažnyčią (n. 4) labai įsakmiai pabrėžė Šv. Dvasios veikimą apskritai ir per charizmatines dovanas Bažnyčioje: “Dvasia gyvena Bažnyčioje ir tikinčiųjų širdyse kaip šventovėje (plg. 1 Kor 3, 16; 16, 19), juose meldžiasi ir liudija, kad jie yra išūnytieji vaikai (plg. Gal 4, 6; Rom 8, 15-16 ir 26). Ji veda Bažnyčią į pilnutinę tiesą (plg. Jn 16, 13), jungia į vieną Dievui tarnaujančią bendruomenę, moko ir

²²Visos trys parašytosios kalbos buvo atspausdintos “L’Osservatore Romano” 1975.V.19-20, n. 114 su mažu angliškojo teksto papildymu sekančios dienos numeryje. Itališkasis žodis buvo įdėtas išverstas į anglų kalbą 1975.V.25 angliškosios “L’Osservatore Romano” laidos numeryje. Prancūzų ir italų kalbomis tekstų vertimą lietuviškai spausdiname šio rašinio gale 103 psl.

tvarko įvairiomis *hierarchijai ir charizmatikams teikiamomis dovanomis*, (m.p.) puošia savo vaisiais. (Plg. Ef 4, 11 - 12; 1 Kor 12, 4; Gal 5, 22).” Kiek toliau toje pačioje konstitucijoje (n. 12) Susirinkimas sako, kad Šv. Dvasia Dievo tautą pašvenčia, naudodama ne tik sakramentus ir Bažnyčios tarnus, bet ir kitus jos narius: “Savo dovanas dalydama kiekvienam, kaip ji nori (1 Kor 12, 11), kiekvieno pašaukimo tikintiesiems dalija taip pat ypatingas malones... kaip Apaštalas sako: ‘Kiekvienam duodamas Dvasios apreiškimas bendram labui’ (1 Kor 12, 7)”. Čia aiškiai turima minty anos charizmatinės malonės, apie kurias kalba šv. Paulius. Gi “Sprendimas apie jų tikrumą ir deramą jomis naudojimąsi priklauso tiems, kurie Bažnyčiai vadovauja; jiems ypatingai dera negesinti Dvasios, bet visa iširti ir pasilaikyti, kas gera (plg. 1 Tes 5, 12 ir 19-21).” Prieš Susirinkimą ir jo metu Jono XXIII sukurto maldos žodžiais prašę pakartotinai mūsų gadynėje naujų Sekminių stebuklo, vyskupai, atrodo, labai nenustebo, kai ta Dvasia ir ėmė reikštis panašiai kaip per Sekmines. Juos nenustatė iš karto neigiamai, kaip daugelį eilinių tikinčiųjų, ir tai, kad šis sąjūdis pradžioje buvo pavadintas protestantiškųjų Sekminininkų vardu ir atrodė daug ką bendra su jais turįs ir net lyg iš jų kilęs. Vyskupai buvo jau II Vatikano metu įsisąmoniję tuo, ką išdiskutavo ir paskelbė dekrete apie ekumenizmą. Ten aiškiai teigiama, kad Šv. Dvasia veikia ir atsiskyrusiose nuo Katalikų Bažnyčios bendruomenėse ir kad “ir už regimosios Katalikų Bažnyčios sienų gali būti kai kurių, ir tai net daug ir vertingų, dalykų bei gėrybių, kuriais visais yra statoma ir gaivinama pati Bažnyčia: rašytasis Dievo žodis, malonės gyvenimas, tikėjimas, viltis ir meilė bei kitos vidinės Šventosios Dvasios dovanos ir kiti regimieji dalykai. Visa tai kyla iš Kristaus ir į jį veda ir teisėtai priklauso vienai Kristaus Bažnyčiai”. (n. 3).

Ten pasakyta dar daugiau. Ten pasakyta, kad “nors ... tos atsiskyrusios bažnyčios ir bendruomenės turi trūkumų, *jokiu būdu jos nėra beprasmės ir bereikšmės išganymo paslapyje* (m.p.). Kristaus Dvasia neatsisako panaudoti jų kaip išganymo priemonių”. Taigi ir pas protestantus Sekmininkus galėjo būti tai, kas praturtino Kristaus Bažnyčią. Ar tik ten savotiškai pasireiškęs Šv. Dvasios veikimas nebus iš tolo paruošęs dirvos vienam sėkmingiausių kelių į visų krikščioniškųjų bažnyčių apsijungimą, — į tą visų vienybę, kurios meldė Kristus ir kurią dabar, ypač šio charizmatinio atsinaujinimo poveikyje stipriau ima jausti ir išgyventi visi kaip skaudžią žaizdą?

Pabaigai

Suglaudžiame tai, ką pasakėme. Bažnyčia yra Mistinis Kristaus kūnas. Šventoji Dvasia yra to kūno siela. Bažnyčia gyvena Šventąja Dvasia, kuri nuolat lieja savo dovanas į jos narius. Vienos iš tų dovanų skirtos pačių jas gaunančiųjų pašventimui, kitos — visų bendram labui. Šios pastarosios yra tarnybinės dovanos, vadinamos charizmomis griežta to žodžio prasme. Jas Dievas duoda pirmon eilėn ne gaunančiojo, bet kitų pašventimui. Tad jos reiškiasi ypač santykiaujant su kitais. Ypatingai gausiai ir akivaizdžiai jos reiškėsi pirminėse krikščionių bendruomenėse jų maldos susirinkimų metu. Vėliau, krikščionims daugėjant, bet silpnėjant krikščioniškam gyvenimui, pamazų bendrose krikščionių pamaldose jos lyg išblėso. Bet charizmos reiškėsi pas atskirus tikinčiuosius visais laikais. Švento gyvenimo krikščionyse, ypač kai kuriuose, jų pasireiškimas buvo akivaizdus, veikias kitus, išsaukias ištisus dvasinio atsinaujinimo sąjūdžius. Paskutiniaisiais laikais pastebėta lyg atgijimas pirminėse Bažnyčios bendruomenėse pasireiškusių charizmų. Pastebėta pirma protestantiškose bendruomenėse, gi paskiausiai — vos prieš keletą

metų ir katalikų tarpe. Trumpu laiku virtęs gaivalingu Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžiu ir išplitęs į daugybę kraštų, šis reiškinyss negalėjo nesusilaukti vienokio ar kitokio tikinčiųjų, teologų ir ypač Bažnyčios vyresniųjų dėmesio. Tikintiesiems ne lengva orientuotis. Teologams dar per maža laiko vispusiškai išstudijuoti, nors jau yra išleista ir visai rimtų studijų. Vyskupai, kur sąjūdis pirmiausia pasireiškė ir labiausiai išplito, jausdami atsakomybę ir laikydamiesi suprantamo atsargumo, atsiliepė palyginti labai greitai ir pareiškė savo palankią nuomonę bei davė reikiamų nurodymų bei perspėjimų. Taip pat Popiežius. Jie įsitikinę, kad čia tikrai veikia Šv. Dvasia.

Išvadinės pastabos apie Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį.

1. Kaip tikras Šv. Dvasios veikimo pasireiškimas šis sąjūdis yra iš Bažnyčios, Bažnyčios, Bažnyčioje.

2. Šv. Dvasios ir jos dovanų studijos apskritai²³ ir ryšy su šiuo sąjūdžiu yra viena iš svarbių dabarties teologijos sričių. Vispusiškas tyrimas Šv. Dvasios veikimo bei charizmų reiškimosi Bažnyčioje yra vienas iš aktualių šio meto teologų uždavinių.

3. Ne savo esme, o tik *pasireiškimo būdu* mūsų laikams naujas, šiuo pastaruoju atžvilgiu sąjūdis savo prigimtimi yra laikino pobūdžio, gali būti praeinantis.

4. Pilnas sąjūdžio įsijungimas į Bažnyčios santvarką, atrodo, yra jo paskirtis.

²³“Po Susirinkimo Kristologijos ir ypač po Ekleziologijos turi eiti naujos Šventosios Dvasios studijos ir naujas jos kultas, ir tai kaip būtinas Susirinkimo mokymo papildymas” — Pauliaus VI žodžiai iš kalbos bendroje audiencijoje 1973.VI.7. Žr. tos pat dienos “L'Osservatore Romano”, N. 129.

5. Sąjūdis tiek save pateisins ir tiek teigiamai įsibrės į Bažnyčios gyvenimą bei istoriją, kiek eis su Bažnyčia ir jos vadovybe. Jo atsiribojimas nuo Katalikų Bažnyčios reikštų jo susilikvidavimą arba pavirtimą nudžiūvusia Bažnyčios šaka.

6. Ar sąjūdis išliks ištikimas savo paskirčiai ir bus, kaip galima tikėtis, svarių įnašų į visos Bažnyčios atsinaujinimą, daugiausia priklausys nuo jo vadovų: centrinių bei vietinių, tarptautinių, tautinių bei pavienių maldos grupių vadovų. Tad rūpestis vadovais ir jų paruošimu bei ugdymu yra svarbiausias uždavinys, kurio turėtų imtis nešantieji už sąjūdį atsakomybę Bažnyčioje.

7. Aukščiausioji atsakomybė už sąjūdį Bažnyčioje priklauso vyskupams ir kunigams. Jų visiškas nesidomėjimas sąjūdžiu ir nuo jo atsiribojimas, paliekant jį tik pasauliečiams, būtų šios iš pačių jų pareigų plaukiančios atsakomybės paneigimas, per šventimus tam gautosios charizmos atmestinis nepanaudojimas.

8. Gera pažintis šalia jo stovinčiųjų, sąjūdis patarhaus ir jiems tuo, kad atkreips dėmesį į labai svarbų, kuo kitu nepakeičiamą, kiekvieno krikščionio gyvenime Šv. Dvasios bei jos charizmų veikimą.

9. Gera kryptimi besivystąs sąjūdis, — jau dabar galima spręsti, — bus vienu iš stiprių akstinių bei veiksmingų užgydyti skaudžiausiai Mistinio Kristaus kūno žaizdai — atstatyti tikrai visų krikščionių tikėjimo vienybei, į kurią daug kas veda, bet svarbiausia — malda ir tikra krikščioniška meilė, kurios yra ypač būdingos šiam sąjūdžiui.

10. Iš dabar turimų davinų apie šį sąjūdį ir iš rodomo susidomėjimo jaučiančių už jį atsakomybę Bažnyčios vadovų bei iš jų laikysenos ir pareiškimų galima tikėtis, kad sąjūdis savo visumoje nenuklys nuo tikro kelio,²⁴ kad

²⁴Būtų naivu ir nerealu manyti, kad nebus pavienių ar kar-

nebus esminių kliūčių jam ir toliau sėkmingai vystytis Katalikų Bažnyčioje ir kad jis prisidės prie Bažnyčios atsivėrimo Šv. Dvasios bei jos dovanų veikimui. Norime manyti, kad tikrai įvyks tai, ką pasakė vienas iš geriausiai pažįstančių šį, Jungtinėse Amerikos Valstybėse kilusį ir greitai į kitus krikščioniškus bei misijų kraštus plintantį Katalikų charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį, vysk. J. Mc-Kinney (anksčiau neoficialus ryšininkas, dabar narys Ryšių komisijos tarp JAV vyskupų ir šio sąjūdžio): “Didžiausias Amerikos Bažnyčios įnašas į viso pasaulio krikščionybę, atrodo, bus naujo atsivėrimo Šventajai Dvasiai charizma kiekvieno asmens gyvenime”.²⁵

Panašios nuomonės apie sąjūdį yra ir žymusis JAV istorikas Msgr. Jonas Tracy Ellis, ištisą pusę šimtmečio pašventęs istorijos studijoms. 1973-4 m.m. San Francisco, Cal., universitete jis skaitė kursą “Amerikos katalikybė”, ir ją tikrai gerai pažįsta. Jis mato jos klaidas, už kurias tenka mokėti dabar. Jo nupieštas dabarties vaizdas nešviesus, pilnas dorinio pakrikimo, ideologinio pasimetimo. Tačiau yra ir viltingų reiškinių. Pirmuoju iš tų “hopefull factors” jis laiko Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį, kuris, jo žodžiais, gali pasidaryti “autentiška nauja katalikiško gyvenimo išraiška” (an authentic new expression of Catholic life”).²⁶

tais ir grupių, nukrypstančių nuo bendrosios linijos — tai neišvengiama. Įsijungiantieji į sąjūdį yra dabarties laiko vaikai. Daugelis menkai pažįsta Katalikų Bažnyčios doktriną, paveikti katalikiškai minčiai svetimų įtakų, tik pamažu gali atsistatyti ir subręsti sąmoningais, gerai pažįstančiais savo tkėjimą ir visame jo besilaikančiais Bažnyčios nariais.

²⁵The Catholic Transcript, Hartford, August 10, 1973.

²⁶Žr. Desmond O'Grady str. The Church in America, God Shed His Grace on Thee. U.S. Catholic, July 1975, p. 8.

ŠV. TĖVO
PAULIAUS VI
ŽODIS

ŠV. TĖVO PAULIAUS VI ŽODIS BENDROJOJE AUDIENCIJOJE 1974. X. 16

Vis iš naujo keldami tą patį jau anksčiau keltą klausimą, ko Bažnyčiai labiausiai reikia, prieiname labai aiškią išvadą. Atrodo, lyg būtų kartojimas vis to paties dalyko — lyg sakytume, kad gyvai būtybei labiausiai reikia kad ji būtų gyva. Statydami šį klausimą Bažnyčiai, norime atskleisti patį esmingiausią pradą, kurio priklauso jos *raison d'être* (buvimo pagrindas), pradą, kuris įžiebia jos gelmėse taip būtiną gyvybę. Štai atsakymas, kuris yra raktas į šią tikrovę, gi tas raktas — tai va ši paslaptis: Bažnyčia yra gyva Šventosios Dvasios įsiliejimo dėka. Tą įsiliejimą vadiname malone, t.y. tobuliausia dovana, meile, meile Tėvo, perteikta mums Kristaus įvykdyto atpirkimo dėka, Šventąja Dvasia. Šv. Augustinas trumpai yra tai nusakęs žodžiais: “Kas yra siela žmogaus kūnui, tai yra Šventoji Dvasia Kristaus kūnui — Bažnyčiai (Serm. 267, P.L. 38, 1231).

Tai labai gerai žinoma tiesa. Visi ją girdėjome kartojamą ir skelbiamą neseniai vykusio Susirinkimo: “Pabai-

gus darbą, kurį Tėvas Sūnui pavedė žemėje atlikti (Plg. Jn 17, 4), Sekminių dieną buvo atsiųsta Šventoji Dvasia, kad nuolatos Bažnyčią pašvęstų. Tuo būdu tikintiesiems per Kristų vienoje Dvasioje pasidarė atviras kelias į Tėvą (plg. Ef 2, 18). Ji yra gyvybės Dvasia. . . Dvasia gyvena Bažnyčioje ir tikinčiųjų širdyse kaip šventovėje (Plg. I Kor 3, 16; 6, 19), juose meldžiasi ir liudija, kad jie yra įsūnytieji vaikai (plg. Gal 4, 6; Rom 8, 15-16 ir 26). Ji veda Bažnyčią į pilnutinę tiesą (plg. Jn 16, 13), jungia į vieną Dievui tarnaujančią bendruomenę, moko ir tvarko įvairiomis hierarchijai ir charizmatikams teikiamomis dovanomis, puošia savo vaisiais (plg. Ef 4, 11-12; I Kor 12, 4; Gal 5, 22). Evangelijos galia ji Bažnyčią išlaiko jauną, be perstojo ją atnaušina. . .” (Lumen Gentium, 4).

Tai nuostabi tiesa. Tai lyg laiptai, nusileidžią iš begalinio, neprieinamo vidinio dieviškojo gyvenimo, Švč. Trejybės. Dieviškojo plano bei žmogaus likimo centre stovi atperkamasis Kristaus darbas, iš kurio plaukia nuostabus, tam tikru būdu mums prieinamas, apreiškimas apie mūsų žmogiškojo gyvenimo bendravimą su išganymo bei gėrio pasauliu, malonės pasauliu. Iš šio pasaulio išnyra vienijančios antgamtinės meilės planas, kur skleidžiasi žavingas šventumas, kur visa, kas žmogiška, o ypač dorovinės bei dvasinės žmogaus psichikos apraiškos įgyja nuostabaus įvairiaspalvio antgamtinio grožio.

Tai žinoma tiesa. Arba tiesa, kurią reikėtų geriau pažinti, nes eiliniam mūsų pažinimui trūksta to, kas svarbiausia — įžvalgos į šventumą, kuris atsiskleidžia kaip tik iš gyvybinio malonės dvelkimo. Pirmas šios srities dalykas, kurį čia norime patarti, tai susipažinti su šventųjų gyvenimais. Jeigu jie praeityje tiek daug davė dvasinei žmonių kultūrai bei įkvėpė kūrybingąją pamaldžių vaizduotę, jie galėtų ir mums, pažįstantiems istoriją bei įgudusiems psichinio žmonių pasaulio kritikams, šiandien

pateikti ištisą galeriją nepalyginamų žmogiškojo gyvenimo patirčių bei žavingų pavyzdžių, skatinančių siekti galimos tikros dorovinės bei dvasinės gyvenimo pažangos. Įsidėmėkime: “Si isti et istae, cur non ego?” (Jei galėjo jie ir jos, kodėl aš negalėčiau?)

Bet čia tuojau pat reikia pabrėžti malonės reikalą. Reikia malonės, to dieviško įsiterpimo, prašokančio grynai žmogiškąją plotmę, tiek mūsų pačių išganymui, tiek norint įvykdyti išganymo planą ryšy su visa Bažnyčia bei visa žmonija, kurias gailestingasis Dievas taip pat pašaukė būti išgelbėtas (I Tim 2, 4). Tik prisiminkime didį doktrinos klausimą apie malonę ir išteisšinimą, apie kuriuos tiek daug kalbėjo Tridento susirinkimas (plg. Dnz. Sch. 1520-1583), kuriuos kaip aukščiausios svarbos klausimus ir šiandien tebesvarsto modernioji teologija. Malonės reikalas kalba apie nepavaduojamą jos būtinumą žmogui; būtinumą, kurį Sekminių stebuklas turi pratęsti per visą Bažnyčios ir pasaulio istoriją. Tai vyksta dvejopu būdu. Pirmiausia, Šventoji Dvasia yra suteikiama žmogui pašventinti (tai pats pirminis nepamainomas būdas, kuriuo žmogus tampa Dievo pamiltasis, “gratum faciens”, kaip sako teologai). Toliau ji suteikiama, žmogui praturtinti ypatingomis dovanomis, kurias vadiname charizmomis (“gratis data”). Jos skirtos artimo, o ypač tikinčiųjų bendruomenės labui (plg. S. Th. I-II, III, 4). Daug apie jas kalbama šiandien. Atsimindami šio klausimo painumą bei jautrumą, čia galime tik linkėti, kad iš naujo gausybė ne tik malonės, bet ir charizmų, būtų suteikta Dievo Bažnyčiai ir šiandien (plg. visai neseniai išleistą kard. L. J. Suenens studiją “Naujos Sekminės?”).

Šiuo metu priminsime tik privalomas žmogui pagrindines sąlygas priimti pačiai didžiausiai Dievo Dovanai, Šventajai Dvasiai. Žinome, kad ji “pučia kur nori” (Jn 3, 8), nors nepaniekina ilgesio tų, kurie jos laukia, jos

šaukiasi bei ją priima (net gi pats šis ilgesys kyla iš jos vidinio įkvėpimo). Kokios yra šios sąlygos? Atsakykime labai paprastai į šį klausimą, pabrėždami, kad priimti šiam “dulcis Hospes animae” (mielam sielos svečiui) reikia tikėjimo, reikia nusizeminimo ir gailėsčio, paprastai reikia sakramentinio akto. O kasdieniniame mūsų tikėjimo gyvenime reikia tylos, susitelkimo, klausymo ir ypač prašymo, maldos, kaip kad darė Apaštalai ir Marija Paskutinės Vakariinės būste. Mokėti laukti, mokėti melsti: “Ateik, Dvasia Kūrėjau. . . , ateik, šventoji Dvasia!” (plg. Les plus beaux textes sur le Saint-Esprit, M.me Arsene-Henry d’Ormesson, La Colombe, 1957).

Jei Bažnyčia bus pajėgi pereiti į šitokią paruošties būseną naujo nuolatinio Šventosios Dvasios atėjimo sutikti, Ji, “Širdžių Šviesa”, netruks išsilieti, teikdama džiaugsmą, šviesą, apaštalinę jėgą bei vienijančią meilę, kurių taip labai šiandien reikia Bažnyčiai.

Tesuteikia tai mūsų Apaštališkasis palaiminimas.

(Versta iš italų kalbos “L’Osservatore Romano”, 1974. X. 17, N. 239)

JAV VYSKUPŲ PAREIŠKIMAS

JAV KATALIKŲ VYSKUPŲ KONFERENCIJOS
TIRIAMOSIOS IR PRAKTINĖS SIELOVADOS
KOMISIJOS PAREIŠKIMAS APIE KATALIKŲ
CHARIZMATINĮ ATSINAUJINIMĄ

Versta iš "Crux Special", January 27, 1975

Leidėjų pastaba.

Šis Amerikos Vyskupų Tiriamosios ir praktinės sielovados komisijos pareiškimas buvo pateiktas vyskupams jų metiniame susirinkime 1974 m. lapkričio mėnesį. Jis buvo perredaguotas pagal tame susirinkime padarytus pasiūlymus, pridedant įvadą ir priedą gale (Pop. Pauliaus VI žodis apie Charizmatikus). Jis buvo paskelbtas 1975 m. sausio 22 d. kaip Komisijos, ne kaip viso Vyskupų vieneto pareiškimas. Jo tikslas — padėti vyskupams, kunigams ir vienuoliams sueiti į ryšį su nauju Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdžiu Jungtinėje Amerikos Valstybėse.

[vadas

Eidami savo ganytojines pareigas vadovauti Kristaus jiems patikėtiems tikintiesiems, JAV vyskupai prašė Ti-

riamosios ir praktinės sielovados Komisijos parengti pareiškimą apie Charizmatinį atsinaujinimą.

Šis dokumentas yra atsakymas į jų kreipimąsi. Jis yra sielovadinio tono ir turinio. Tai ne išsamus svarstymas. Jis tik visai paprastai duoda kai kuriuos nurodymus ir iškelia kai kurias pagrindines tiesas. Galėtų būti pageidaujama išsamesnio klausimo svarstymo ateityje, kur plačiau būtų nagrinėjamas charizmatinio atsinaujinimo vystymasis Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ištiesai paduotas pop. Pauliaus VI žodis šiuo klausimu kaip priedas prie šio pareiškimo teikia svarbių papildomų įžvalgų į šį aktualų klausimą.

Tad šis Tiriamosios ir praktinės sielovados komisijos pareiškimas yra daromas su viltimi, kad jis galės patarnauti vyskupams, kunigams ir pasauliečiams, stengiantis “visa ištirti ir, kas gera, palaikyti” (1 Tes 5, 12) ir padės įvykdyti apaštališkąjį įsakymą “Siekite aukštesniųjų malonės dovanų!”, o labiausiai — rinktis “dar prakilnesnį kelią.” (I Kor 12, 31).

1. Antrasis Vatikano Susirinkimas “Bažnyčios” konstitucijoje moko, kad Šventoji Dvasia pašvenčia ir vadovauja Bažnyčiai ne tik naudodamasi sakramentais ir Bažnyčios tarnais, bet ir “savo dovanas dalydama kiekvienam atskirai, kaip jai patinka” (I Kor 12, 11). Ji kiekvieno pašaukimo tikintiesiems dalija taip pat ir ypatingas malones, jomis įgalindama juos tinkamai ir uoliai imtis įvairių darbų ir pareigų naudingam Bažnyčios atnaujinimui, plitimui, kaip apaštalas sako: “Kiekvienam suteikiama Dvasios apraiška bendram labui” (I Kor 12, 7). Tas dovanas, tiek įžymiąsias, tiek paprastesnes ir plačiai paplitusias, reikia priimti su dėkingumu ir džiaugsmu, nes jos labai pritaikytos ir naudingos Bažnyčios reikalams. O ne-

paprastų dovanų nereikia neapgalvotai siekti ar lengvabūdiškai iš jų tikėtis apaštalavimo vaisių. Sprendimas apie jų tikrumą ir deramą jomis naudojimąsi priklauso tiems, kurie Bažnyčiai vadovauja; jiems ypatingai dera negesinti Dvasios, bet visa ištirti ir pasilaikyti, kas gera (plg. I Tes 5, 12 ir 19-21" (*Lumen Gentium* N. 12)).

2. Tad aišku, kad šios dovanos arba charizmos buvo duotos Bažnyčiai nuo pat pradžios, ir negalima sakyti, kad jos priklauso tik mūsų laikams. Bažnyčia yra gyva, auganti tikrovė ypač dėl nuolatinio gyvybinio, Tėvo ir Sūnaus atsiųstosios Šventosios Dvasios veikimo.

3. Kadangi nėra savaime aišku, kokios apraiškos tikrai kyla iš Šventosios Dvasios, Bažnyčios nariams kartu su ganytojais reikia žinoti apie galimumą apsiriki ir apie reikalą turėt prieš akis išmintingai Dievo žodyje pateiktas taisykles ir pastovų Bažnyčios mokymą. Visų pirma yra paties Viešpaties pasakymas: "Jūs pažinsite juos iš vaisių" (Mt 7, 16). Tai nereiškia, kad tokios dovanos kaip kalbų, stebuklų ar pranašysčių yra "darbai" ar "vaisiai" iš kurių būtų galima pažinti Dvasią. Šios pačios dovanos turi būti apspręstos ir atpažintos. Dėl to, kai Viešpats kalba apie "darbus", kaip tiesos ir autentiškumo ženklus, jis kalba apie jų atitikimą visam Evangelijos mokymui bei apie sekimą Jo pavyzdžiu. Apaštalas Paulius praplečia šį mokymą Naujajame Testamente tvirtindamas, kad Dvasios vaisiai yra "meilė, džiaugsmas, taika, kantrybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susivaldymas" (Gal 5, 22). Jis taip pat aiškina, kad tikros Dvasios dovanos visados tarnauja Bažnyčios vienybei ir meilei ugdyti: "Uoliai sergėkite Dvasios vienybę taikos ryšiais" (Ef 4, 3). Ir po to prideda: "Kiekvienam mūsų duota malonė pagal Kristaus dovanos mąstą... Tai jis paskyrė vienus apaštalais, kitus pranašais, evangelistais, ganyto-

jais ir mokytojais, kad padarytų šventuosius tinkamus tarnystės darbui, Kristaus kūno ugdymui” (Ef 4, 7. 11-12).

Lygiai tą patį jis pabrėžia, rašydamas Korintiečiams: “Kiekvienam suteikiama Dvasios apraiška bendram labui” (I Kor 12, 7).

Tačiau didžiausias Dvasios tikrumo ženklas yra meilė. Ne bet kokia meilė, o ana aukingoji krikščioniška meilė, apibūdinta žodžiais: “Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi, meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta. Ji nesielgia netinkamai, neieško savo naudos, nepasiduoda piktumui, pamiršta, kas buvo bloga, nesidžiaugia neteisybe, su džiaugsmu pritaria tiesai. Ji visa pakelia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa ištveria. Meilė niekada nesibaigia. Išnyks pranašystės, paliaus kalbos, baigsis pažinimas... Taigi dabar pasilieka tikėjimas, viltis ir meilė. Šis trejetas, bet didžiausia jame yra meilė.” (I Kor 13, 4-8. 13).

Pagaliau paminėtinas yra dar vienas Dvasios tikrumo ženklas, užtinkamas Evangelijoje ir Naujojo Testamento Apaštalo laiškuose: Dvasia visuomet liudija Jėzų: “Globėjas Šventoji Dvasia, kurį mano vardu Tėvas atsiųs, — jis išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs” (Jn 14, 26), “Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę. Ji nekalbės iš savęs, bet skelbs, ką bus išgirdusi, ir praneš, kas dar turi įvykti... Ji pašlovins mane, nes ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs.” (Jn 16, 13-14).

Šias Dievo Žodyje išreikštas normas reikia atsiminti, apsprendžiant Šventosios Dvasios veikimą. Be to, aišku, kad tikras Šventosios Dvasios veikimas negali prieštarauti tikram Bažnyčios mokymui, nes viena ir ta pati Dvasia lieja dovanas į visus tikinčiuosius ir lydi bei palaiko mokančiuosius Bažnyčios vyresnius. Ryšy su tuo ir Augustinas tvirtina, kad “mes turime Šventąją Dvasią tiek, kiek mylime Bažnyčią” (Trakt. į Joną XXXII,

8: CCLXXXVI, 304). Svarbu taip pat žvelgti į didžius šventuosius ir dvasinio gyvenimo mokytojus, kurių pačių patirtis, vadovaujama Šventosios Dvasios, paliko visų šimtmečių Bažnyčiai gausų atpažinimo ir išminties lobį. Žymūs šioje srityje yra tokie Šventieji, kaip Grigalius Didysis, Ignatas Loyola, Teresė Avilietė ir Kryžiaus Jonas.

5. Viena iš didžiųjų Šventosios Dvasios apraiškų mūsų laikais buvo Antrasis Vatikano Susirinkimas. Daugelis taip pat tiki, kad Charizmatinis katalikų atsinaujinimas yra kita tokia Šventosios Dvasios apraiška. Iš tikrųjų jame matome daug teigiamų ženklų, aiškesnių vienose grupėse, ne taip aiškių kitose. Kur sąjūdis tvirtai žengia pirmyn, ten yra labai stiprus tikėjimas Kristaus kaip Viešpaties. Tai savo ruožtu veda į naują susidomėjimą malda, tiek private, tiek bendruomenine. Daugelis iš priklausančiųjų sąjūdžiui išgyvena naują dvasinių vertybių pajutimą, įgauna didesnį jautrumą Šventosios Dvasios veikimui, Dievo garbinimui, sustiprėja jų asmeninis atsidavimas Kristui. Daugelio taip pat pamaldumas į Eucharistiją pakilo ir jų dalyvavimas sakramentiniame Bažnyčios gyvenime pasidarė našesnis. Naujos prasmės įgavo pagarba Viešpaties Motinai ir daugelis ėmė giliau įsijausti į Bažnyčią ir ją labiau pamilti. Šie dalykai tikrai nusipelno pabrąsinimo — jie atspindi aukščiau minėtą Šv. Rašto ir Bažnyčios mokymą.

6. Suprantama, kad kiekvienas naujas sąjūdis susiduria su sunkumais ir esti tam tikras mišinys pageidaujamų ir nepageidaujamų elementų. Ankstesnis šio Komiteto pareiškimas buvo nurodęs kai kuriuos pavojus, kurie čia vienur čia kitur dar tebėra. Jų negalima nepaisyti, norint kad sąjūdis vystytųsi teigiama bei vaisinga kryptim.ELITIZMAS ir biblinis fundamentalizmas, pažeidžiąs tikrumą laiduojančias Švento Rašto ir Bažnyčios mokymo normas,

yra du iš tokių pavojų. Elitizmas sukuria uždarus ratelius ir vietoj vienybės ir meilės iššaukia susiskaldymą, o biblinis fundamentalizmas nusikalsta Šventosios Dvasios misijai liudyti “viską, ką Jėzus mokė”. Kai kuriems, įsijungusiems į šį sąjūdį, yra pavojaus nepaisyti intelektualinio bei doktrininio tikėjimo turinio ir suvesti jį į juntamą religinę potyrį.

Yra vilties kad tikros, teigiamos Charizmatinio atsinaujinimo vertybės nulems ir kad atsinaujinimas, kaip kiekvienas tikras Šventosios Dvasios veikimas prisidės prie Bažnyčios vienybės ir meilės ugdymo. Mes jaučiame reikalą atkreipti dėmesį į šiuos pavojus bei į tuos nepageidaujamus bruožus, kurie vis dar tebepasireiškia kai kuriose grupėse.

Kiti charizmatinio atsinaujinimo dalykai, kur reikia atsargos, tai tokie kaip gydymas, pranašystės, meldimasis kalbomis ir kalbų aiškinimas. Negali būti *paneigta, kad šie reiškiniai gali būti tikros Šventosios Dvasios apraiškos*. Tačiau jie turi būti rūpestingai ištiriami ir, net jeigu ir būtų tikri, neturėtų būti perdėtai vertinami.

7. Charizmatinis atsinaujinimas negali gyvuoti ir būti našus, užsisklendęs savyje. Jis turi būti glaudžiamas ryšyje su visos Bažnyčios gyvenimu. Tai reiškia, kad reikia pastoviai įsijungti į vietinės parapijos bendruomenę kaip visetą ir stengtis, kad parapijos kunigai, kaip sielovadinės vyskupų tarnybos dalyviai atsakingi už tvarkymą visko, kas siejasi su parapijos gerove, vadovautų visam darbui ir kartu su jais dirbti. Gi kunigai ir vyskupai yra kiekvienas savaip atsakingi už suradimą vis geresnių būdų įjungti charizmatinį atsinaujinimą į visą Bažnyčią.

8. Norint išugdyti tarpusavio supratimo, pasitikėjimo ir bendravimo dvasią, esminis dalykas yra asmeninis vyskupų ir kunigų ryšys su įvairių grupių vadovais ir nariais.

Suėjus į šį ryšį, galima sėkmingai jį palaikyti toliau per skirtuosius diecezinius ryšininkus, kurie gali sekti tolesnį sąjūdžio vystymąsi, gerai jam vadovauti bei pastoviai informuoti savo vyskopus ordinarus.

9. Parapijos turėtų būti paraginamos įjungti jau esamas charizmatines grupes į savo organizmą, kad būtų palaikomas sėkmingas bendravimas su jomis. Būtų naudinga parapijos kunigams turėti pastovų ryšį su parapijoje esančiais jų vadais. Vadaai turėtų būti atviri parapijos kunigų įžvalgai ir siūlymams; šie gi savo ruožtu turėtų padrausinti, matydami ką gero bei pozityvaus palaikančiose su jais ryšį grupėse ir taip pat nurodyti, ką jie mano esant nepageidaujama bei žalinga atskiriems asmenims, sąjūdžiui ar pačiai parapijai. Tad norint sėkmingai vadovauti, reikia skatinti gerus siekius bei idėjas, sprendžiant painius klausimus nuoširdžiuose pasitarimuose su grupės vadais ir nariais.

10. Įjungimas kunigų į vadovavimą yra aiškiai esminis sveikam charizmatinio atsinaujinimo vystymuisi. Dėl to primygtinai raginame kunigus susidomėti sąjūdžiu. Išskirtinio vaidmens bei charizmos, plaukiančios iš šventimų, dėka kunigas gali sėkmingiausiai nukreipti atsinaujinimo darbą į visos Bažnyčios gyvenimą ir tuo būdu atlikti ypatingą savo kaip Dvasios dovanų derintojo uždavinį.

Aišku, kad neišsijungusieji į patį sąjūdį kunigai turėtų būti atsargūs, vertindami jį bei darydami sprendimus, kol įsitikins, kad jie yra visiškai susipažinę ir supranta, kas ten iš tikrųjų vyksta. Antra vertus, yra sveikas reiškinys sąjūdžio narių atvirumas tiems, kurie jam nepriklauso, nes tai įneša objektyvumo, kuris visados yra vertingas.

11. Raktinis elementas būsimam charizmatinio atsinaujinimo sėkmingumui yra išugdytas vadų, tikrai gerai žinančių Bažnyčios mokymą ir pažįstančių Šventąjį Raš-

tą, vadų, kurie yra atviri vienas kitam ir užtenkamai subrendę dalintis atsakomybe. Daugelyje vietų iš tokio vadovavimo plaukiantieji palaimingi vaisiai jau aiškiai matomi. Pastovus vietos vadų dalyvavimas regijoniniuose bei tautiniuose charizmatinio katalikų atsinaujinimo suvažiuose taip pat pasirodė esąs naudingas.

12. Ypatingai jautrus sielovados klausimas — charizmatinės grupės į kurias yra įsijungę katalikai ir kitų tradicijų krikščionys. Nuolatinis dalyvavimas tik ekumeninėse grupėse išstato pavojun susilpninti katalikiškos tapatybės pajutimą. Antra vertus, proginis dalyvavimas ekumeninėse maldos grupėse gali būti naudingas. Dalyvaujantieji šitokiose grupėse katalikai turėtų būti brandaus tikėjimo ir tvirtai apsisprendę už katalikybės principus. Jie turi būti gerai susipažinę su bažnytiniais ekumeninės veiklos nuostatais ir rūpestingai jų laikytis.

13. Kadangi charizmatinis atsinaujinimas daugumai Katalikų yra naujas, vyskupai ir kiti ganytojai gali suteikti taip labai reikalingą pagalbą, iškilus sunkumams tarp sąjūdžio ir kitų Bažnyčios grupių bei institucijų. Teisėti visų pageidavimai turėtų būti ištiriami ir suderinami Evangelijos dvasia ir mokymu bei Kristaus pavyzdžiu remiamuose pokalbiuose. Kunigai kartais gali taip pat sėkmingai padėti sąjūdžio vadams išspręsti ir pačiose charizmatinėse grupėse kylančius nesutarimus. Ramus vystymasis sąjūdžio, kurį mes norime padrąsinti, bus užtikrintas, jei mažiau subrendę asmenys bus leidžiami į jį įsijungti ypatingoje brandesniųjų vadovybėje. Tai primena šv. Pauliaus mokymą ir patirtį: “Pranašų dvasinės dovanos yra pranašams klusnios, nes Dievas nėra sumaišties, bet santarvės Dievas”. (I Kor 14, 32-33).

14. Paskiausias Atsinaujinimo vystymosi vaisius — sudarytos mažos bendruomenės, kuriose sąjūdžio nariai

gyvena drauge, siekdami gilesnio gyvenimo Dvasioje. Šių bendruomenių sėkmingumas priklauso nuo brandžios vadovybės, nuo uolaus laikymosi pradžioje šio atsišaukimo paminėtų nuostatų ir nuo labai glaudžios jungties su bažnytine bendruomene. Labai svarbu yra nuolat objektyviai viską vertinti, naudojantis pagalba iš šalies. Savo baigia-majame žodyje Pasaulio Vyskupų Sinode 1974 m. spalio 26 d. Šv. Tėvas skatino mažų bendruomenių plėtimąsi, bet kvietė išlaikyti pusiausvyrą: “Be to su pasigėrėjimu mes pastebėjome viltį teikiančias mažas bendruomenes, atkreipiančias dėmesį į Šventosios Dvasios veikimą. Bet ši viltis tikrai išnyktų, jeigu bažnytinis jų gyvenimas gyvybingoje vieno Kristaus Kūno vienybėje liautųsi ar jei-gu jos atsipalaiduotų nuo teisėtos bažnytinės vyresnybės arba būtų paliktos savavališkam atskirų asmenų impul-sui.”

15. Tad kreipiamės į Sąjūdžio narius, ganytojus ir vi-sus tikinčiuosius Šv. Rašto žodžiais, kurių šviesa mes pa-tys vadovaujamės: “Negesinkite Dvasios! Neniekindite pranašavimų! Visa ištirkite ir, kas gera, palaikykite. Su-silaikykite nuo visokio blogio” (I Tes 5, 19-22). Mes ta-riame padrąsinimo žodį jau įsijungusiems į Charizmatinį sąjūdį ir remiame gerą bei pageidaujamą jo kryptį.

Seka priedas — Šv. Tėvo Pauliaus VI žodis bendroje audiencijoje 1974.X.16, atspausdintas šio leid. psl. 65.

**KANADOS
VYSKUPŲ
LAIŠKAS**

CHARIZMATINIS ATSINAUJINIMAS

Kanados Vyskupų laiškas visiems Kanados katalikams
(1975 m. balandžio mėn.)

IVADAS

Skirtingi atoliepiei į Charizmatinį atsinaujinimą

1. Greitas Charizmatinio atsinaujinimo išplitimas Kanados Katalikų Bažnyčioje yra labai aiškus, ir jūs visi žinate, kokį įvairų atgarsį jis iššaukė. Vieni jį sutiko entuziastingai, kiti atsargiai, dar kiti su baime ir nepasitikėjimu. Daug klausimų keliama ryšium su šia dvasinio gyvenimo apraiška ir vis daugiau apie ją kalbama. Esame akivaizdoje religinio reiškinių, sukeliančio vis didesnę susidomėjimą krikščionių tarpe.

Kodėl šis pareiškimas?

2. Ši apraiška, nors nauja, negali būti atsieta nuo Bažnyčios. Bažnyčioje ir kaip Bažnyčios dalis, ji yra naujas liudininkas, skelbiąs, kad Sekminės tęsiasi. Ji išsivystė į savitą dvasinio gyvenimo būdą ir tuo įsirikiavo į vieną iš pagrindinių mūsų ganytojinės atsakomybės sričių. Tad

mūsų pareiga uoliai imtis įžvalgaus šios apraiškos atpažinimo. Tai siejasi su Bažnyčios gerove. Be to, šie Šventieji Metai iškelia dvasinio atsinaujinimo svarbą kiekvieno krikščionio gyvenime. Dėl to mes nusprendėme pasidalinti su jumis savo samprotavimais apie Charizmatinį atsinaujinimą.

Šis pareiškimas skirtas visiems krikščionims

3. Pareiškimas mūsų nusistatymo šiuo klausimu padės nušviesti tą apraišką, apie kurią tiek daug kalbama. Svarbu pabrėžti, kad mūsų domėjimasis Charizmatiniu atsinaujinimu nesiriboja šiuo dvasiniu sąjūdžiu. Ar gi ne Šventojoje Dvasioje prasideda, yra kurstomas ir auga į meilę tikėjimas Jėzaus Kristaus? Kitaip sakant, tikintysis yra pašauktas pasidaryti jautrus Dvasios balsui kasdieniniame savo gyvenime ir didžiadvasiškai į jį atsiliepti. Nėra abejonės, kad mūsų samprotavimai apie Charizmatinį atsinaujinimą tinka kiekvieno krikščionio gyvenimui.

Sekantis pareiškimas apie kitas dvasinio gyvenimo apraiškas

4. Nors dabar kalbame tik apie Charizmatinį atsinaujinimą, tai nieku būdu nereiškia, kad norime nuvertinti svarbą kitų dvasinių sąjūdžių Kanadoje arba neginčijamą jų įnašą mūsų šalies Bažnyčios gyveniman. Jų yra daug. Esame aiškiai nusistatę išsamiai apie juos kalbėti sekančiame pareiškime.

I. PAGRINDINĖ TEIGIAMA CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO KRYPTIS

Charizmatinis atsinaujinimas savo dėmesį telkia į Dvasios vaidmenį Bažnyčioje

5. Iš daugelio pranešimų, gautų iš įvairių Kanados vietovių, mes žinome, kad Charizmatinis atsinaujinimas cent-

rinį dėmesį kreipia į Šventosios Dvasios buvimą Bažnyčios bendruomenėje ir jos nariuose. Tuo būdu jis stengiasi išryškinti krikščionims šio buvimo reikšmę ir jo ryšį su jų gyvenimu. Kodėl? Tam, kad paragintų kiekvieną tikintįjį atsiverti per Krikštą gautajai Dvasiai. Kiekvienas žino iš patirties, kaip žmonės užslopina Dvasią, dažnai neleidami jai pasireikšti jų gyvenime. Užtenka tik paminėti tokias priežastis, kaip savimeilę ir stoką tikėjimo.

Ryšiai su Kristumi Charizmatiniame atsinaujinime

6. Kreipdamas daug dėmesio į atsivėrimą Dvasiai klusniu atoliėpiu į jos veikimą, Charizmatinis atsinaujinimas pirmiausia siekia sustiprinti ryšius, kurie jungia tikintįjį su Kristumi. To tikslas — sueiti į vis didesnį intymumą su Jėzumi — vienybę, kuri padeda krikščioniui giliau pažinti Tėvą.

Ryšiai su Trejybe Charizmatiniame atsinaujinime

7. Pagrindinis Charizmatinio atsinaujinimo tikslas gali būti išreikštas noru pagilinti tikinčiojo meilę persunktą Tėvo pažinimą, išvystant “draugystę” su Kristumi vis didėjančiu pasidavimu Dvasios veikimui. Pačiuose Charizmatinio atsinaujinimo pagrinduose atpažįstame trejybę krikščioniško tikėjimo sąrangą — Dvasios vienumas su Kristumi ir Tėvu ne tik išlaikomas, bet aiškiai pabrėžiamas.

Pamaldumas į Mariją

8. Šiame trejybiniame kontekste randa sau vietos ir pamaldumas į Mariją. Charizmatiniame atsinaujinime Dievo Motina yra gerbiama kaip ta, kurios “taip” Tėvo planui tobulai išreiškė žmogaus kaip kūrinio atoliėpį į Dvasios veikimą.

Tarpusavio santykiai Charizmatiniame atsinaujinime

9. Suvokęs savo įsijungimą į trejybę bendruomenę,

Charizmatinio atsinaujinimo narys yra kviečiamas palaipsniui pažinti, kaip Dvasioje išsaknijęs gyvenimas sugyvina visokeriopus santykius su kitais. Tai gyvenimas, kuriam rūpi broliškumas, kur trokštama būti su kitais ir juos pagerbti, norint pasidalinti su jais džiaugsmu, kylančiu iš vienybės su Kristumi. Tai paskatina kiekvieną atsakyti blankaus nuasmeninto ryšio, kuris kartais yra būdingas krikščionių santykiams su savo bendruomene. Charizmatinis atsinaujinimas siekia sukurti tarp tikinčiųjų tokį asmeninį ryšį, kuris įgalintų kiekvienam likti savimi ir pasirodyti su savo savumais bei asmenybe. Tad nėra ko stebėtis matant charizmatikų susirinkimuose laisvumą ir džiaugsmą, visų gerą nuotaiką, nes čia kiekvienas ir kiekviena yra pripažįstamas, laikomas asmeniu, vertinamas ir mylimas. Charizmatinis atsinaujinimas aiškiai siekia — ir tai pagirtina — atkurti tarp krikščionių suasmenintą bendruomenės gyvenimą, kur paprastumas ir spontaniškumas pakeičia sustingusias bendravimo bei elgesio formas, būdingas kai kurioms krikščionių bendruomenėms.

Maldos vieta Charizmatiniame atsinaujinime

10. Šis glaudus broliškas vienoje Dvasioje bendravimas Jėzuje Kristuje įvairiais būdais pasireiškia Charizmatiniame atsinaujinime. Ypatinga vieta skiriama maldai — ypač karštai Dievo garbinimo bei padėkos už jo dovanas maldai, maldai, kur išsakome jam savo laimę, kad jį mylime ir esame jo mylimi. Taip pat savo rūpestį padėti kitiems kiekvienas išreiškia maldoje.

Maldos spontaniškumas

Labiausiai krintąs į akis charizmatikų maldos bruožas — tai aiškus džiaugsmas, kurį jie kaip krikščionys patiria iš buvimo kartu su Kristumi. Iš čia ta spontaniška

malda, kuri, nors laiko pagarbeje tradicines formas, dažnai yra čia pat kuriama.

Sakramentai Charizmatiniame atsinaujinime

11. Malda Charizmatiniame atsinaujinime nėra sakramentinio Bažnyčios gyvenimo pakaitalas. Priešingai, ji negali būti atsieta nuo jo.

a) Ryšys su Krikštu ir Sutvirtinimu

Malda siekiama išugdyti tikinčiuosiuose sugebėjimą jautriai atsiliepti į gautosios per Krikštą ir Sutvirtinimą Dvasios veikimą ir tuo būdu atverti kelią jos pasireiškimui jų gyvenime. Jų malda rodo, kad visas jų gyvenimas skleidžiasi šių dviejų sakramentų ženkle. Ji aiškiai išryškina pagrindinę šių dviejų sakramentų rolę visame jų ugdymesi. Atsižvelgiant į tai mums turi būti aišku, kad "Dvasios krikštas",¹ teikiamas charizmatinėse grupėse, yra ne antrasis krikštas, bet simbolinis veiksmas, vaizduojąs naują tikinčiojo atsivėrimą² per Krikštą jo gautajai Dvasiai.

b) Ryšys su Atgaila

Gyvenimo skleidimasis Krikšto ženklu, tai vyksmas, pilnas kliūčių, kurias reikia įveikti, kovų, kurių tenka imtis, pagundų, kurias reikia nugalėti. Tai lėtas vyksmas, kur žmonės turi nuolat grumtis su nuodėmės jėgomis. Iš čia svarba Susitaikinimo sakramento, kuris padeda tikinčiajam nugalėti silpnumus bei trūkumus, vis plačiau atveriant širdį sutaikomajam Dvasios veikimui.

¹Apie Dvasios Krikštą žr. Sullivan, G.A., "Baptism in the Holy Spirit", *Gregorianum*, Vol. LV (1974), pp. 48-68; žr. taip pat Caffarel, H., *Faut-il parler d'un Pentecostisme catholique?*, Paris, Edition du Feu Nouveau, 1973, pp. 56-58.

Ranaghan, D. "Baptism in the Holy Spirit", New Mexico. Dove Publications, 1970, p. 63.

2. *Lumen Vitae*, Vol. XXIX (1974), no. 3, pp. 384-386.

c) Ryšys su Eucharistija

Tačiau aukščiausia Dievo garbinimo ir padėkos jam viršūnė pasiekama Šventojoje Eucharistijoje. Ji laikoma didžiausia padėka, kur krikščionis, nežiūrint visų bandymų ir aukų, yra apimamas džiaugsmo dėlto, kad yra su Jėzumi, ir kad tuo jo buvimu dalijasi su savo seserimis ir broliais. Taip Charizmatinis atsinaujinimas savo būdu rodo, kad atvirumas Dvasiai yra pagrindinė būseną, perkeičianti kiekvieno tikinčiojo gyvenimą į eucharistinę auką.

[vadas į charizmų temą]

12. Primygtinai reikalaujamas atsidavimo Dvasios veikimui būsenos, Charizmatinis atsinaujinimas siekia padaryti daugiau vietos kiekvieno krikščionies sieloje Šventosios Dvasios pasireiškimui. Šis pasidavimas padeda kiekvienam tikinčiajam spinduliuoti Dvasios buvimą.

Ką tai iš tikrųjų reiškia? Atsakymas į šį klausimą yra labai didelės svarbos. Jis įgalins suprasti žodį „charizmatikas“ ir tiksliai parodys charizmų vietą Charizmatiniame atsinaujinime.

a) *Dvasios dovana*

13. Pirmiausia reikia aiškiai pasakyti, jog šis dvasinis sąjūdis nesvyruodamas ir nedviprasmiškai teigia lygiai tą patį, ką moko apaštalas Paulius, — kad Šventoji Dvasia yra didžiausioji dovana, kurią Dievas laisvai mums teikia.³ Jis taip pat ne mažiau aiškiai pripažįsta, kad meilė

³„Jūs nesate kūniški, bet dvasiški, jei tik Dievo Dvasia gyvena jumyse. O kas neturi Kristaus Dvasios, tas nėra jo.“ (Rom 8, 9) „Todėl aš jums aiškinu, kad nėra vienas, kuris kalba Dievo Dvasios skatinamas negali ištarti: 'JĖZUS YRA VIEŠPATS', jei Šventoji Dvasia nepaskatina.“ (1 Kor 12, 3)

„...nes per jį vieni ir kiti galime prieiti prie Tėvo vienoje Dvasioje.“ (Ef 2, 18)

„Tai sužinoję, jie buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan.“

yra pagrindinis ženklas⁴ ir nepamainomas liudininkas

Paskui Paulius jiems uždėjo rankas, ir ant jų nužengė Šventoji Dvasia. Jie ėmė kalbėti kalbomis ir pranašauti. Iš viso jų buvo bene dvylika vyrų." (Apd 19, 5-7)

"Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš tebūčiau žvangantis varis ir skambantys cimbolai. Ir jei turėčiau pranašystės dovaną ir pažinčiau visas paslaptis ir visą mokslą; jei turėčiau visą tikėjimą, kad galėčiau net kalnus kilnoti, tačiau neturėčiau meilės, aš būčiau niekas. Ir jei išdalyčiau vargšams visa, ką turiu, jeigu atiduočiau savo kūną sudeginti, bet neturėčiau meilės, — nieko nelaimėčiau.

Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi; meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta. Ji nesieltgia netinkamai, nieiško savo naudos, nepasiduoda piktumui, pamiršta, kas buvo bloga, nesidžiaugia neteisybe, su džiaugsmu pritaria tiesai. Ji visa pakelia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa ištveria.

Meilė niekada nesibaigia. Išnyks pranašystės, paliaus kalbos, baigsis pažinimas. Mūsų pažinimas dalinis ir mūsų pranašystės dalinės. Kai ateis metas tobulumui, pasibaigs, kas netobula. Kai buvau vaikas, kalbėjau kaip vaikas, maščiau kaip vaikas, protavau kaip vaikas; tapęs vyru, mečiau tai, kas vaikiška. Dabar mes regime lyg veidrodyje, mįslingu pavidalu, o tuomet regėsime akis į akį. Dabar pažįstu iš dalies, o tuomet pažinsiu pilnai, kaip ir aš esu pilnai pažintas. Taigi dabar pasilieka tikėjimas, viltis ir meilė — šis trejetas, bet didžiausia jame yra melė." (1 Kor 13, 1-13)

"Meilė tebūna be veidmainystės. Bodėkitės pikto, laikykitės gero. Nuoširdžiai mylėkite vieni kitus broliška meile; lenkyniaukite tarpusavio pagarba. Nebūkite apsilėidę, bet uolūs, karštos dvasios, tarnaukite Viešpačiui. Džiaukitės viltimi, būkite kantrūs suspaudime, ištvermingi maldoje. Rūpinkitės šventųjų reikalais, puoselėkite svetingumą.

Laiminkite savo persekiotojus, laiminkite ir nekeikite. Džiaukitės su besidžiaugiančiais, verkite su verkiančiais. Sutarinkite tarpusavyje. Nesiveržkite prie aukštų dalykų, bet pasitenkinkite kukliais. Nelaikykite savęs labai išmintingais. Niekam neatmokėkite pikto už pikta, rūpinkitės tuo, kas gera visų žmonių akyse. Kiek galima ir kiek nuo jūsų priklauso, gyvenkite taikoje su visais žmonėmis. Nekeršykite patys, mylimieji, bet palikite tai Dievo rūstybei; juk parašyta: 'Mano kerštas, aš atmokėsiu, sako Viešpats'. Verčiau, jei tavo priešininkas alksta, pavalgydink jį, jei trokšta, pagirdyk jį. Taip darydamas, tu krausį žarijas ant jo galvos. Nesiduok pikto nugalimas, bet nugalėk pikta gerumu." (Rom 12, 9-21)

Dvasios buvimo Bažnyčios bendruomenėje bei jos nariuose.

b) *Charizmų aptartis*

14. Jeigu taip, tai koks yrya charizmų tikslas?⁵ Jos yra Dvasios apraiškos, palenktos meilės tarnybai. Duotos visų labui, jos yra skirtos kiekvieno ir visų gerovei, kurti ir ugdyti Bažnyčios bendruomenei. Jų rolė gali būti išreikš-

5“Esama skirtingų malonės dovanų, tačiau ta pati Dvasia. Esama skirtingų tarnysčių, tačiau tas pats Viešpats. Ir esama skirtingų darbų, tačiau tas pats Dievas, kuris visa veikia visame. Kiekvienam suteikiama Dvasios apraiška bendram labui. Antai vienam Dvasia suteikia išminties žodį, kitam ta pati Dvasia — pažinimą, kitam — tikėjimą toje pačioje Dvasioje, kitam — gydymo dovaną toje vienoje Dvasioje, kitam — stebuklingus darbus, kitam — pranašavimą, kitam — dvasių atpažinimą, kitam — įvairių kalbų dovaną, kitam — kalbų aiškinimą. Ir visa tai veikia ta pati Dvasia, kuri dalija kiekvienam atskirai, kaip jai patinka.” (1 Kor 12, 4-11)

“Jūs esate Kristaus kūnas ir atskiri jo nariai. Ir tuo būdu Dievas kai kuriuos paskyrė Bažnyčioje, pirmiausia, apaštalais, antra — pranašais, trečia — mokytojais; paskui eina stebuklų darymas, po to gydymo dovanos, pagalbos teikimas, vadovavimas, įvairių kalbų dovanos... Argi visi apaštalai? ar visi pranašai? ar visi mokytojai? ar visi stebukladariai? ar visi turi gydymo dovanų? ar visi kalba kalbomis? ar visi aiškintojai?” (1 Kor 12, 27-30)

“Juk kaip kiekviename kūne turime daug narių, ir visi nariai atlieka ne tą patį uždavinį, taip ir mes daugelis esame vienas — kūnas Kristuje, o pavieniui imant — vieni kitų nariai. Pagal mums suteiktą malonę turime įvairių dovanų. Kas turi pranašystės dovaną, tegul ja naudojasi, laikydamasis tikėjimo; kas dovaną tarnauti — tetarnauja, kas mokyti — tegul moko, kas skatinti — tegul skatina; kas dovaną šelpti — tegul šelpia dosniai, kas vadovauti — tegul vadovauja rūpestingai; kas dovaną gailestingumo darbams — tegul pagelbi kitiems su džiaugsmu.” (Rom 12, 4-8)

“Tai jis paskyrė vienus apaštalais, kitus pranašais, evangelistais, ganytojais ir mokytojais, kad padarytų šventuosius tinkamus tarnystės darbui, Kristaus kūno ugdymui.” (Ef 4, 11-12)

ta vienu žodžiu — tarnauti. Taigi jų uždavinys yra tarnybinis, jeigu “tarnybą” (ministry)⁶ tikrai ir suprantame “tarnavimu” (service). Taip tad yra charizmų, kurios jas gaunančius pažymi žodžio tarnybai, kitos valdymui. Būtų galima duoti begalę pavyzdžių.

c) *Charizmatinis Bažnyčios pobūdis*

15. Vienas iš Charizmatinio atsinaujinimo nuopelnų, kad jis sąmoningai primena charizmų svarbą krikščionių bendruomenės bei jos narių gyvenime. Charizmų buvimas Bažnyčioje nėra nei nepaprastas, nei atsitiktinis. Tai vienas iš esminių jos bruožų, nes Bažnyčios bendruomenė pačia savo prigimtimi yra charizmatinė.⁷ Kaip buvo pareikšta II Vatikano Susirinkime, Šventoji Dvasia dar vis tebestato Bažnyčią ir jai vadovauja “įvairiomis hierarchijai ir charizmatikams teikiamomis dovanomis”.⁸ Šių charizmų buvimas Bažnyčioje rodo neišsemiamus Dvasios turtus, Dvasios, kuri leidžia patirti savo buvimą krikščionyse per jų meilę vienas kitam ir visiems drauge. Dėl to tai charizmos yra neatskiriamos meilės palydovės. Jos veikia suartinai, kur jos bebūtų. Jų rolė — padėti Bažnyčiai vykdyti savo meilės “diakonata”, t.y. savo tarnybinį uždavinį: visiems žmonėms rodyti tokią meilę, kokią jiems parodė Tėvas Jėzuje Kristuje. To siekiama gausybe įvairiausių būdų. Dėl to tuščia ir pretenzinga manyti, lyg būtų galima patiekti išsamų charizmų sąrašą arba apriboti jas Apaštalo išvardintųjų skaičiumi. Jis visai paprastai nurodo tik kai kuriuos pavyzdžius iš savo dienų krikščionių bendruomenių.⁹ Galime pastebėti, kad kalbų ir pranašystės dovanos, kurias girdime pasireiškiant kai kuriose chariz-

⁶Ef 4, 11-12; Rom 12, 4-8.

⁷1 Kor 12, 4-7.

⁸Dogminė konstitucija apie Bažnyčią “Lumen Gentium”, C.

⁹1 Kor 12, 28; Rom 12, 4-8.

[1, 4.

matinėse grupėse, yra pažymėtai Apaštalo minimos.¹⁰ Skiriasi nuomonės dėl šių dovanų svarbos, bet tai nesumažina jų autentiškumo. Iš anksto nusistatymas abejoti jomis yra lengvapėdiškas.

d) *Charizmų įvairumas*

16. Vienokių ar kitokių charizmų pabrėžimas kai kuriose Charizmatinio atsinaujinimo grupėse nieku būdu nereiškia, kad ir visas sąjūdis nevertintų ar paneigtų kitas tikrai gaunamas dovanas. Priešingai, jis su pagrindu pabrėžia neribotą dovanų įvairumą. Pripažindamas, kad kai kurios iš jų akivaizdžiau pasireiškia, Atsinaujinimas gerai žino, kad daugumas charizmų labai gausiai reiškiasi paprastame Bažnyčios gyvenimo kelyje.

e) *Tikinčiųjų laikysena charizmų atžvilgiu*

17. Charizmos duodamos Bažnyčiai, kad padėtų jai atlikti savo meilės tarnybą. Jos duodamos dovanai. Jų negalima iš Dievo reikalauti ar siekti jų dėl jų pačių. Krikščionis privalo tik visai paprastai dėkoti Dievui už jo dovanas ir būti nusiteikęs priimti tas, kurias Dievas laiko tinkamomis duoti savo žmonių gerovei.¹¹ Taip moko Charizmatinis atsinaujinimas.

f) *Charizmų atpažinimo uždavinys*

18. Žinodamas, kad išorė dažnai apgauna, Charizmatinis atsinaujinimas teisingai pabrėžia charizmatinių Dvasios apraiškų "atpažinimo"¹² reikalą. Pagrindinė žymė visados

¹⁰¹ Kor 12, 10; *Lumen Vitae*, Vol. XXIX (1974), no. 3, pp.

¹¹¹ Kor 12, 11.

[397-399.

¹²"Negesinkite dvasios! Neniekinkite pranašavimų! Visa iš-tirkite ir, kas gera, palaikykite! Susilaikykite nuo visokio blo-gio!" (1 Tes 5, 19-22)

"Tas dovanas (charismata), tiek išymiasias, tiek paprastes-nes ir plačiau paplitusias, reikia priimti su dėkingumu ir džiaugs-mu, nes jos labai pritaikytos ir naudingos Bažnyčios reikalams.

yra nusižeminimo lydimą meilę, džiaugsmą, ramumą, paprastumą ir kantrybę, — paminint tik kai kuriuos iš Dvasios vaisių.¹³

Šv. Rašto vieta

19. Charizmų svarbos pripažinimas nieku būdu nesumažina Šv. Rašto svorio Charizmatiniame atsinaujinime. Iš apreikštojo Dievo žodžio Sąjūdis semiasi esminį maldos turinį, temas svarstymams ir medžiagą mąstymams. Šv. Raštas yra ypatingai išskirtinas dvasinis šaltinis, kuris negali būti atsietas nuo Charizmatinio atsinaujinimo maldos bei sakramentinio gyvenimo. Pagrindinė Charizmatinio atsinaujinimo kryptis yra gera — tuo mes esame tikri. Savo 1973 m. spalio 10 d. kalboje katalikų Charizmatinio atsinaujinimo vadovams popiežius Paulius VI susumavo šią kryptį:

“Mes džiaugiamės kartu su jumis, brangūs bičiuliai, dvasinio gyvenimo atsinaujinimu, pasireiškiančiu šiuo metu Bažnyčioje įvairiais būdais ir įvairiose vietose. Šiame atsinaujinime išryškėja kai kurie bendri bruožai: pamėgimas gilios asmeninės ir bendruomeninės maldos, grįžimas prie kontempliacijos ir iškėlimas ypač Dievo garbinimo maldos, troškimas visiškai atsiduoti Kristui, didelis imlumas Šventosios Dvasios balsui, uolesnis Šv. Rašto skaitymas, noras savo įnašu prisidėti prie Bažnyčios tarnybos. Visur čia galime atpažinti paslaptinę bei jautrų Šventosios Dvasios, tos Bažnyčios sielos, veikimą.”¹⁴

O nepaprastų dovanų nereikia neapgalvotai siekti ar lengvabūdiškai iš jų tikėtis apaštalavimo vaisių. Sprendimas apie jų tikrumą ir deramą jomis naudojimąsi priklauso tiems, kurie Bažnyčiai vadovauja; jiems ypatingai dera negesinti Dvasios, bet visa ištirti ir pasilaikyti, kas gera. (1 Tes 5, 12 ir 19-21)”. Dogminė konstitucija apie Bažnyčią “Lumen Gentium” n. 12, Vat. dok. 1, p. 31)

¹³1 Kor 13, 1-3.

¹⁴Osservatore Romano, 1973.X.18.

II. NEIGIAMIEJI BRUOŽAI

Įvadas

20. Tačiau šiame vaizde yra šešėlių. Čia vienur, čia kitur nueita į kraštutinumus, nors, kalbėdami apie jų buvimą Kanados Charizmatiniame atsinaujinime, turime saugotis apibendrinimo. Antra vertus, turime nemažinti jų daromos žalos sąjūdžiui ir jo nariams. Mums aišku, kad tuo turi susirūpinti Sąjūdis, kaip ir mes. Tad, atrodo, dera žvelgti į neigatyvius reiškinius, kurie šaukiasi atitaisomi.

Stebuklų ieškojimas

21. Charizmatinis atsinaujinimas laiko klaida siekti labai nepaprasto Dvasios pasireiškimo. Troškimas “stebuklų” dėl jų pačių paprastai yra vadinamas “sensacionalumu”. Jo yra kai kuriose grupėse. Čia visas dėmesys yra nukreipiamas į kai kurias nepaprastas, nuostabias charizmas,¹⁵ kaip kalbų, pranašystės ir gydymo dovanas, tuo tarpu mažai rūpinamasi kitomis kuklesnės išvaizdos Dvasios dovanomis. Daug kalbama apie tokius “stebuklus”. Jie nupasakojami su tokiomis smulkmenomis, kad klausytojai nesusidaro įspūdžio, jog svarbiau už viską yra meilė. Nenuostabu, kad šitoks “sutirštinimas” veda į klaidingą, iškreiptą Dvasios dovanų supratimą.

Kraštutinis pabrėžimas “priklausymo”

Charizmatiniam atsinaujinimui

22. Kitas kraštutinumas, į kurį reikia atkreipti dėmesį, tai perdėtas pabrėžimas priklausymo¹⁶ šiam dvasiniam sąjūdžiui. Čia vienur, čia kitur sudaromas įspūdis, kad reikia jam priklausyti, norint būti pilnutiniu krikščioniu. Tokia pretenzija pagrįstai drumsčia tikinčiojo sąžinę. Ar reikia priminti, kad vienintelė žymė pažinti krikščioniš-

¹⁵Lumen Vitae, Vol. XXIX (1974) no. 3, p. 390.

¹⁶T.p. pp. 388-389 (elitizmas).

kam elgesiui yra meilė, kylanti iš Dvasios, kuri teikia Bažnyčios bendruomenei gyvenimą? Po šia pretenzija slepiasi mintis, kad Charizmatinis atsinaujinimas turi charizmų monopolį ar bent yra vienintelis tikras jų liudytojas. Mums aišku, kad tai klaida, nes pati Bažnyčia yra vieta, kurioje Dvasia pasireiškia. Kaip žinome, tai vienas iš pagrindinių Charizmatinio atsinaujinimo tvirtinimų. Taigi nebūtina priklausyti Charizmatiniam atsinaujinimui, norint gauti Dvasios dovanas. Ji pučia, kur nori.

Jausmingumas

23. Reikėtų taip pat žvelgti į perdėtos svarbos priskyrimą jausminiam Dievo potyriui¹⁷ kai kuriose grupėse. Tai įneša maišaties. Negalime paneigti, kad tikintysis afektyviniame gyvenime susitinka su Dievu, kad jį geriau pažintų ir džiaugtųsi jo artumu. Jėzus kalba mums tokiems, kokie esame — kūniškoms būtybėms. Jo teikiamas išgelbėjimas siekia net taip toli. Pergalėdamas mirtį, jis kaip tik savo kūnu išvadavo mus iš nuodėmės. Bet iš to neturime daryti išvados, kad tikėjimo gyvenimas matuojamas religiniame gyvenime patiriamo jausmo stiprumu. Toks sprendimas būtų apgaulingas. Dvasia pažadina visą asmenį Kristaus artumui savyje išgyventi. Tad būtų savaivališka apriboti jos veikimą tik jausmine sritimi. Dvasia veikia taip pat ir į mūsų protą, į mūsų mintijimą, ir mūsų valią.

Žalingos jausmingumo pasekmės

24. Jausmingumas, kuriam turime priešintis, nepripažįsta svarbos protiniam Dievo potyriui tikėjimo gyvenime. Jis visai paprastai nepriskiria jam reikšmės. Iš tokio nu-siteikimo kilęs pamaldumas neišvengiamai yra trumpalaikis, nes jis miršta kartu su jį pagimdžiusiu jausmu.

¹⁷T.p. pp. 289-390.

Kitas nemažiau svarbus padarinys plaukia iš jausmui priskiriamos pirmos vietos. Tai sužadina nuolatinį nepasitikėjimą bibliniu ir teologiniu samprotavimu. Tai matome visur, kur įsigali jausmingumas. Ten imama skonėtis tuo, kas “betarpiška”, ir tai statoma aukščiau bet kokio gilaus įsimąstymo, kuris atskleistų dar vis uždarus turtus.

Fundamentalizmas

25. Kai kurioms charizmatinėms grupėms yra madingas labai jau raidiškas Šv. Rašto aiškinimas. Šis metodas, paprastai vadinamas “fundamentalizmu”,¹⁸ nes ieškant Šv. Rašto prasmės, protui, t.y. svarstymams, praktiškai neskiriama jokio vaidmens. Viskas iš karto aišku, nes tai išreikšta kiekvieno žodžio literaline prasme.

Vaistai

Tai dėl to reikia vis labiau stengtis skaityti Šv. Raštą, leidžiantis į jį giliau negu paviršutinis fundamentalizmas siekia ir atverti savo protą moksliniam aiškinimo metodui. Lygiai taip pat svarbu skatinti į teologinį gilinimąsi, kur jo trūksta. Juk tai pati Charizmatinio atsinaujinimo esmė — argi jis nesiekia, kad tikintieji giliau pažintų Dvasią savo gyvenime? O kaip gi galima to pasiekti mąstymu neįsigilinant į Šv. Rašto ir Bažnyčios mokymą?

Kai kurių charizmatinių grupių apsiribojimas savimi

26. Panašiai reikia susirūpinti kai kurių grupių abejingumu — net nenoru — imti aktyviai domėtis aplink jas esančiųjų reikalais.¹⁹ Jų vyraujanti kryptis — koncentruotis į save. Džiaugsmas, patiriamas iš buvimo kartu, sužadina juose pasitenkinimą, kuris paverčia jų grupes į getus. Tokios grupės tampa uždarais rateliais, padedančiais ke-

¹⁸T.p. p. 395.

¹⁹T.p. pp. 390-392.

letą valandų atitrūkti nuo tikrovės, vietoj būti, — kaip turėtų, — tramplinu leistis į pasaulį.

Tokiose aplinkybėse atvirumas Dvasiai bei jos dovanoms lengvai gali išsigimti į troškimą siekti atpildo už kasdieninio gyvenimo nemalonumus. Tas pats pavojus yra ir jų maldos gyvenimui. Šis pavojus yra labai tikras, ir jam pašalinti neužtenka vien geros valios. Reikia kai ko daugiau. Šventoji Dvasia kviečia mus iškilti aukščiau savanaudiškumo. Ji verčia Bažnyčios bendruomenę save palikti šalia ir eiti pasitikti pasaulio. Tai reiškia, jog, norint kad kiekvienas krikščionis suprastų reikalą klausyti Dvasios, Charizmatinis atsinaujinimas privalo aktyviai prisidėti prie Bažnyčios jungimosi į pasaulį padėti Kristui išlaisvinti ir kiek galima išugdyti žmones. Kur tuo visai nesirūpinama, reikiai viską daryti, kad tas rūpestis būtų sužadintas, turint prieš akis tarnybą, kurios visi atsivėrusieji charizmomams nori imtis. Kiekvienas žmogus akivaizdoje dabarties pasaulio reikalų pats turi apsispręsti, į koki įsijungimo būdą Šventoji Dvasia jį ar ją kviečia.

Vadovų paruošimas

27. Grupių vadovų paruošimas mums yra ypač svarbus. Minėtieji kraštutiniai aiškiai rodo, kaip rūpestingai ir uoliai reikia rūpintis vadovų formavimu. Bet tuo ne visados rūpinamasi. Esame pastebėję, kad vadų formavimas yra ne vienodo lygio, ir kartais net su dideliais trūkumais. To padarinys — kai kurie vadovai yra menkai pasiruošę savo pareigoms. Jie labai paviršutiniai tepažįsta Šv. Raštą, ir jų teologinis pasiruošimas labai jau skurdus. Šis nepasiruošimas blogai patarnauja Sąjūdžiui. Bet yra priemonių padėčiai atitaisyti. Reikia užsitikrinti, kad kiekvienas vadovas gautų reikiamą išsiugdyimą tinkamam savo pareigų atlikimui.

Klaidingas ekumenizmas

28. Kai kuriose charizmatinėse grupėse dalyvauja kitų konfesijų tikintieji. Mūsų nuomone, ši girtina iniciatyva gali prisidėti prie krikščionių suartėjimo. Bet kartais tai nukrypsta į klaidingą ekumenizmą. Pavyzdžiui, čia vienoje, čia kitoje grupėje sąmoningai siekiama užtušuoti skirtumus, kurie dar tebeskaldo krikščionis. Tai daroma su viltimi, kad tai sustiprins broliškumo, solidarumo bei vienybės Kristuje ryšius. Nežiūrint gerų intencijų, ši laikysena yra apgaulinga. Nuslepiant skirtumus, dėl kurių krikščionys yra susiskaldę, sueinama į santykius, kur nė vienas nepasireiškia, kas jis iš tikrųjų yra. Tokiomis sąlygomis negali būti tikro bendravimo nė tikro vienas kitam atsivėrimo. Tai labai toli nuo tikro ekumenizmo.

Išvados dėl šių neigiamų bruožų

29. Nenuvertindami Kanados teigiamosios Charizmatinio atsinaujinimo reikšmės, privalome pripažinti, kad jis turi ir neigiamų bruožų. Tai neišvengiama kaina, kurią reikia sumokėti už visa, kas nauja. Kaip kiekvienas gyvas organizmas, taip ir Charizmatinis atsinaujinimas turi augimo skausmų. Tai neturi mūs stebinti.

III. CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO BENDRADARBIAVIMAS SU BAŽNYČIA

Teigiamos vertybės

30. Charizmatinis atsinaujinimas, kaip mes jį suprantame, yra tai vis primygtinesnis šauksmas į krikščionių sąžinę, raginas ją atsinaujinti iš pagrindų. Jis ištryksta iš Bažnyčios bendrijos širdies lyg nuoširdaus pasitikėjimo himnas visagaliu Dvasios buvimu pasaulyje. Jo plitimas mūsų krašte viltinga šviesa nušviečia naujus horizontus, į kuriuos Dvasia neatsispiriamai veda Kanados Bažnyčią.

Veiklumas

31. Charizmatinis atsinaujinimas kviečia jus ateities kūrimo darbui, nes tokia yra jo kryptis. Nors pagrindinis jo dėmesys skirtas maldai, jis telkiasi veikimui. Argi charizmos nėra skirtos padėti Bažnyčios bendrijai atlikti savo tarnybines pareigas? Tad būti Charizmatinio atsinaujinimo nariu, reiškia buvimą Bažnyčios tarnyboje jos ateičiai kurti. Tai viso savęs pašventimas veikimui.

Charizmatinio Atsinaujinimo misija Bažnyčioje

32. Tai todėl privalome visi kartu darbuotis bendrajai mūsų misijai. Argi ne visi esame Kristaus siųsti tarnauti Tėvui žmonių tarpe? Atvirumas Dvasiai padeda užmiršti save. Pasišventusieji Kristui turi būti, kaip jis — visai atsidavę kitiems. Džiaugsmas, kyląs iš Prisikėlusiojo Kristaus buvimo mūsų gyvenime, nepriklauso mums. Jis skirtas spinduliuoti į aplinką — džiuginti kitus.

Charizmatinis atsinaujinimas kaip raugas Bažnyčioje

33. Esame tikri, kad charizmatikai pajėgia veikti kaip raugas savosiose bendruomenėse. Tam buvo patiekta daug įrodymų. Jų pavyzdžio ir uolumo dėka daugelis krikščionių iš naujo pajuto maldos skonį, džiaugsmą priklausyti Kristui ir broliškos bendruomenės reikšmę. Žodžiu, daug veikimo sričių yra atviros jų apaštališkiems polėkiams. Pavyzdžiui, būtų labai vertingas jų didesnis įsijungimas į liturginės, katechetinės bei ganytojinės veiklos pagyviniimą. Panašiai mums būtų malonu matyti juos intensyviau įsijungiančius į visokią parapiinę ir diecezinę veiklą. Galvojame ypač apie organizacijas, turinčias ryšio su jauniu, su patekusiomis į sunkumus vedusiųjų poromis, su seneliais. Bendradarbiavimas galėtų būti išplėstas ir į visokius visuomeninius reikalus bei į daugybę kitų sričių, kur tik šaukiamasi pagalbos.

IV. NUOLATINIAI RYŠININKAI TARP GANYTOJŲ IR CHARIZMATINIO ATSINAUJINIMO

34. Bendradarbiavimo planų gausu. Bet juo broliškesne pokalbio dvasia jie rutuliosios, juo tikresnis bus jų sėkmingumas. Iš čia reikalas pastovių ryšininkų. Pagrindinis jų uždavinys — palaikyti su mumis nuolatinį ryšį kai kuriems planams sudaryti, supažindinti su Bažnyčios reikalais visus sluoksnius ir padėti visur, kur tik to reikalaus aplinkybės. Kai kuriose vyskupijose jau yra vyskupų paskirti oficialūs atstovai, kad šis pokalbis būtų įmanomesnis.

35. Šis pastovus ryšių tinklas atidarys kelią vaisingam nuomonių pasikeitimui ir bendradarbiavimui. Nuolatinė gera valia ir sūniška pagarba, kurią Charizmatinis atsinaujinimas visuomet rodė ganytojams, mums yra garantija, kad taip bus.

BENDROJI IŠVADA

36. Būkite atviri Dvasiai. Tik ji viena gali privesti prie atbaigimo mūsų bendrų pastangų: statyti rytojaus Bažnyčią tuo keliu, kurio iš anksto negali nubrėžti jokia žmogaus ranka.

ŠV. TÈVO
PAULIAUS VI
KALBA

ŠV. TĖVO PAULIAUS VI KALBA

III Tarptautinio Katalikų charizmatinio atsinaujinimo kongreso dalyviams Šv. Petro bazilikoje 1975.V.19.

(Vert. iš prancūziško teksto)

Brangūs sūnūs ir brangios dukros,

Šiais Šventaisiais Metais jūs pasirinkote Romą savo III Tarptautiniam kongresui ir pakvietėte Mus susitikti su jumis šiandien ir tarti jums žodį. Tuo jūs norėjote parodyti savo prisirišimą prie Jėzaus Kristaus įsteigtosios Bažnyčios ir prie visko, kam atstovauja šis Petro Sostas. Jūsų noras užimti aiškią vietą Bažnyčioje yra tikras Šv. Dvasios veikimo ženklas. Dievas tapo žmogumi Jėzuje Kristuje, kurio Mistinis kūnas yra Bažnyčia, ir joje Kristaus Dvasia apsireiškė Sekminių dieną, nužengdama ant apaštalų, susirinkusių “aukštutiniame kambaryje... ištvermingai maldai... kartu su... Jėzaus Motina Marija.” (Apd 1, 13. 14).

Jau praeitą spalio mėnesį, kai kuriems jūsiškiams girdint, sakėme, jog Bažnyčiai ir pasauliui dabar labiau negu bet kada reikia, kad “Sekminių stebuklas tęstųsi per visą istoriją”.¹ Iš tikrųjų modernusis žmogus, apsvaigęs nuo savo laimėjimų, priėjo to, kad, Susirinkimo žodžiais

¹Kalba bendroje audiencijoje. Žr. “L'Osservatore Romano”, 1974.X.17, N. 239, šio leidinio 65 psl.

tariant, įsivaizduoja, “jog žmogus yra pats sau tikslas, vienintelis savo istorijos kūrėjas ir statytojas”.² Juk ar gyvenime daugelio tų, kurie iš tradicijos dar išpažįsta Dievo buvimą ir iš pareigos dar jį garbina, Dievas nėra pasidarius svetimas?

Nieko labiau nereikia tokiai vis labiau supausaulėjančiai žmonijai, kaip liudijimo šio “dvasinio atsinaujinimo”,³ kurį matome šiandien Šv. Dvasios pažadinamą įvairiausiuose kraštuose ir įvairiausiose kultūrose. Tos apraiškos yra įvairios: gili širdžių vienybė, glaudus ryšys su Dievu, ištikimai vykdant Krikšto įsipareigojimus, malda (dažnai bendruomeninė), kur kiekvienas, laisvai išsireikšdamas, padeda, palaiko ir kursto kitų maldą. O visko pagrindas — asmeninis įsitikinimas, kilęs ne tik iš gautųjų tikėjimo žinių, bet ir iš tam tikros pačių išgyventos patirties, kad be Dievo žmogus nieko negali, o priešingai, su juo viskas darosi įmanoma. Iš čia kyla būtinybė jį garbinti, jam dėkoti, su pasigėrėjimu aukštinti jo nuostabius darbus, kuriuos jis daro visur šalia mūsų ir mumyse. Žmogus vėl atstato su Dievu “vertikalinės dimensijos” ryšį, be kurio jis esti nepagydomai sužalotas.

Žinoma, šis Dievo ieškojimas neturėtų atrodyti lyg noras mums patiems jį išsikovoti ir pasisavinti: tai turėtų būti paprasčiausias priėmimas To, kuris mus myli ir laisvai mums save atiduoda. Dėl tos meilės jis trokšta pasidalinti su mumis gyvenimu, kurį mes turime priimti iš jo veltui, tačiau ne be nuolankios ištikimybės jam. Gi ši ištikimybė turi įgalinti mus sujungti veiklą su tikėjimu, kaip moko šv. Jokūbas: “Kaip kūnas be dvasios miręs, taip tikėjimas be darbų yra negyvas” (Jok 2, 26).

²Konst. Bažnyčia dabartiniame pasaulyje (Gaudium et Spes), n. 20. II Vat. Sus. Dok., 1, p. 187.

³Taip šv. Tėvas prancūzų kalba vadina Charizmatinį atsinaujinimą — *renouveau spirituel*.

Tad kaip gi šis “dvasinis atsinaujinimas” negalėtų būti palaimingas Bažnyčiai ir pasauliui? O jeigu jis toks, tai kaip nesiimti visų priemonių, kad toks ir išliktų?

Šias priemones jums, brangieji sūnūs ir brangiosios dukros, nurodys Šventoji Dvasia, pasinaudodama išmintimi tų, kuriuos ji pati “paskyrė vyskupais Dievo Bažnyčiai ganyti” (Apd 20, 28). Juk Šv. Dvasia įkvėpė šv. Pauliui kai kurias labai tikslias direktyvas. Mes pasitenkinsime tik priminę jas. Būti joms ištikimais bus jums geriausia garantija ateičiai.

Jūs žinote, kaip aukštai Apaštalas vertino “dvasines dovanas”. “Negesinkite Dvasios!”, rašė jis Tesalonikiečiams (1 Tes 5, 19), ir tuoj pat pirdėjo: “Visa ištirkite ir, kas gera, palaikykite!” (t.p. 5, 21). Tad jis manė, kad atpažinimas visados reikalingas ir tai patikėjo kontrolei tų, kuriuos buvo paskyręs bendruomenės vadovais (t.p. 5, 12). Kiek metų vėliau Korintiečiams jis smulkiai viską išdėsto. Jis jiems nurodo tris dėsnius, kurių šviesoje jie galės lengviau atlikti šį būtiną atpažinimą.

Pirmasis dėsnis, kuriuo jis pradeda savo aiškinimą, tai ištikimybė tikrai tikėjimo doktrinai. (1 Kor 12, 1-3). Kas jai priešinga, negali būti iš Šv. Dvasios. Šių dovanų davėja yra ta pati, kuri ir Šv. Raštą įkvėpė ir nuolat padeda Bažnyčios vadovybei, kuriai pagal katalikų tikėjimą Kristus patikėjo teisingą to paties Šv. Rašto aiškinimą.⁴ Štai kodėl jūs jaučiatės esą reikalingi vis gilesnio doktrininio formavimo: biblinio, dvasinio ir teologinio. Tik šitoks formavimas, kurio autentiškumas turi būti garantuotas hierarchijos, apsaugos jus nuo visada galimų nukrypimų ir suteiks jums užtikrinimą, kad patarnavote Evangelijai “ne kaip į orą smūgiuodami”. (1 Kor 9, 26).

⁴Žr. konst. Dieviškasis Apreiškimas — Dei Verbum, n. 10; II Vat. Sus. Dok., 1, p. 101.

Antrasis dėsniš. Visas dvasines dovanas reikia priimti su dėkingumu. Jūs žinote, kad jų sąrašas yra ilgas (1 Kor 12, 4-10. 28-30) ir toli gražu neatrodo, kad jis jau būtų pilnas. (Žr. Rom 12, 6-8; Ef 6, 11). Nors jos visos duodamos “bendram labui” (1 Kor 12, 7), ne visų suteikiamas gėris yra vienokio laipsnio. Tad Korintiečiai turi siekti “aukštesnių malonės dovanų” (t.p. 12, 31), kurios yra naudingesnės bendruomenei. (Žr. t.p. 14, 1-5).

Trečiasis dėsniš, Apaštalo nuomone, pats svarbiausias: jis jam padiktavo neabejotinai vieną iš pačių gražiausių lapų visoje pasaulinėje literatūroje. Vienas iš naujųjų vertėjų jam davė žavingą antraštę: “Aukščiau visko plevena meilė”. (E. Osty).

Nors ir kažkaip būtų pageidaujamos dovanos — iš tikrųjų jos tokios ir yra — tik dieviška meilė, agapé, padaro krikščionį tobulą, tik ji viena padaro žmogų “malonų Dievui”, teologai pasakys “*gratia gratum faciens*”. Ši meilė reiškia ne vien Dvasios dovaną; ji jungia su savim aktyvų tos pačios Dvasios kaip asmens buvimą krikščionio širdyje. Komentuodami tai Bažnyčios Tėvai aiškina su pasigėrėjimu. Štai tik vienas pavyzdys. Pagal šv. Fulgencijų “Šventoji Dvasia gali suteikti visokiausias dovanas pati savęs nesuteikdama; bet ji įrodo savo buvimą per malonę, suteikdama kam nors meilę”, “*se ipsum demonstrat per gratiam praesentem, quando tribuit caritatem*”.⁵ Būdama sieloje, Šv. Dvasia kartu su malone suteikia jai pačios Švenčiausios Trejybės gyvenimą, tą pačią meilę, kuria mylėjo mus Kristus, ir kuria, savo ruožtu, mes galime ir privalome mylėti savo brolius (Žr. Jn 13, 34) ne “žodžiu ar liežuvio, bet darbu ir tiesa”. (1 Jn 3, 18).

⁵Contra Fabianum, Fragment 28; P.L. 65, 791.

Taip, medis pažįstamas iš vaisių. Šv. Paulius sako, kad “Dvasios vaisius yra meilė” (Gal 5, 22), tokia meilė, kokią jis nusakė savo himne meilei. Tad šiai meilei yra palenktos visos dovanos, kurias Šventoji Dvasia dalija, kam nori, nes meilė ugdo (žr. 1 Kor 8, 1), kaip kad ta pati meilė, po Sekminių, padarė, kad pirmieji krikščionys “ištvėringai laikėsi. . . bendravimo” (Apd 2, 42) ir visi “turėjo vieną širdį ir vieną sielą”. (T.p. 4, 32).

Būkite ištikimi šioms didžiojo Apaštalo direktyvoms. Ir, pagal to paties Apaštalo mokymą, būkite taip pat ištikimi, dažnai ir vertai dalyvaudami Eucharistinėje puotoje. (Žr. 1 Kor 11, 26-29). Tai Viešpaties parinktas kelias, kad turėtume jo gyvenimą savyje. (Žr. Jn 6, 53). Taip pat su pasitikėjimu artinkitės prie Susitaikymo sakramento. Šie sakramentai rodo, kad malonė ateina mums iš Dievo tik Bažnyčiai tarpininkaujant.

Brangūs sūnūs ir brangios dukros, su Viešpaties pagalba, sustiprinti Bažnyčios Motinos Marijos tarpininkavimu, tikėdami, mylėdami ir apaštalaudami vienybėje su savo ganytojais, jūs būsite tikri, kad neklystate. Ir taip įnešite savo duoklę Bažnyčios atnaujinimui.

Jėzus yra Viešpats! Aleliuja!

Itališkai sakyti ne iš rašto Popiežiaus žodžiai, versti iš 1975.V.29 “L’Osservatore Romano” angliškosios laidos:

Brangieji, tebūna leista pridėti keletą žodžių itališkai. Iš tikro, tai dvigubas kreipinys: pirmasis, skirtas jums, charizmatikai, antrasis — tiems maldininkams, kurie pateko į šį didingą susibūrimą atsitiktinai.

Pirmiausia jums — įsigilinkite į savo dvižodį pavadinimą: “Dvasinis atsinaujinimas”. Kai susiduriame su kuo nors, kas siejasi su Dvasia, mes tuojau pat pagyvėja-

me, tuojau pat nusiteikiame džiaugsmingai ją priimti. Dar daugiau, mes šaukiames jos, meldžiamės jai ir nieko daugiau netrokštame, kaip kad visi krikščionys, visi tikintieji patirtų jos buvimą, ją garbintų ir būtų užlieti vis didesnio džiaugsmo iš Dievo Dvasios buvimo tarp mūsų. Ar mes esame pamiršę Šventąją Dvasią? Tikrai ne. Mes trokštame jos, garbiname ją, mylime ją, šaukiames jos. O jūs savo atsidavimu ir entuziazmu norite gyventi Šventąja Dvasia. Tai kaip tik ir turėtų išreikšti antrasis jūsų pavadinimo žodis — atsinaujinimas. Tai turėtų atjauninti pasaulį: gražinti jam dvasingumą, sielą, religinę mintį. Tai turėtų vėl atverti sučiauptas lūpas maldai, atidaryti burnas giesmei, dižaugsmui, himnams ir liudijimui. Tikra palaima mūsų laikams, mūsų broliams, kad jūsų karta, jūsų jaunoji karta garsiai skelbia pasauliui Sekminių Dievo garbę ir didybę. Himne, kurį skaitėme ši rytą Valandų liturgijoje, kurio kilmė siekia šv. Ambrozijų — III ar IV šimtmečius, yra sunkiai išverčiamas, bet labai lengvai suvokiamas sakiny: *Laeti*, tai reiškia “džiaugsmingai”, *bibamus* — “gerkime”, *sobriam* — “sodriai, saikingai”, *profusionem Spiritus* — “išsiliejančią Dvasią”. Džiaugsmingai gerkime sodriai išsiliejančią Dvasią — tai galėtų būti jūsų sąjūdžio šūkis: jo siekis ir jo pagrindimas.

Antrasis kreipinys skirtas tiems maldininkams, kurie dalyvauja šiame didžiame susirinkime, bet nepriklauso jūsų sąjūdžiui. Jie turėtų taip pat prisijungti prie jūsų Sekminių šventės švęsti — dvasiniam pasaulio, mūsų visuomenės ir mūsų sielų atsinaujinimui — taip kad ir jie, uolūs maldininkai, atvykusieji į šį Katalikų tikėjimo centrą, galėtų pasistiprinti tuo entuziazmu ir ta dvasine jėga, kuria turi būti perimtas mūsų visų religinis gyvenimas. Mes norime pasakyti tik tai: šiandien tikrai uoliai, giliai, energingai ir su džiaugsmu gyvename savo tikėjimu arba tas tikėjimas užges.

ARKIVYSKUPO

J. L. BERNARDINO

KALBA

JAV VYSKUPŲ KONFERENCIJOS PIRMININKO
ARK. JUOZAPO L. BERNARDINO
K A L B A

Kontinentiniame Katalikų charizmatinio atsinaujinimo
suvažiavime Notre Dame, IN 1976 m. gegužės 28 d.

“Aš paprašysiu Tėvą, ir jis duos jums kitą Globėją, kuris liktų su jumis per amžius, — Tiesos Dvasią, kurios pasaulis neįstengia priimti, nes jos nemato ir nepažįsta. O jūs ją pažįstate, nes ji yra pas jus ir bus jumoje.” (Jn 14, 16-17)

Mūsų Viešpaties pasakytieji žodžiai apaštalams naktį prieš savo mirtį visą laiką buvo mūsų tikėjimo dalis. Visą laiką tikėjome Jėzaus pažadėtą Šventąją Dvasią. Visą laiką tikėjome, kad Dvasia buvo su Kristaus Bažnyčia ir su kiekvienu jo ištikimu sekėju. Bet jau perdaug ilgai ir perdaug žmonių galvoja, kad Dvasia vadovauja tik hierarchijai, kad ji veikia teikiant sakramentus ir kad jos pagalbos šaukiamasi, norint išlaikyti mokyklinius egzaminus. Mes reiškėme savo tikėjimą Šventąja Dvasia Apaštalų tikėjimo išpažinime, bet per dažnai labai menkai tesuvokdavome, kad ją išpažįstam ne kaip abstrakčią idėją,

bet kaip gyvą dievišką asmenį, kuris yra glaudžiai susijęs su kiekvieno mūsų asmeniniu ir su mūsų visų kaip Bendrijos — Bažnyčios gyvenimu.

Žiūrint į Šv. Dvasią ir jos veikimą Bažnyčioje grynai iš dvasinio taško, reikia pripažinti, kad Dvasia yra mums Viešpaties Kristaus dovana. Ta Viešpaties Dvasios dovana nėra tik pasidalinimas kažkokia paslaptimi. Iš tiesų, Viešpats teikia mums tai, ką jis pats gauna iš Tėvo — Šventąją Dvasią, kurios jis buvo pradėtas kaip žmogus ir kurios poveikiu jis galėjo per visą žemišką gyvenimą kalbėti ir veikti kaip vienintelis ir mylimiausias Sūnus. Todėl, kai Jėzus duoda savo Dvasią, jis duoda ne tik kažką begaliniai vertingą, bet perteikia pačią savo asmenybės paslaptį. Tai pagrindinis Bažnyčios išgyvenimas, tai patirtis, kuri pašaukė ją buviman ir kuri visam laikui atžymi ją ypatingu savitumu pasaulyje, — nes kai Bažnyčia gauna Dvasią, ji žino, gavusi ne tik tam tikrą brangią dovaną, bet ir patį Jėzų, glūdintį nematomoje Dievo paslapyje, Dvasios gelmėse.

Jėzus duoda savo Dvasią, ir taip jis visą laiką gyvena savo mokiniuose, juos vienydamas, įgalindamas juos atsispirti tokiems pat, kaip jo, priešams ir pakelti tokius pat bandymus, kokius jis pats sutiko. Jis įgalina skelbti Evangelijos naujieną su nenugalimu tikrumu. Šis neįtikėtinas pasikeitimas, šis neginčijamas Viešpaties buvimo su savo mokiniais pratęsimas, ši neatsispiriama amžiais besitęsianti įtaka yra Kristaus Bažnyčia tai jo Kūnas, gyvenęs šiame pasaulyje, Bažnyčia ir Šventoji Dvasia. Kristaus jėga atvėrė lyg uolos šaltinį Petru ir palietė Sauliaus, persekiotojo, širdį. Ta Dvasios jėga akimirka perkeitė Paulių, nes pasiekė jo širdies gelmes, paliesdama patį jo asmenybės centrą, jos versmę, kurią pats Paulius vadina jame gyvenančia žmogaus dvasia.

Kūrėjas kalba savo kūriniui ir vadina jį vardu, kurį

jis pats jam davė. Jis žino paslaptį, kaip prabilti į širdį, kurią jis pats sukūrė. Dievo Dvasia pažadina mumyse esančią dvasią.

Brangūs broliai ir seserys Viešpatyje, džiaugiuosi ši vakarą galėdamas prabilti į jus, dalintis jūsų tikėjimu, patirti jūsų užsidegimą Dvasia, matyti jūsų pasitikėjimą Viešpaties pažadais. Suvokimas jūsų gyvo tikėjimo ir kartu su jumis garbinimas Dievo už jo nuostabius darbus man yra didelė parama. Man tikras džiaugsmas paskatinti jus ir toliau šauktis Jėzaus, kad jis vis gausiau ir gausiau pasidalintų su jumis savo Dvasia ir kad vis labiau pasitikėtumėte Dievo galybe, veikiančia jumoje. Savo vardu aš drąsinu jus ir meldžiuosi, kad Viešpats, pradėjęs gerą darbą jumoje, privestų jį prie atbaigimo.

Mačiau labai daug gera, kylančio iš šio sąjūdžio. Pvz. Šv. Raštas daugeliui pasidarė, kas ir turėtų būti: mieli ir gyvi mylinčiojo Tėvo žodžiai. Regiu spontaniškai besimeldžiančius žmones pavieniui ir su kitais. Pažįstu apskiai žmonių, kurie patyrė gilią ramybę maldos susirinkimuose ar kai patys vieni meldė jos, pasitikėdami ir būdami tikri, kad Dievas juos išklausys. Žavinga aukoti mišias, kuomet garbinimo šūkiai ir aleliuja veržiasi iš kiekvieno dalyvio širdies gilumos. Pažįstu ne vieną patyrusių gydomąją Dievo galią, kurie po daugelio metų buvo išlaisvinti iš pykčio bei pagiežos kitiems ir kurie buvo išgydyti iš visokių vidinių įtampų ir baimės. Žinau žmonių, kurie visą laiką buvo geri katalikai ir kurių gyvenimas įgavo naują gylį: kurie Kristaus ir Dvasios galia staiga pradėjo tvirtiau just, kad Dievas tikrai yra mylįs ir rūpestingas Tėvas. Žinoma, tai dar nereiškia, kad viskas jau tobula. Niekas nesakė, kad Dvasios buvimas mūsų gyvenime ir akivaizdus jos veikimo mumyse pastebėjimas staiga užtikrins mums tobulumą. Dvasia gali leisti mums patirti dangaus skonio, nes jį mums užtikrina ir žada

Išganytojas, bet ji taip pat padeda mums augti, o augimo vyksme visiems yra būdingas svyravimas ir suklydimai. Iš tikrųjų ankstyboji Bažnyčia buvo jautri veikimui Dvasios, kuri suteikdavo jos nariams daugelį įvairių charizmų ir talentų, skirdavo jiems vis kitokius vaidmenis ir uždavinius. Toks jų įvairumas praturtino Bažnyčią, bet taip pat sukeldavo ir ginčų bei iššaukdavo piktnaudžiavimų, kuriuos reikėdavo taisyti.

Tad visai natūralu, kad jūs, tobulindami savo gyvenimą, kaip ir bet kuri kita žmonių grupė, patiriate kilimo ir smukimo momentus. Apskritai jūs pasirodėte gerai. Aš tik noriu pabrėžti čia gera, kurį charizmatinis atsinaujinimas teikia, bei paraginti visus jus, įsijungusius į šį sąjūdį, ir toliau būti atviriems galingam Šventosios Dvasios poveikiui.

Tą patį padrąsinimo žodį aš galiu tarti jums ne tik savo vardu, bet ir oficialiai, kaip Tautinės katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas. Mūsų pareiškime apie Charizmatinį katalikų atsinaujinimą buvo pasakyta, kad yra daug aiškių ženklų, rodančių jog šiame sąjūdyje tikrai veikia Šventoji Dvasia. Tėvo Dvasia Jėzuje, kaip Viešpatyje, sužadino naują susidomėjimą malda, naujų dvasinių vertybių pajutimą, didesnę jautrumą Šv. Dvasios veikimui ir gilesnę atsidavimą Jėzui. Kur sąjūdžio dėka tvirtai pažengta pirmyn, daugelio pamaldumas Eucharistijai padidėjo; jie vaisingiau priima sakramentus ir išugdo savyje gilesnę pagarbą Švenčiausiajai Motinai. Vyskupų pareiškimas baigiamas išvada, kad visi tie dalykai iš tikro verti padrąsinimo ir kad jie atspindi Šv. Rašto ir Bažnyčios mokymą.

Tad man malonu ir oficialiai ir savo vardu paskatinti jus nuolat augti Dvasioje ir vis iš naujo atsiduoti Viešpačiui Jėzui. Noriu jus padrąsinti ir sustiprinti, nes žinau, kad gyventi visiškai atsidavus Viešpačiui nevisuomet leng-

va. Jėzus pažadėjo džiaugsmą ir ramybę, bet jis taip pat pažadėjo ir kryžių. Kryžių, kuris neša kančią ir atgrasumą. Kryžius — kai nematome aiškiai, kryžius — kai klaidingai esame suprasti ir būname nepriimami tokie, kokie esame, su visais savo trūkumais; kryžius — kuomet tiksliai kitų nesuprantame, kryžius — kuomet turime atsiskyti kai kurių savo įsitikinimų, kurie mums atrodo nepakeičiami, kuomet turime atsikratyti laikysenos, kuri mums atrodo tokia saugi; kryžius — būti visuomet pasirengusiems klausyti, mokytis ir pradėti kiekvieną dieną taip, lyg visiškai viską pradėtume iš naujo.

Bet, brangūs broliai ir seserys, kryžius, kurį privalome nešti, neturi būti mūsų nusiminimo, baimės ar nusivylimo priežastis. Jėzaus siunčiamoji Dvasia visuomet yra su mumis mums padėti ir mus sustiprinti. Galime ir turime pamėgti kryžių su visa jo kančia ir dvasinio džiaugsmo lobiu. Žinau, daug kartų jūs esate įspėti apie pavojų perdaug rūpintis Dievo mums tekiama jausminiais malonumais. Kai Dievas jus laimina džiaugsmu ir malonia jausmine patirtimi, būkite dėkingi už tai, bet noriu paraginti jus būti ištikimais Dvasios paskatoms bei savo įsipareigojimui visą laiką, net ir tada, kai viskas yra sunku.

Žinau, kad daugelis iš jūsų buvote visiškai klusnūs Dvasios paskatoms. Jūs jai leidote atitiesinti savo gyvenimą ir tapote nauji bei geresni vyrai ir moterys. Svarbu, kad būtumėte ištikimi jumyse vykstančiam širdies pakitimui. Turėtumėte siekti ne tiek vertingų Dievo dovanų, kiek mylėti jį ir tarnauti jam — Tam, kuris yra visų gerųjų dovanų šaltinis ir kuris jas dalina, kaip jam patinka.

Gal būt dabar yra metas atkreipti dėmesį į kai kurias paprastesnes dovanas, ypatingai meilę. Tam tikra prasme ji paprasta, bet iš tikrųjų meilė yra iš visų dovanų nepaprastčiausia. Ne dėl to, kad jos kartais taip mažai rodoma, ne dėl to, kad kartais ji yra taip sunkiai įvykdoma, bet

paprasčiausiai dėl to, kad ji yra svarbiausia, labiausiai iš visų išsiskirianti. Tai dovana, kuri, kaip Jėzus sakė, yra būdaga jo žmonėms ir padaro Kristaus karalystę atpažįstamą. Tai dovana, kurią Paulius laiko esmine. Tai pirmasis nužengusios Dvasios vaisius. Jei turite visas kitas dovanas, bet neturite meilės, nieko jums nepadeda. Visi žinote I-jo laiško Korintiečiams vietą.

Šį vakarą raginu jus būti visiškais charizmatikais, tai yra pilnais Dvasios dovanų, ypač įgalinančios vienas kitą padrąsinti ir vienas kitam tarnauti dovanos, maldos dovanos, dvasių atpažinimo dovanos, kuri Bažnyčioj veikia įvairiausiais būdais, o svarbiausia — nesavanaudiškos meilės dovanos.

Dievo dovanos yra duodamos Kristaus kūno statybai mumyse. Melskite šių dovanų, kad Dievas galėtų panaudoti jus savo kūno statybai iki visiško tobulumo.

Kuomet Charizmatinis atsinaujinimas prasidėjo, daugelis buvo sumišę, daugelis žiūrėjo į jį su nepasitikėjimu, daugelis buvo perdėtai atsargūs, daugelis jo kratėsi, baiminosi jo. Kai kurie dar ir dabar yra tokie. Daugeliu atvejų to buvo galima laukti. Žmonės instinktyviai yra atsargūs naujenybėms ir tam, ko jie nesupranta. Atsargumas taip pat yra išmintingas bei normalus ir Bažnyčios vadų atliepis. Jūsų ganytojai nori vadovauti išmintingai. Normalu, kad jie nori atpažinti, ar naujos idėjos yra Šventosios Dvasios darbas. Naturalu, kad jiems rūpi išsaugoti Kristaus kūno vienybę. Kai Dvasios veikimo vaisiai bus ryškesni, visi supras ir pritars.

Esame vienas kūnas Kristuje. Hierarchija nuoširdžiai jus sutinka; jai reikia jūsų entuziazmo ir atsinaujinusio jūsų dvasingumo, kaip ir jums reikia vyskupų, kurie yra Dvasios paskirti mokytojai, valdytojai ir ganytojai.

Mano broliai ir seserys, būkite ištikimi savo katalikiškumui ir paveldėjimui, bendraudami su kitais krikščio-

nimis. Daugelio skirtingų religijų, kurios skelbiasi priklausą tam pačiam Viešpačiui, tarpusavio susiskaldymas piktina visus, kurie nuoširdžiai nori sekti Kristų. Vis dėlto yra didelių skirtumų, ir jie neišnyks, įsivaizduojant kad jų nėra. Reikia dar daug sandėrio ir gydymo įvairiose plotmėse, kol galės būti pasiekta tikra vienybė. Nuolaidos savo pačių tikėjimui ar atsisakymas savo katalikiško tapatumo Bažnyčios vienybei nepasitarnaus. Tai tik įneš daugiau sąmyšio ir susiskaldymo. Dalyvaujantieji ekumeninėse grupėse turėtų rūpestingai laikytis Bažnyčios nurodymų, skirtų ekumeninei veiklai.

Charizmatikai sako, esą jie gavę Šventosios Dvasios krikštą. Iš teologijos žinome, kad tai ne pirmas kartas, kada asmuo gauna Šventąją Dvasią. Šventosios Dvasios Krikštas kartais vadinamas Šv. Dvasios atpalaidavimu, nauju Dvasios suvokimu, nauju atsivėrimu Dvasiai ir jos dovanoms, taip, kad Dvasia galėtų ateiti į mūsų gyvenimą nauju būdu ir su nauja jėga. Tačiau teologine prasme mes vis dėlto negalime atgimti dvasia taip, kaip tai įvyksta per krikšto sakramentą. Bet nėra abejonės, kad daugeliui žmonių Šventosios Dvasios krikštas ir psichologiniai ir dvasiniai yra tikras atgimimas. Šis žodis "atgimimas" pasako kai ką labai svarbaus. Kai asmuo "dvasiniai atgimsta", dar nereiškia, kad jis jau pasiekė dvasinio išaugimo ir subrendimo. Tobulumas dar yra labai toli. "Atgimęs žmogus" dar turi daug išmokti apie Dievą, daug išmokti apie save patį ir daug sužinoti, ko Dievas iš jo laukia. "Atgimęs žmogus" dažnai gali suklypti, bet tik taip jis ir išmoksta tvirtai ir saugiai vaikščioti Dievo teismo keliais. Atgimusiam asmeniui reikia žmogaus, kuris jį pamokyti ir jam padėti. Dėl to taip labai reikia gerų vadų. Maldos grupių ir bendruomenių vadai turi būti subrendę ir tvirtos dvasios. Jie turi su noru tarnauti tiems, kurie su jais bendrauja. Jie turi ugdyti vadų savybes ki-

tuose. Jie turi nepaliaujamai gilintis į Šv. Raštą ir Bažnyčios mokymą. Jie taip pat turi pasiduoti Bažnyčios vadovavimui.

Šį vakarą tebūna man leista kreiptis ypatingai į kunigus ir vienuolius, kad jie įsijungtų į charizmatikų veiklą. Daugumas mano pažįstamų charizmatikų labai nori turėti kunigą savo maldos grupėse. Bet paprastai kunigai yra arba perdaug užsiėmę, arba perdaug neryžtingi aktyviai įsijungti. Daugumas charizmatinių grupių, kuriose pasitaikė klaidų, dažniausiai buvo be tinkamo kunigo vadovybės. Jei negalite rasti kunigo, kuris kartkartėmis susitiktų su jūsų grupe, jūsų vadovai turėtų retkarčiais susitikti su parapijos klebonu ir jį pastoviai informuoti apie savo veiklą.

Naujai atgimusiems dar gali reikti daug ko išmokti; bet kai jūs mokotės, kai augat dvasia, turėtumėte būti paslankūs palaipsniui perimti atsakomybę vadovavimo kitiems, būti paslankūs padėti ir tarnauti vieni kitiems visą laiką, ne tik tada, kai esate susirinkę bendrai maldai ar kuriai kitai veiklai. Ypatingas uždavinys — padėti savo parapijai, praturtinti parapiją, kuriai jūs priklausote. Įsijunkite į kasdieninį parapijos gyvenimą ir jos veiklą. Įsijungdami į didesnes parapijos grupes, gal galėsite dalytis su kitais savo broliais ir seserimis savo džiaugsmu ir ramybe, kurią ir jie galėtų rasti gilesniame maldos gyvenime ir tvirtesniame įsipareigojime Jėzui ir jo Evangelijai.

Tik eidami į sąlytį su platesne krikščionių bendruomene jūs išvengsit elitizmo pavojaus. Kartais, kai, įtakojami mus supančio netikinčio ir abuojo pasaulio, stengiamės nuoširdžiai atsiliepti į Dievo malonę, esame gundomi laikyti save vieninteliais, kurie dar stengiasi išlikti ištikimi Viešpačiui. Ima pagunda taip galvoti, nes esame palyginti maža grupė, kurios pažiūros kertasi su viso kito

pasaulio pažiūromis. Jaučiamės esą teisūs, stovėdami atokiai nuo kitų. Savos bendruomenės ribose galime būti patenkinti iš glaudaus bendravimo su Viešpačiu, neperdaug rūpindamiesi kitais. Aišku, tokia pažiūra klaidinga. Jokių būdu negalime jausti pasitenkinimo, žiūrėdami į save, kaip į mažą tikinčiųjų grupę, išskirtą iš kitų, kuri išvengs Dievo teismo dėl savo ištikimybės. Kaip tik priešingai. Gavusieji ir priėmusieji Gerąją naujieną turi papildomą motyvą rūpintis kitais. Iš jų laukiama, kad jie perteiktų ir skleistų Viešpaties gyvybę teikiančią Naujieną. Kitaip sakant, jie turi tapti evangelistais. Jie turi darbuotis karalystės statyboje, patraukdami kitus, nes Jėzus ir jo Geroji naujiena yra skirta visiems žmonėms, visiems laikams. Tad tie, kurie tikrai tiki ir priima Jėzų, turi nuolat kreipti dėmesį į kitus, o ne į save.

O kaip mes galime tinkamiausiai atsiliepti į Jėzaus kvietimą skleisti Evangeliją? Daug yra būdų, bet svarbiausias ir veiksmingiausias iš jų — tikrai krikščioniškas gyvenimas. Savo kalno pamoksle Jėzus nurodė, kaip turime gyventi, norėdami būti jo mokiniai. Jei mūsų kasdieninis gyvenimas pasižymės neturtu, nusižeminimu, švelnumu ir užuojauta, apie kuriuos jis kalbėjo, tai ne tik mes patys praturtėsime, bet būsime taip pat ir Jėzaus meilės, gailestingumo bei gerumo atspindys. Šitokiu savo liudijimu įvykdysime savo Evangelijos skleidimo misiją pačiu įtikinamiausiu būdu. Pasidarysime įrankiai, kurie švelniai patrauks žmones prie Kristaus.

Žinau, tai didelė užduotis. Atsimenant mūsų žmogiškąjį silpnumą — o silpni esame visi — ir daugelį baisių dalykų mus supančiame pasaulyje, gali atrodyti pretenzinga manyti, kad galime gyventi panašiai į Jėzų, visą savo gyvenimą nuolat grįsdami Evangelijos vertybėmis. Bet mus drąsina tai, kad nesame vieni — Dievas yra su mumis! Kaip Dvasia nužengė ant Jėzaus jo krikšto metu ir

vaidino tokį didelį vaidmenį per visą jo gyvenimą, atliekant jam savo Tėvo pavestą misiją, taip Šventoji Dvasia yra visuomet ir su mumis. Ji tikrai veikia kiekviename iš mūsų, padėdama mums gyventi pagal Evangeliją, padarydama mus jautrius Evangelijos reikalavimams dabarties laikais. Ji veikia taip pat ir žmonėse, kuriems mes tarnaujame, nuteikdama juos priimti Gerąją naujieną bei karalystę, skelbiamą mūsų gyvenimu ir visokiais kitais Evangelijos skleidimo būdais.

Broliai ir seserys, šį vakarą kviečiu jus įsijungti aktyviais bendrininkais į Bažnyčios misiją Evangelijos skleisti. Visi kartu nuolankiai atverkime savo protus ir širdis Dvasiai. Panaudokime daugelį Dievo mums duotų talentų ir dovanų Gerajai naujienai skelbti, kad pažintų ir pamiltų Jėzų visi, kurie jo dar nepažįsta, ir kad geriau jį pažintų ir labiau pamiltų tie, kurie tiki, bet kurių tikėjimas yra silpnas.

Kad mūsų gyvenimas tikrai yra persunktas Dvasios, galutinai pasitvirtina tik tada, kai panaudojame visas mums Dievo duotas dovanas, dalijamės savo dvasios turtais su kitais, esame Dievo įrankiai ir kuriame jo karalystę, kad visa žmonija išpažintų Jėzų savo Viešpačiu ir Išgelbėtoju.

Telaimina jus Dievas!

LITERATŪRA

Išsamus visos **katalikų autorių** 1967-1975 literatūros Charizmatinio atsinaujinimo klausimais sąrašas, suskirstytas pagal atskiras temas, yra paduotas sudėtiniam veikale "Perspectives on Charismatic Renewal". Editor: Edward D. O'Connor, C.S.C. University of Notre Dame Press, 1975, 216 p.

Cia patiekiami tik kai ką, kas atrodo tinkamesnis informaciniu ir doktrinos atžvilgiais.

1. Stephen B. Clark, Building Christian Communities, Strategy for Renewing the Church, Ave Maria Press, Notre Dame, Ind., 1972, 190 p.
2. Edward D. O'Connor, The Pentecostal Movement in the Catholic Church, Ave Maria Press, Notre Dame, Ind., 1971, 301 p.
3. Larry Christenson, A Message to the Charismatic Movement, Dimension Books, Minneapolis, Min., 1972, 119 p.
4. Kilian McDonnell, O.S.B., and Arnold Bittlinger, The Baptism in the Holy Spirit as an Ecumenical Problem, Charismatic Renewal Services, Notre Dame, Ind., 53 p.
5. Thomas Flynn, The Charismatic Renewal and the Irish Experience, Hodder and Stoughton, London/Sydney/Auckland/Toronto, 1,74, 191 p.
6. Donald L. Gelpi, S.J., Pentecostalism, A Theological Viewpoint, Paulist Press, New York/Paramus/Toronto, 1971, 234 p.
7. George W. Kosicki, C.S.B., The Lord is my Shepherd, Witness of Priests, Word of Life, South Bend, Ind., 1973, 132 p.
8. Malines Document, Theological and Pastoral Orientations on the Catholic Charismatic Renewal, Prepared at Malines, Belgium, May 21-26, 1974, Word of Life, Notre Dame, Ind., 71 p. — Keliolikos autorių darbas, suredaguotas Killian McDonnell, O.S.B.

9. Ralph Martin, *Fire on the Earth, What God is Doing in the World Today*, Word of Life, Ann Arbor, Mich., 1975, 94 p.
10. Ralph Martin, *Hungry for God, Practical Help in Personal Prayer*, Doubleday and Company, Inc., Garden City, N.Y., 1974, 168 p.
11. George T. Montague, S.M., *The Spirit and His Gifts, The Biblical Background of Spirit-Baptism, Tongue-Speaking, and Prophecy*, Paulist Press, New York/Paramus/Toronto, 1974, 66 p.
12. George T. Montague, S.M., *Riding the Wind, Learning the Ways of the Spirit*, Word of Life, Ann Arbor, Mich., 1974, 98 p.
13. Heribert Muehlen, *Die Erneuerung des christlichen Glaubens, Charisma-Geist-Befreiung*, Don Bosco Verlag, Muenchen, 1974, 276 p.
14. Francis MacNutt, O.P., *Healing*, Ave Maria Press, Notre Dame, Ind., 1974, 333 p.
15. Kevin and Dorothy Ranaghan, *As the Spirit Leads Us*, Paulist Press, Paramus, N.J./New York/Toronto, 1971, 250 p. — Vienuolikos autorių, Charizmatinio atsinaujinimo atstovų, straipsniai.
16. Kevin Ranaghan, *The Lord, the Spirit and the Church*, Charismatic Renewal Services, Inc., 1973, 61 p.
17. Rev. John Randal, *In God's Providence: The Birth of a Catholic Charismatic Parish*, Logos International, Plainfield, N.J., Living Flame Press, Locust Valley, N.Y., 1973, 75 p.
18. Vinson Synan, *Charismatic Bridges*, Preface by Ralph Martin, Word of Life, Ann Arbor, 1974, 57 p.
19. Cardinal L. J. Suenens, *Une Nouvelle Pentecôte?* Desclée de Brouwer, 1974, 271 p.
20. Peter Wagner, *Look out! The Pentecostals are Coming*, Foreword by Canon Harry Sutton, Coverdale House Publishers, London and Eastbourne, 1973, 196 p.
21. Rev. Vincent M. Walsh, *A Key to Charismatic Renewal in the Catholic Church*, A Priority Edition, Abbey Press, St. Meinard, IN, 1974, 286 p.
22. New Covenant, Charismatic Renewal Services, Inc., Ann Arbor, Mich. — mėnesinis žurnalas. Bound Volumes: I, July 1971 - June 1972, 288 p.; II, July 1972 - June 1973, 384 p.; III, July 1973 - June 1974, 444 p.; IV, July 1974 - June 1975, 444 p.
23. *Catholic Charismatic*, try-monthly magazine, Paulist Press, 1865 Broadway, New York, N.Y. 10023

KRIKŠČIONIS GYVENIME

KNYGŲ SERIJOS LEIDINIAI

P.O. Box 608, Putnam, CT 06277

1. **II Vatikano Susirinkimo dokumentai.** 1 dalis. Konstitucijos. 1967, 282 psl. \$3.50, prenumeratoriams \$2.60
2. **II Vatikano Susirinkimo dokumentai.** 2 dalis. Dekretai ir pareiškimai. 1968, 306 psl. \$3.50, pren. \$2.60
3. **II Vatikano Susirinkimo dokumentai.** 3 dalis. Popiežių kalbos ir raštai. 1969, 362 psl. \$4.00, pren. \$3.00
4. Stasys Yla, **Šiluva Žemaičių istorijoje.** 1 dalis. Reformacija ir restauracija. Gausiai iliustruota. 1970, 296 psl. \$5.00, pren. \$3.75
5. Stasys Yla, **Šiluva Žemaičių istorijoje.** 2 dalis. Ruošiama spaudai.
6. Antanas Maceina, **Didieji dabarties klausimai.** Pasaulio sekuliarizacija. Evangelijų numitinimas. Evoliucija ir religija. 1971, 332 psl. \$6.00, pren. \$4.50
7. Stasys Žilys, **Gyvoji Liturgija.** 1970, 184 psl. \$5.00, pren. \$3.75
8. Matas Raišupis, **Dabarties kankiniai.** Lietuvos vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų kryžiaus kelias pirmojoje in antrojoje Sovietų okupacijoje. 1972, 436 psl. \$6.75, pren. \$5.00
9. Kun. dr. Jonas Gutauskas, **Dievas šiandien.** Dievo samprata ir jo buvimas. Žmogaus su Dievu ir be Dievo likimas. 1973, 288 psl. \$6.00, pren. \$4.50
10. Antanas Maceina, **Krikščionis pasaulyje.** Pasauliškio vaidmuo išganymo istorijoje. 1973¹, 1974², 404 psl. \$7.00, pren. \$5.25
11. Alfonsas Grauslys, **Šviesa tamsoje.** 1974, 456 psl. \$8.00, pren. \$6.00
12. **Protu ir tikėjimu. Mariteno raštų rinktinė.** Vertė Anicetas Tamošaitis; S.J. 1975, 340 psl. \$6.00, pren. \$4.50
13. Antanas Maceina, **Religijos filosofija.** 1 dalis. 1976, 336 psl. \$6.00, pren. \$4.50

~ ~ ~

Šventoji Dvasia — Bažnyčios Atnaujintoja. Paruošė prel. Vytautas Balčiūnas. 1976, 124 psl. \$2.00, pren. nemokamai.

Psalmynas. Iš Neovulgatos naujai išverstas ir išleistas Lietuvoje 1973. Perspausdintas 1974, 262 psl. \$3.50, pren. 2.50

Šv. Raštas. Naujasis Testamentas. Naujai išverstas iš graikų kalbos ir išleistas Lietuvoje 1972, JAV perspausdino ir išleido Kunigų Vienybė. (Mūsų platinamas). 638 psl. \$5.00, pren. \$3.00